

ΠΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑ – ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Στις εφαρμογές γραμματισμού της ενότητας αυτής επιδιώκεται η εξοικείωση με τις επικοινωνιακές και γλωσσικές πρακτικές που σχετίζονται με τα δικαιώματα των πολιτών ως καταναλωτών τροφίμων.

Ειδικότερα, επιδιώκεται η κατανόηση και η αποτελεσματική χρήση ειδών αυθεντικών κειμένων που συναντώνται στη διαδικασία ενημέρωσής τους για την ασφάλεια και την ποιότητα των τροφίμων.

Συγχρόνως επιδιώκεται:

- η ανάπτυξη γενικότερων στρατηγικών μάθησης και μεταγνωστικών δεξιοτήτων,
- η κριτική αποτίμηση των συγκεκριμένων πρακτικών σχετικά με την ασφάλεια και την ποιότητα των τροφίμων.

Διάρκεια
Προγράμματος
80 ώρες

ΥΛΙΚΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΙΛΟΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Διάρκεια
Ενότητας
8-12 ώρες

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

1. ΣΥΖΗΤΩ ΤΗΝ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΜΟΥ

- Προτού αγοράσετε ένα τρόφιμο, ποιο είναι το στοιχείο που προσέχετε πρωταρχικά (π.χ. τιμή, συστατικά, επωνυμία κατασκευαστή) και γιατί;
- Προσέχετε την ημερομηνία παρασκευής και την ημερομηνία λήξης; Θεωρείτε σημαντικές αυτές τις πληροφορίες; Σε ποια τρόφιμα τις προσέχετε οπωσδήποτε;
- Θέλετε να αγοράσετε ένα τρόφιμο, αλλά στην επισήμανσή του αναγράφεται ένα συστατικό που δε γνωρίζετε; Σας αποτρέπει αυτό από την αγορά του τροφίμου;
- Για ποιον από τους παρακάτω λόγους δε θα αγοράζατε ποτέ ένα τρόφιμο και γιατί:
  - α) Εάν έλειπε η ημερομηνία λήξης;
  - β) Εάν η εξωτερική του εμφάνιση φαινόταν αλλοιωμένη;
  - γ) Εάν σας ήταν άγνωστη η κατασκευάστρια εταιρεία;
  - δ) Εάν πιστεύατε ότι δεν υπήρχε πλήρης αναγραφή των συστατικών του;
- Σας έχει τύχει ποτέ να μην είστε ικανοποιημένοι από ένα τρόφιμο που αγοράσατε; Για ποιο λόγο; Πώς αντιδράσατε;

Συζητούμε στην ομάδα τις εμπειρίες μας –προσωπικές ή τρίτων– ως καταναλωτών τροφίμων (π.χ. αναφορικά με τα χαρακτηριστικά τους, την ασφάλεια, την ποιότητά τους κτλ.)

Προσδιορίζουμε επιμέρους διαδικασίες που σχετίζονται με την ασφάλεια και την ποιότητα των τροφίμων, καθώς και είδη κειμένων που τις συνοδεύουν.

Φέρτε στην ομάδα υλικό σχετικά με την ασφάλεια και την ποιότητα των τροφίμων.

2. ΣΥΓΚΡΙΝΩ ΚΑΙ ΤΑΞΙΝΟΜΩ

Εντοπίζουμε τις διαφορές ανάμεσα στα κείμενα που έχει στη διάθεσή της η ομάδα και τα ταξινομούμε.

Διατυπώνουμε υποθέσεις για τη χρήση των κειμένων της κάθε ομάδας.

Εντοπίζουμε τι απαιτεί το κείμενο από το χρήστη του ως προς τις δεξιότητες γραμματισμού:

- Να το διαβάσουμε στο σύνολό του,
- Να το διαβάσουμε αποσπασματικά,
- Να το συμπληρώσουμε τσεκάροντας,
- Να το συμπληρώσουμε συντάσσοντας κείμενο,
- Να παραγάγουμε αντίστοιχο κείμενο.
- .....

3. ΞΕΚΛΕΙΔΩΝΟΝΤΑΣ ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Η ομάδα έχει στη διάθεσή της τα κείμενα 1, 2, 3 και 4, και ενδεχομένως και άλλα κείμενα τέτοιου τύπου.

Επεξεργαζόμαστε το περιεχόμενο των κειμένων.

Παρατηρήστε την επισήμανση των κειμένων 1, 2 και 3.

- Ποια χαρακτηριστικά περιλαμβάνονται στην επισήμανση και των τριών τροφίμων; Να τα καταγράψετε.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	

- Για ποια από τα παραπάνω χαρακτηριστικά γνωρίζετε ότι είναι υποχρεωτικό να επισημαίνονται σε ένα τρόφιμο και για ποια δε γνωρίζετε;
- Σε ποια από τα τρία κείμενα αναγράφονται συνθήκες διατήρησης; Να τις εντοπίσετε.

Εστιάστε στα συστατικά του κειμένου 3.

- Υπάρχουν κάποια που δε γνωρίζετε; Υπάρχουν κάποια που σας προβληματίζουν και τα θεωρείτε αρνητικά για την ποιότητα του προϊόντος και γιατί;
- Ποιες είναι οι ενέργειές σας σε περιπτώσεις όπως η παραπάνω;
Π.χ.: α) το γεγονός αυτό σας αποθαρρύνει από το να αγοράσετε το προϊόν;
β) Επικοινωνείτε με την κατασκευάστρια εταιρεία και ζητάτε διευκρινίσεις;
γ) .....

Συζητήστε με την ομάδα την αντίδρασή σας.

Στο κείμενο 3 περιλαμβάνονται οδηγίες χρήσης του προϊόντος.

Εντοπίστε τες και **αξιολογήστε** κατά πόσο είναι κατανοητές και σαφείς.

Εντοπίστε και στα τρία κείμενα την ένδειξη της επικοινωνίας με την κατασκευάστρια εταιρεία.

- Διακρίνετε διαφορές στον τρόπο παρουσίασης αυτού του χαρακτηριστικού; Να τις αναφέρετε. Πώς κρίνετε την παρουσία αυτής της ένδειξης στην επισήμανση των τροφίμων;

Εστιάστε στο κείμενο 4 και **αναφέρετε** επιγραμματικά ποια χαρακτηριστικά είναι υποχρεωτικό να αναγράφονται στην επισήμανση των τροφίμων σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Στο ίδιο κείμενο αναφέρεται ότι η επισήμανση ενός τροφίμου μπορεί να οδηγήσει σε πλάνη τον καταναλωτή.

- Συμφωνείτε με αυτή την άποψη; Πώς μπορεί να συμβεί αυτό; Αναφέρετε μερικά παραδείγματα.

Αναφέρετε ποια χαρακτηριστικά αναγράφονται στις επισημάνσεις των τριών τροφίμων (κείμενα 1, 2 και 3) τα οποία, σύμφωνα με τις υποχρεωτικές ενδείξεις για τις επισημάνσεις των τροφίμων του κειμένου 4, δεν είναι υποχρεωτικό να αναφέρονται.

ΚΕΙΜΕΝΟ 1	ΚΕΙΜΕΝΟ 2	ΚΕΙΜΕΝΟ 3

Συγκρίνετε τις διατροφικές πληροφορίες που περιλαμβάνονται στα κείμενα 1, 2, και 3 (π.χ. επιλογή συστατικών, σχεδιαστικά στοιχεία).

- Κρίνετε αναγκαία την παρουσίαση αυτών των πληροφοριών και στα τρία κείμενα; Τι σκοπό εξυπηρετούν;

Λεξικογραφματική

Να επισημάνετε όσες άγνωστες λέξεις έχετε στο κείμενο 4 και να συζητήσετε τη σημασία τους με την ομάδα.

Με βάση το περιεχόμενο του παραπάνω κειμένου, **διατυπώστε** γραπτώς τη σημασία του όρου «επισήμανση».

.....

.....

.....

Στο κείμενο 1, με βάση τα γλωσσικά στοιχεία (ρηματικούς και ονοματικούς τύπους, προσδιορισμούς κτλ.) που αναφέρονται στο συγκεκριμένο προϊόν, **να επισημάνετε** ποια χαρακτηριστικά τού αποδίδονται.

Γλωσσικά στοιχεία	Χαρακτηριστικά τροφίμου

- Ποια είναι η εικόνα που κατασκευάζεται για το εν λόγω προϊόν;

Επεξεργαζόμαστε τον κοινωνικό ρόλο των κειμένων.

- Ποιοι είναι οι στόχοι των κειμένων 1, 2 και 3; Δίνονται παραδειγματικά κάποιοι στόχοι. Συμπληρώστε, αν θέλετε, και άλλους και αιτιολογήστε την επιλογή σας, παραθέτοντας φράσεις/στοιχεία από τα κείμενα.

ΣΤΟΧΟΙ	ΦΡΑΣΕΙΣ/ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ
Ενημέρωση	
Προβολή προϊόντος/διαφήμιση	
Προτροπή για χρήση	

Στα παραπάνω κείμενα χρησιμοποιούνται και πρακτικές προβολής και προώθησης των προϊόντων. **Να τις επισημάνετε** λαμβάνοντας υπόψη τόσο τα γλωσσικά όσο και τα σχεδιαστικά στοιχεία των κειμένων.

ΚΕΙΜΕΝΟ 1	ΚΕΙΜΕΝΟ 2	ΚΕΙΜΕΝΟ 3

- Ποιο κείμενο θεωρείτε πιο αποτελεσματικό ως προς την προώθηση του προϊόντος; Να σχολιάσετε την ύπαρξη στοιχείων/πρακτικών προώθησης και προβολής στην επισήμανση των τροφίμων.

Δραστηριότητες

1. Τα κείμενα 5 και 6 αποτελούν μέρος της επισήμανσης δύο προϊόντων τροφίμων (ψωμί για τوست και ζαμπόν κονσέρβας αντίστοιχα).

Συγκρίνετε τα συστατικά των δύο προϊόντων.

- Τι κοινό στοιχείο παρουσιάζουν; Να σχολιάσετε τη διαφορετική αναγραφή αυτού του συστατικού στην επισήμανση των τροφίμων.
- Για ποιο λόγο πιστεύετε ότι συμβαίνει αυτό;

2. Εστιάστε στα κείμενα 7 και 8, και ειδικότερα στα συστατικά των δύο προϊόντων.

- Ποιες επιπλέον πληροφορίες παρέχουν που δεν υπήρχαν στις επισημάνσεις των προηγούμενων τροφίμων; Να σχολιάσετε για ποιο λόγο χρησιμοποιούνται διαφορετικά σχεδιαστικά στοιχεία γι' αυτές τις πληροφορίες (κυρίως στο κείμενο 8).

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΑΕΚ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

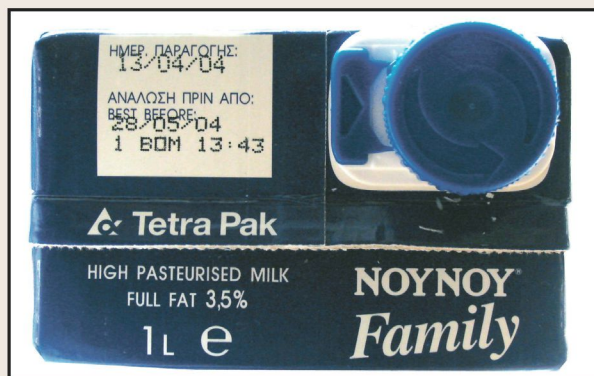

ΠΑΙΔΕΙΑ ΜΠΡΟΣΤΑ
2^ο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης

Το παρόν έργο εντάσσεται στο ΕΠΕΑΕΚ 2 του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων,
Μέτρο 1.1 Ενέργεια 1.1.2 και συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ κατά 75%

Επιστημονικός Σχεδιασμός Ελένη Καραντζόλα • Σύνταξη Ενότητας Χριστίνα Λύκου
Συντονισμός Ύλης Ειρήνη Βοκοποπούλου • Καλλιτεχνικός Σχεδιασμός Βουβούλα Σκούρα & Δημήτρης Χαλκιάπουλος

NOYNOY Family

- ΑΡΙΣΤΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑ
- ΥΨΗΛΗ ΘΡΕΠΤΙΚΗ ΑΞΙΑ
- ΥΠΕΡΟΧΗ ΓΕΥΣΗ
- ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΑ

Το NOYNOY Family είναι το καθημερινό γάλα εμπιστοσύνης για όλη την οικογένεια. Παράγεται από επιλεγμένο γάλα με την εγγύηση ποιότητας NOYNOY.

Παρέχει στον οργανισμό τα απαραίτητα θρεπτικά συστατικά, τις βιταμίνες και τα μεταλλικά στοιχεία που έχουμε ανάγκη, πάντα με την υπέροχη γεύση του NOYNOY Family.

Χάρη στην πρωτοποριακή μέθοδο της υψηλής παστερίωσης και την προστατευτική ασηπτική συσκευασία του, το NOYNOY Family μπορεί και διατηρείται θρεπτικό και υγιεινό.

Οι συστηματικοί ποιοτικοί έλεγχοι σε κάθε στάδιο παραγωγής του NOYNOY Family γίνονται σύμφωνα με τις αυστηρές προδιαγραφές της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και τα υψηλά ποιοτικά πρότυπα της FRIESLAND COBERCO DAIRY FOODS, προσφέροντας ένα γάλα αντίξοιο της εμπιστοσύνης σας.

ΑΝΟΙΧΤΗ ΓΡΑΜΜΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ
800-11-668-668
 ΚΑΛΕΣΤΕ ΧΩΡΙΣ ΧΡΕΩΣΗ

ΔΙΑΤΗΡΕΙΤΑΙ ΣΤΟ ΨΥΓΕΙΟ ΣΤΟΥΣ +6° C
 KEEP REFRIGERATED. CONSUME
 WITHIN 3-5 DAYS AFTER OPENING.

ΟΤΑΝ ΑΝΟΙΧΤΕΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ
 ΚΑΤΑΝΑΛΩΘΕΙ ΜΕΣΑ
 ΣΕ 3-5 ΗΜΕΡΕΣ.

NOYNOY Family

ΓΑΛΑ ΥΨΗΛΗΣ ΠΑΣΤΕΡΙΩΣΗΣ
 ΠΛΗΡΗΣ 3,5% ΛΙΠΑΡΑ

Το NOYNOY Family παράγεται από άριστης ποιότητας αγελαδινό γάλα.

ΜΕΣΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΘΡΕΠΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ NOYNOY Family					
ΑΝΑ ml		100	250	500	ΣΗΗ*
ΠΟΤΗΡΙΑ					
			1	2	
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	kJ	275	688	1375	
	kcal	66	165	330	
ΠΡΩΤΕΪΝΕΣ	g	3,6	9	18	
ΥΔΑΤΑΝΘΡΑΚΕΣ	g	4,7	11,8	23,5	
ΛΙΠΑΡΑ	g	3,6	9	18	
ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ					
ΑΣΒΕΣΤΙΟ	mg	124	310	620	78%
ΦΩΣΦΟΡΟΣ	mg	99	248	495	62%
ΒΙΤΑΜΙΝΕΣ: A, B1, B2, B6, B12, C, D, E.					

* Καλήλη Συνιστώμενης Ημερήσιας Πρόσληψης με 2 ποτήρια NOYNOY FAMILY (500 ml).
 Η παρούσα συσκευασία περιέχει 4 ποτήρια των 250 ml.

ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ ΑΓΕΛΑΔΙΝΟ ΓΑΛΑ ΜΕ 3,5% ΛΙΠΑΡΑ

 8 716200 167413

ΚΑΘΑΡΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ: 1ΛΙΤΡΟ e

 FRIESLAND COBERCO DAIRY FOODS

Παραχθεί στην Τερμάνια από τη
 FRIESLAND (DACHSHEIDEN)
 Γενική Αντιπροσωπεία & Διανομείς για την Ελλάδα
 FRIESLAND-HELLAS ABE
 Α. Κηφισίας 44, 151 25 Μαρούσι
 Αθήνα Τηλ. 210 - 616.6400

κείμενο 2

κείμενο 3

Μανιταρόσουπα
Οδηγίες παρασκευής:

- 1 Αδειάστε το περιεχόμενο του φακέλου σε μια κατσαρόλα με 1 lt (6 φλιτζάνια) κρύο νερό και ανακατέψτε μέχρι να διαλυθεί.
- 2 Βάλτε το μίγμα να βράσει ανακατεύοντας συχνά. Μόλις αρχίσει να κοχλάζει, χαμηλώστε τη φωτιά.
- 3 Σιγοβράζετε για 10 λεπτά με μισοσκεπασμένη την κατσαρόλα ανακατεύοντας κάθε λίγο.

Για μια ακόμα πιο εντυπωσιακή γεύση και παρουσίαση, η Maggi σας προτείνει να προσδέσετε στη μανιταρόσουπα κομματάκια από σοταρισμένο μπέικον ή κομματάκια καπνιστού σολομού.

ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ: Σιτάλευρο, αλάτι, υδρογονωμένο φυτικό λίπαρο, ενισχυτικό γεύσης (γλουταμινικό μονονάτριο, ινσουλινικό δινάτριο, γουαλινικό δινάτριο), αρωματικές ούλες (περιέχουν σάβια), μανιτάρια (1,64%), μανιτάρια, λακτοζη, κρεμμυδι, μαχαρικό (κάρυ, κορίανδρο, μοσχοκάρυδο, πιπέρι, κουρκουμάς), πρωτεΐνες γαλακτός, ρυθμιστής οξύτητας (κίτρικο οξύ), μαλτοδεξτρίνη.

Διατροφικές πληροφορίες			
Ανά 100ml έτοιμου προϊόντος			
Ενέργεια	Πρωτεΐνες	Λιπαρά	Υδατάνθρακες
27,4 Kcal/115,4 kJ	0,76 γρ.	0,75 γρ.	4,15 γρ.

Ανάλυση κατά προτίμηση πριν από το τέλος:

Συσκευάζεται στην Ελλάδα από τη NESTLE ΕΛΛΑΣ Α.Ε., Πατρόκλου 4, 151 25 Μαρούσι, με την άδεια και επιβλεψη της Société des Produits Nestlé S.A., Vevey Ελβετίας. (Propriétaire des marques).

ΚΑΘ. ΒΑΡΟΣ: **77g e**
NET WEIGHT:

Επισήμανση, παρουσίαση και διαφήμιση των τροφίμων

1) ΣΤΟΧΟΣ

Θέσπιση κοινών κανόνων για την επισήμανση, την παρουσίαση και τη διαφήμιση των τροφίμων με σκοπό την ενημέρωση και προστασία των καταναλωτών, καθώς και την αποτροπή φραγμών στην ελεύθερη κυκλοφορία των τροφίμων λόγω διαφορετικών εθνικών νομοθεσιών.

2) ΠΡΑΞΗ

Οδηγία 2000/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ης Μαρτίου 2000, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την επισήμανση, την παρουσίαση και τη διαφήμιση των τροφίμων [Επίσημη Εφημερίδα L 109, 06.05.2000].

3) ΣΥΝΟΨΗ

Πλαίσιο: η οδηγία αυτή κωδικοποιεί και καταργεί την οδηγία 79/112/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την επισήμανση, την παρουσίαση και τη διαφήμιση των τροφίμων και τις μεταγενέστερες τροποποιήσεις της (οδηγίες του Συμβουλίου 85/7/ΕΟΚ, 86/197/ΕΟΚ και 89/395/ΕΟΚ, οδηγίες της Επιτροπής 91/72/ΕΟΚ, 93/102/ΕΚ και 95/42/ΕΚ και οδηγία 97/4/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου).

Πεδίο εφαρμογής: η οδηγία εφαρμόζεται στα προσκευασμένα τρόφιμα που προορίζονται να παραδοθούν ως έχουν στον τελικό καταναλωτή ή στα εστιατόρια, τα νοσοκομεία και άλλες παρόμοιες μονάδες ομαδικής εστίασης. Δεν εφαρμόζεται στα προϊόντα που προορίζονται για εξαγωγή εκτός της Κοινότητας.

Γενικές απαιτήσεις: Η επισήμανση, η παρουσίαση και η διαφήμιση των τροφίμων δεν πρέπει να είναι τέτοιας φύσεως ώστε :

- να οδηγούν σε πλάνη τον αγοραστή ως προς τα χαρακτηριστικά ή τα αποτελέσματα του τροφίμου
- να αποδίδουν σ'ένα τρόφιμο ιδιότητες πρόληψης, αγωγής και θεραπείας οποιασδήποτε ανθρώπινης ασθένειας (πλην των φυσικών μεταλλικών νερών)

και των τροφίμων που προορίζονται για ειδική διατροφή για τα οποία υπάρχουν ιδιαίτερες κοινοτικές διατάξεις).

Υποχρεωτικές ενδείξεις της επισήμανσης: Η επισήμανση των τροφίμων πρέπει να περιλαμβάνει τις ακόλουθες υποχρεωτικές ενδείξεις :

- **Την ονομασία πώλησης:**

πρόκειται για την ονομασία που προβλέπεται από τις κοινοτικές διατάξεις για το τρόφιμο αυτό ή, εάν δεν υπάρχουν τέτοιες, από τις νομοθετικές διατάξεις ή τις συνήθειες που ισχύουν στο κράτος μέλος εμπορίας.

Είναι επίσης αποδεκτή η ονομασία πώλησης που χρησιμοποιείται στο κράτος παραγωγής, εκτός εάν, παρά τις λοιπές υποχρεωτικές ενδείξεις και την προσθήκη άλλων περιγραφικών πληροφοριών, δημιουργεί σύγχυση στο κράτος εμπορίας.

Η ονομασία πώλησης πρέπει να περιλαμβάνει, εξάλλου, ένδειξη περί της φυσικής κατάστασης και της διαδικασίας επεξεργασίας του τροφίμου (π.χ.: σε σκόνη, λυοφιλωμένο, κατεψυγμένο, συμπυκνωμένο, καπνιστό) στην περίπτωση που η παράλειψη της ένδειξης αυτής θα μπορούσε να προκαλέσει εσφαλμένη εντύπωση στον αγοραστή. Αντιθέτως, ενδεχόμενη επεξεργασία με ιονίζουσα ακτινοβολία πρέπει να αναφέρεται πάντοτε. **Τον κατάλογο των συστατικών:** αυτά πρέπει να απαριθμούνται μετά από την ένδειξη «συστατικά», σε φθίνουσα σειρά περιεκτικότητας ως προς το βάρος (με εξαίρεση τα μείγματα φρούτων ή λαχανικών) και να αναφέρονται με την ειδική ονομασία τους, επιφυλασσομένων ορισμένων παρεκκλίσεων που προβλέπονται στο παράρτημα I (Κατηγορίες συστατικών για τα οποία η ένδειξη της κατηγορίας μπορεί να αντικαταστήσει την ένδειξη του ειδικού ονόματος -π.χ.: «Έλαιο», «Βούτυρο κακάο», «Τυρί», «Λαχανικά»), το παράρτημα II (Κατηγορίες συστατικών που αναφέρονται υποχρεωτικά με το όνομα της κατηγορίας τους συνοδευόμενο από το ειδικό τους όνομα ή τον αριθμό ΕΚ -π.χ. : χρωστικό, μέσο οξίνισης, γαλακτωματοποιητής, υγροσκοπικό μέσον) και το παράρτημα III (Αναγραφή των αρωματικών υλών) της οδηγίας.

Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, δεν απαιτείται μνεία των συστατικών για τα νωπά φρούτα και λαχανικά, τα αεριούχα νερά, τα ξύδια ζυμώσεως, τα τυριά, το βούτυρο, το γάλα και το αφρόγαλα που έχει υποστεί ζύμωση, καθώς και τα προϊόντα που αποτελούνται από ένα μόνον συστατικό υπό τον όρο ότι η ονομασία πώλησης ταυτίζεται με το όνομα του συστατικού ή επιτρέπει τον καθορισμό της φύσης του συστατικού χωρίς να υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης. Τα πρόσθετα που χρησιμοποιούνται ως υποβοηθητικά της τεχνολογίας και τα πρόσθετα που περιέχονται σε ένα συστατικό ενός τροφίμου, αλλά δεν εξυπηρετούν κανένα τεχνολογικό σκοπό στο τελικό προϊόν, δεν αναγράφονται στην επισήμανση του τροφίμου.

Εξάλλου, δεν είναι υποχρεωτική η μνεία των συστατικών ενός σύνθετου συστατικού το οποίο δεν αντιπροσωπεύει περισσότερο από το 25% του τροφίμου.

- **Την ποσότητα των συστατικών ή των κατηγοριών συστατικών εκφρασμένη ως ποσοστό:**

Η απαίτηση αυτή έχει εφαρμογή όταν τα συστατικά που περιλαμβάνονται στην ονομασία πώλησης, προβάλλονται στην επισήμανση ή είναι ουσιώδη για το χαρακτηρισμό ορισμένου τροφίμου· ωστόσο, προβλέπονται ορισμένες εξαιρέσεις.

- **Την καθαρή ποσότητα:**

Η ένδειξη αυτή πρέπει να περιλαμβάνεται εκφρασμένη σε μονάδες όγκου για τα υγρά και σε μονάδες μάζας για τα λοιπά προϊόντα. Ωστόσο, προβλέπονται ειδικές διατάξεις για τα τρόφιμα που πωλούνται με το κομμάτι και για τα στερεά τρόφιμα που προσφέρονται σε υγρό κάλυψη.

- **Την ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας:**

η ημερομηνία αυτή αποτελείται από την ημέρα, το μήνα και το έτος, εκτός εάν πρόκειται για τρόφιμα με διατηρησιμότητα μικρότερη από 3 μήνες (αρκούν η ημέρα και ο μήνας), τρόφιμα με μέγιστη διατηρησιμότητα 18 μηνών (αρκούν

ο μήνας και το έτος) ή με διατηρησιμότητα μεγαλύτερη από 18 μήνες (το έτος αρκεί).

Δεν απαιτείται ημερομηνία διατηρησιμότητας στις περιπτώσεις των νωπών φρούτων και λαχανικών που δεν έχουν υποστεί επεξεργασία, των οίνων και των ποτών με κατ'όγκον περιεκτικότητα τουλάχιστον 10% σε οινόπνευμα, των μη οينوπνευματωδών αναψυκτικών, των χυμών φρούτων και των οينوπνευματωδών ποτών που είναι συσκευασμένα σε δοχεία χωρητικότητας άνω των πέντε λίτρων και πρόκειται να διατεθούν σε μονάδες ομαδικής εστίασης, των προϊόντων αρτοποιίας, των σακχαρωδών και προϊόντων ζαχαροπλαστικής, των ξυδιών, του μαγειρικού άλατος, των σακχάρων σε στερεά μορφή, των τσικλών για μάσηση και των ατομικών μερίδων παγωτών.

Στα εξαιρετικώς αλλοιώσιμα τρόφιμα πρέπει να αναφέρεται η ημερομηνία μέχρι την οποία επιτρέπεται η κατανάλωση.

Τις ιδιαίτερες συνθήκες διατήρησης και χρήσης.

Το όνομα ή την εμπορική επωνυμία και τη διεύθυνση του κατασκευαστή ή του συσκευαστή ή ενός πωλητή εγκατεστημένου στο εσωτερικό της Κοινότητας.

Για το βούτυρο που παράγεται στην επικράτειά του, το κράτος μέλος μπορεί να απαιτήσει μόνον την ένδειξη του κατασκευαστή, του συσκευαστή ή του πωλητή.

- Τον τόπο καταγωγής ή προέλευσης, σε περίπτωση που η παράλειψη της ένδειξης αυτής είναι δυνατόν να οδηγήσει σε πλάνη τον καταναλωτή.
- Τις οδηγίες χρήσεως, εφόσον είναι αναγκαίο.
- Την αναγραφή του κτηθέντος κατ'όγκον αλκοολικού τίτλου για τα ποτά με περιεκτικότητα σε οινόπνευμα μεγαλύτερη από 1,2 % κατ'όγκον.

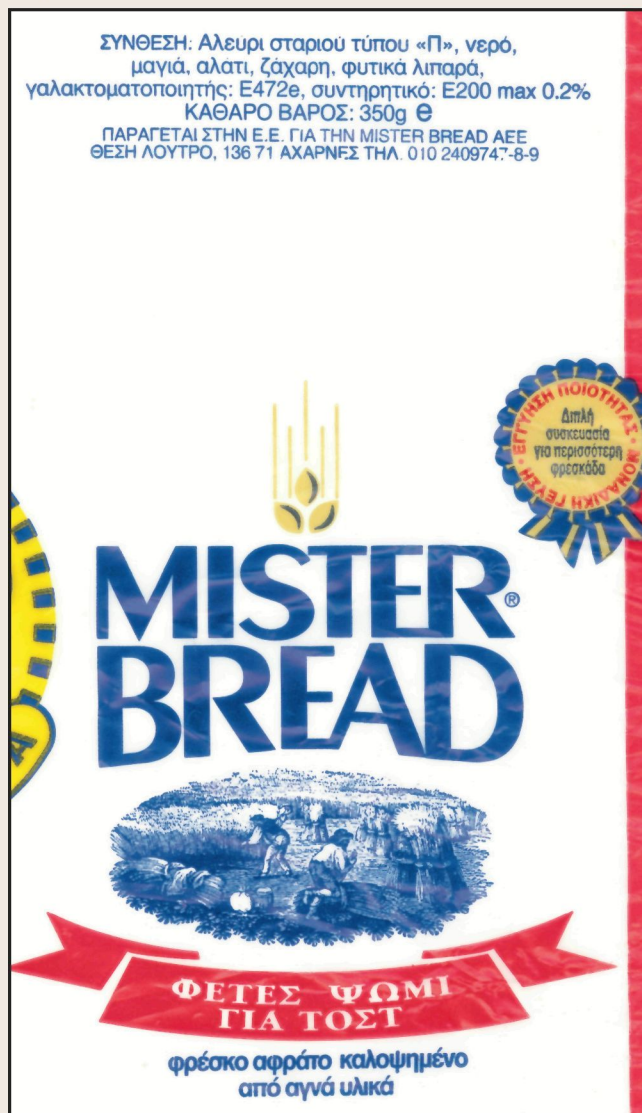
Παρεκκλίσεις από τις υποχρεωτικές ενδείξεις: οι κοινοτικές διατάξεις που διέπουν ειδικά τρόφιμα μπορούν να μην απαιτούν τις ενδείξεις που αφορούν τον κατάλογο συστατικών και την ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας, καθώς και να προβλέπουν άλλες υποχρεωτικές ενδείξεις επιπλέον εκείνων που προαναφέρθηκαν, με την προϋπόθεση ότι δεν βλάπτεται η πληροφόρηση του αγοραστή.

Παρουσίαση των ενδείξεων: οι ενδείξεις πρέπει να είναι ευκόλως κατανοητές, ευδιάκριτες, ευανάγνωστες και ανεξίτηλες. Ωστόσο, προβλέπονται ειδικές διατάξεις όσον αφορά :

- Τις επαναχρησιμοποιούμενες υάλινες φιάλες και τις συσκευασίες μικρών διαστάσεων·
- τα προσυσκευασμένα τρόφιμα: οι υποχρεωτικές ενδείξεις πρέπει να αναγράφονται επί της προσυσκευασίας ή επί ετικέτας συνδεδεμένης με αυτήν. Όταν τα προσυσκευασμένα τρόφιμα διατίθενται στο εμπόριο σε στάδιο προγενέστερο της πώλησης στον τελικό καταναλωτή ή παραδίδονται για επεξεργασία σε μονάδες ομαδικής εστίασης, οι ενδείξεις μπορούν να αναγράφονται μόνον στα εμπορικά έγγραφα με την προϋπόθεση ότι η ονομασία πώλησης, η ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας και τα στοιχεία του κατασκευαστή ή του συσκευαστή αναγράφονται επί της εξωτερικής συσκευασίας του τροφίμου·
- τα τρόφιμα που δεν προσφέρονται προσυσκευασμένα προς πώληση ή για τα τρόφιμα που συσκευάζονται κατά την πώληση εφόσον το ζητήσει ο αγοραστής: τα κράτη μέλη πρέπει να καθορίζουν τον τρόπο αναγραφής των υποχρεωτικών ενδείξεων.

Εξάλλου, οι ενδείξεις πρέπει να αναγράφονται σε γλώσσα ευκόλως κατανοητή από τον καταναλωτή. Η επισήμανση μπορεί να αναγράφεται σε πολλές γλώσσες.

κείμενο 5

κείμενο 6

κείμενο 7

ΤΟ ΠΙΟ ΘΡΕΠΤΙΚΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ!

ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ

Δημητριακά 52% (ρύζι, καλαμπόκι), ζάχαρη, σοκολάτα σε σκόνη (ζάχαρη, σκόνη κακάο) 12,5%, άμυλο σίτου, μερικώς υδρογονωμένο φυτικό λιπαρό, δεξτρόζη, αποβουτυρωμένο κακάο σε σκόνη, αλάτι, αρωματική ύλη: βανιλίνη, ρυθμιστής οξύτητας: φωσφορικό νάτριο.

ΒΙΤΑΜΙΝΕΣ & ΜΕΤΑΛΛΑ: C, νιασίνη, παντοθενικό οξύ, Β6, Β2, Β1, φολικό οξύ, Β12, ασβέστιο και σίδηρος. Το προϊόν αυτό μπορεί να περιέχει ίχνη από ξηρούς καρπούς και γάλα.

ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Ανά 100 g		Ανά 30g Nesquik® με 125ml ημ-αποδου/μένου γάλακτος	
Ενέργεια		394 Kcal	179 Kcal
		1.670 KJ	755 KJ
Πρωτεΐνες		5,0 g	5,7 g
Υδατάνθρακες		83,6 g	31,1 g
εκ των οποίων σάκχαρα		38,0 g	17,4 g
Λίπη		4,4 g	3,4 g
εκ των οποίων κεκορεσμένα		3,0 g	2,1 g
Ευδιάσπες ίνες		2,4 g	0,7 g
Νάτριο		0,3 g	0,2 g

Για να δίνουμε τον καλύτερό μας εαυτό όλο το πρωινό.

Συμμετέχουν στη δόμηση και τη συντήρηση του οργανισμού μας.

Παρέχουν ενέργεια για στιγμιαία δράση, αλλά και για δραστηριότητες με διάρκεια.

Βοηθούν στη ρύθμιση των πεπτικών μας λειτουργιών.

κείμενο 8

Μίγμα για Pancakes

Οδηγίες παρασκευής: Για την προετοιμασία 8-10 Τηγανίτων Αμερικάνικου Τύπου θα χρειαστείτε:

- ✓ 250 γρ. μίγμα για τηγανίτες (2 κούπες)
- ✓ 300 ml γάλα (1 1/4 κούπες)
- ✓ 1 μέτριο αυγό

Ανακατέψτε μαζί όλα τα υλικά έως ότου αναμειχθούν καλά. Λαδώστε ένα τηγάνι και αφήστε το να ζεσταθεί σε μέτρια προς δυνατή φωτιά (ή ζεστώνετε ένα ταψί φούρνου στους 190°C, αφού πρώτα το λαδώσετε). Αδειάστε περίπου 50 ml (1/2 φλυτζανάκι του καφέ) ζύμης στο καυτό τηγάνι. Ψήστε την τηγανίτα μέχρι να στεγνώσει στις άκρες, γυρίστε την και ψήστε την έως ότου πάρει ένα χρυσο-καφέ χρώμα. Επαναλάβετε με την εναπομείνουσα ποσότητα ζύμης. Μπορείτε να σερβίρετε τις ζεστές τηγανίτες με maple syrup, με κρυσταλλική ζάχαρη, με παγωτό και σιρόπι σοκολάτας, με φρέσκα φρούτα και κρέμα ή με μαρμελάδα και κρέμα.

Συστατικά: Αλεύρι Σίτου, Μερικώς Υδρογονωμένα Φυτικά Έλαια, Διογκωτικά: διοξείδιο φωσφορικό ασβέστιο, όξινο ανθρακικό νάτριο, Άπαχο Γάλα σε Σκόνη, Δεξτρόζη, Αλάτι, Χρωστική: ριβοφλαβίνη. Περιέχει Συστατικά Γάλακτος και Σπαραγίου.

ΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΤΑ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗ: ΒΛΕΠΕ ΠΑΝΩ ΜΕΡΟΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ ΚΑΘΑΡΟ ΒΑΡΟΣ 500γρ.

800 11 22 33 44

Παράγεται στην Αγγλία για την GENERAL MILLS, Inc. Minneapolis, MN 55440 USA. Εισάγεται & διανέμεται από την: GENERAL MILLS ΕΛΛΑΣ Α.Ε., Α. Μεταξά 6, Τ.Κ. 145 64, Ν. Κηφισιά, τηλ.: 210 819 8000.

ΠΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

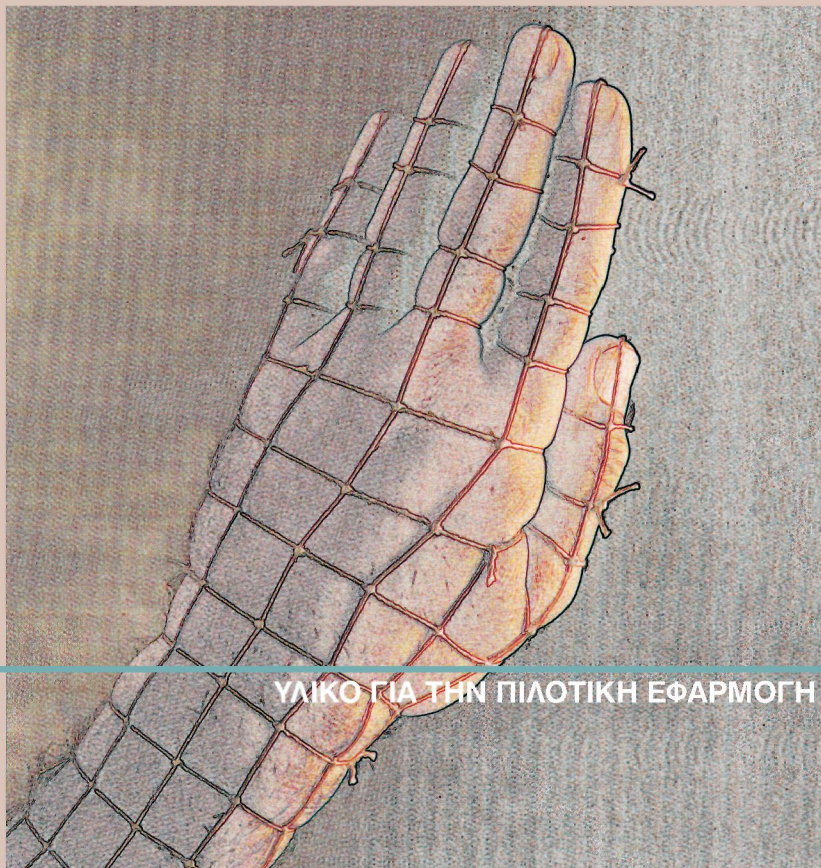
Στις εφαρμογές γραμματισμού της ενότητας αυτής επιδιώκεται η εξοικείωση με τις επικοινωνιακές και γλωσσικές πρακτικές που σχετίζονται με τα δικαιώματα των πολιτών ως καταναλωτών αγαθών.

Ειδικότερα, επιδιώκεται η κατανόηση και η αποτελεσματική χρήση ειδών αυθεντικών κειμένων που συναντώνται στη διαδικασία ενημέρωσής τους για τα δικαιώματά τους και την προστασία τους ως καταναλωτών, όπως:

- ενημερωτικά κείμενα για την ασφάλεια των προϊόντων,
- ενημερωτικά κείμενα για την παραπλανητική διαφήμιση,
- ενημερωτικά φυλλάδια για τη συμμετοχή των πολιτών στη χάραξη πολιτικής προστασίας του καταναλωτή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Συγχρόνως επιδιώκεται:

- η ανάπτυξη γενικότερων στρατηγικών μάθησης και μεταγνωστικών δεξιοτήτων,
- η κριτική αποτίμηση των συγκεκριμένων πρακτικών προστασίας των καταναλωτών.

ΥΛΙΚΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΙΛΟΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Διάρκεια
Προγράμματος
80 ώρες

Διάρκεια
Ενότητας
8-12 ώρες

Α. ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ: ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

ΣΥΖΗΤΩ ΤΗΝ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΜΟΥ

- Ποιο χαρακτηριστικό επισημαίνετε αρχικά σε ένα προϊόν προτού το αγοράσετε; (πχ. τιμή, ποιότητα κτλ.)
- Προτιμάτε τα προϊόντα που έχουν το σήμα CE ή E.E.; Αν ναι, γιατί; Τα θεωρείτε ποιοτικά καλύτερα;
- Τι σημαίνει για σας ασφαλές προϊόν; Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να πληροί;
- Συνηθίζετε να συγκρίνετε τις τιμές του ίδιου προϊόντος σε διαφορετικά σημεία πώλησης; Έχετε διαπιστώσει σημαντικές διαφορές στην τιμή; Ποια προϊόντα κυρίως αφορούν; Πώς έχετε αντιδράσει;
- Όταν αγοράζετε φαρμακευτικά προϊόντα ή καλλυντικά, διαβάζετε τις οδηγίες χρήσης ή τα συστατικά του προϊόντος; Ενημερώνεστε για τις πιθανές παρενέργειες και αντενδείξεις ή για τις επιβλαβείς ουσίες; Σας έχει τύχει ποτέ να υποστείτε κάποια βλάβη επειδή δε δείξατε τη δέουσα προσοχή;

ΞΕΚΛΕΙΔΩΝΟΝΤΑΣ ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Συγκρίνετε τους παρακάτω τίτλους:

Προστασία του καταναλωτή: Ασφαλή προϊόντα
Βασικά χαρακτηριστικά που πρέπει να επισημαίνω σε ένα προϊόν.

Ψωνίστε με διάφορους τρόπους, χωρίς εκπλήξεις.
Επισήμανση και αναγραφή της τιμής.

- Σε ποιες επικοινωνιακές περιστάσεις περιμένετε ότι θα τους συναντήσετε; Σε τι τύπου κείμενα θεωρείτε ότι θα ανήκουν; Τι θέμα πιστεύετε ότι πραγματεύονται;

Η ομάδα έχει στη διάθεσή της τα κείμενα 1, 2, 3, και 4, και ενδεχομένως και άλλα κείμενα τέτοιου τύπου.

Επεξεργαζόμαστε το περιεχόμενο των κειμένων.

- Να διακρίνετε τις θεματικές ενότητες στο κείμενο 1 και να βάλετε τίτλους στις θεματικές ενότητες με γνώμονα το κείμενο 2.
- Να αναφέρετε ποια σημεία των κειμένων σας δυσκόλεψαν ως προς την κατανόησή τους και γιατί. Συζητήστε στην ομάδα τις πιθανές δυσκολίες.
- Συγκρίνετε τα δύο κείμενα ως προς το περιεχόμενό τους. Ποια στοιχεία του κειμένου 2 δεν περιλαμβάνονται στο κείμενο 1;
- Υπάρχουν στοιχεία στο κείμενο 1 που σας διευκόλυναν στην κατανόηση του κειμένου 2; Να τα επισημάνετε.
- Στα προϊόντα που καταναλώνετε έχετε παρατηρήσει με ποιον τρόπο επισημαίνονται τα οικολογικά χαρακτηριστικά τους, αν υπάρχουν; Αναφέρετε παραδείγματα.
- Ποια από τα χαρακτηριστικά που αναφέρονται στο κείμενο 2 θεωρείτε, από την προσωπική σας εμπειρία, περισσότερο σημαντικά και γιατί;
- Σας έχει τύχει ποτέ να αγοράσετε ένα προϊόν αλλά να μην καταλαβαίνετε ποια τα συστατικά ή οι οδηγίες χρήσης του; Σε τι οφείλεται;
- Γνωρίζετε ότι, εκτός των άλλων, είναι δικαίωμα των καταναλωτών να ενημερώνονται για τα χαρακτηριστικά των καταναλωτικών προϊόντων στη μητρική τους γλώσσα; (πρβλ. κείμενο 2, σημείο 8). Ποιες θα είναι οι ενέργειές σας σε ανάλογη περίπτωση;
- Σύμφωνα με το κείμενο 3, ποια χαρακτηρίζονται «ευαίσθητα» προϊόντα; Αιτιολογήστε γιατί τους αποδίδεται αυτός ο όρος.
- Αναφέρετε συνοπτικά ποιες είναι οι ειδικές ρυθμίσεις στις οποίες υπόκεινται τα παραπάνω προϊόντα.
- Συμφωνείτε με την κατηγοριοποίηση του κειμένου; Υπάρχουν και άλλα προϊόντα που κατά τη γνώμη σας πρέπει να θεωρούνται «ευαίσθητα» και δεν περιλαμβάνονται στο κείμενο;
- Θα έπρεπε να υπάρχουν ειδικές ρυθμίσεις και για άλλες κατηγορίες προϊόντων; Αναφέρετε μερικές κατηγορίες.
- Διαβάστε προσεχτικά το κείμενο 4. Ποια σημεία σας δυσκόλεψαν, και σε τι οφείλονται οι δυσκολίες;
- Ποιες προϋποθέσεις πρέπει να ισχύουν προκειμένου να λάβετε αποζημίωση για την αγορά ελαττωματικού προϊόντος;

- Είναι επαρκείς οι πληροφορίες που παρέχονται σχετικά με την αποζημίωση που δικαιούστε σε περίπτωση που αγοράσετε ένα ελαττωματικό προϊόν; Θα θέλατε περισσότερες διευκρινίσεις και σε σχέση με ποια σημεία;

Λεξικογραμματική

- Ποιο το κύριο γλωσσικό χαρακτηριστικό (ονόματα, ρήματα κτλ.) του κάθε κειμένου; Ποια η λειτουργία τους στο κάθε κείμενο; Τι αποτέλεσμα έχει η μικρότερη παρουσία ρηματικών τύπων στο κείμενο 2;

Να αναδιατυπώσετε την πρόταση «Απόφαση 93/465/ΕΟΚ... της σήμανσης πιστότητας», αντικαθιστώντας τα ονοματικά σύνολα με ρηματικά.

- Διαπιστώνετε διαφορές ως προς την επικοινωνιακή αποτελεσματικότητά της;

Στο κείμενο 4 **να επισημάνετε** και **να σημειώσετε** ρήματα στο β' πρόσωπο.

.....

.....

.....

.....

.....

- Σύμφωνα με αυτές τις επιλογές του κειμένου, ποιος είναι ο αποδέκτης του κειμένου;

Να εντοπίσετε τον αποδέκτη του κειμένου 3. Με ποιους ρηματικούς τύπους γίνεται αυτό φανερό;

Εστιάστε στην πρόταση «Οι κοινοτικοί κανόνες προβλέπουν, εξάλλου, την ευθύνη λόγω ελαττωματικών προϊόντων» του κειμένου 4.

Να εντοπίσετε στο κείμενο πώς επεξηγείται η ευθύνη.

Σχολιάστε την παρουσία/απουσία του δράστη στις δύο αυτές περιπτώσεις.

Β. ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΤΙΚΗ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ

ΣΥΖΗΤΩ ΤΗΝ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΜΟΥ

- Έχετε πέσει ποτέ θύμα παραπλάνησης στην αγορά καταναλωτικών προϊόντων; Αν ναι, σε ποιες συγκεκριμένες κατηγορίες; Αφορούσε την ποιότητα και ασφάλεια των προϊόντων, την τιμή, ή συνδυασμό και των δύο; Συζητήστε με την ομάδα την εμπειρία σας.
- Πώς αντιδράσατε; Σε ποιες συγκεκριμένες ενέργειες προβήκατε; Πού απευθυνθήκατε για να εκφράσετε τη δυσαρέσκειά σας;
- Νομίζετε ότι η προστασία σας είναι ατομική σας υπόθεση και δικαίωμα, ή ότι αφορά γενικότερα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των καταναλωτών; Πιστεύετε ότι η προστασία των δικαιωμάτων σας ως καταναλωτών είναι αποκλειστική υποχρέωση του κράτους;
- Γνωρίζατε ποιες ενέργειες μπορούσατε να κάνετε για να προστατευτείτε από αυτή την παραπλάνηση;
- Γνωρίζετε κάποιους φορείς προστασίας των καταναλωτών; Ποιους συγκεκριμένα;

ΞΕΚΛΕΙΔΩΝΟΝΤΑΣ ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Η ομάδα έχει στη διάθεσή της το κείμενο 5, και ενδεχομένως και άλλα κείμενα τέτοιου τύπου.

Επεξεργαζόμαστε το κείμενο.

- Έχετε πέσει ποτέ θύμα παραπλανητικής διαφήμισης; Ως προς ποιο στοιχείο ήταν παραπλανητική σύμφωνα με τα κριτήρια που τίθενται στο κείμενο 1;

Από την εμπειρία σας **επιλέξτε** ένα ή περισσότερα προϊόντα που διαφημίστηκαν με παραπλανητικό τρόπο. **Σημειώστε** στον παρακάτω πίνακα ως προς ποια στοιχεία ήταν παραπλανητική η διαφήμιση για το συγκεκριμένο προϊόν. Αν θέλετε, **συμπληρώστε** στον πίνακα και άλλα στοιχεία παραπλάνησης.

Προϊόν Α

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΣΗΣ	
Τιμή	
Ποσότητα	
Ιδιότητες	
Αναμενόμενα αποτελέσματα	

Προϊόν Β

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΣΗΣ	
Τιμή	
Ποσότητα	
Ιδιότητες	
Αναμενόμενα αποτελέσματα	

- Γνωρίζετε ότι έχετε το δικαίωμα αποζημίωσης σε μια τέτοια περίπτωση; Πού θα απευθυνθείτε προκειμένου να διεκδικήσετε αποζημίωση; Έχετε προβεί σε ανάλογες ενέργειες;
- Σύμφωνα με το κείμενο, ποιοι έχουν έννομο συμφέρον στην απαγόρευση παραπλανητικής διαφήμισης;
- Γιατί κατά τη γνώμη σας, εκτός από τις ρυθμίσεις που υπάρχουν σε κάθε κράτος-μέλος, η Ε.Ε. ασκεί πίεση στα κράτη-μέλη να βρουν τρόπους ελέγχου της παραπλανητικής διαφήμισης;

Γ. ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΧΑΡΑΞΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΣΥΖΗΤΩ ΤΗΝ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΜΟΥ

- Γνωρίζετε ποιος είναι ο φορέας που χάραξε την πολιτική, νόμους, κανόνες κτλ. σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών;
- Νομίζετε ότι ως πολίτες μπορείτε να συμμετάσχετε στη χάραξη αυτής της πολιτικής; Με ποιους τρόπους; Θα σας ενδιέφερε αυτή η συμμετοχή;
- Διαπιστώνετε ότι, ενώ υπάρχουν σχετικές διατάξεις, αυτές δεν τηρούνται στην πράξη; Αναφέρετε κάποια παραδείγματα.
- Υπάρχουν ομάδες πολιτών τις οποίες δεν αγγίζουν αυτές οι διατάξεις; Ποιες είναι αυτές;

ΞΕΚΛΕΙΔΩΝΟΝΤΑΣ ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Η ομάδα έχει στη διάθεσή της τα κείμενα 6α, 6β και 6γ, και ενδεχομένως και άλλα κείμενα τέτοιου τύπου.

Κατανοούμε την οργάνωση του κειμένου.

- Ποιες είναι οι θεματικές ενότητες του κειμένου; Ποια τα γλωσσικά και σχεδιαστικά στοιχεία που συντελούν στο διαχωρισμό αυτό;
- Σας είναι κατανοητοί οι τίτλοι των ενότητων του κειμένου; Με βάση αυτούς, τι περιεχόμενο περιμένετε να έχει κάθε ενότητα;
- Ποιος είναι ο ρόλος των έγχρωμων στοιχείων του κειμένου; Πώς δομούν το κείμενο;
- Ποιος είναι ο ρόλος των έντονων στοιχείων του κειμένου; Είναι ομοιογενή τα στοιχεία που υπογραμμίζονται;

Να αξιολογήσετε το σχεδιασμό του κειμένου. Σας είναι κατανοητός; **Επισημαίνετε** διαφορές με τα άλλα κείμενα της ενότητας; (κείμενα 1, 2, 3, 4, 5)

Επεξεργαζόμαστε το περιεχόμενο του κειμένου.

- Σε ποια σημεία εντοπίζετε διαφορές αυτού του κειμένου σε σχέση με τα υπόλοιπα κείμενα της ενότητας ως προς τις πληροφορίες που παρέχει;

Αφού διαβάσετε προσεχτικά το κείμενο, **απαντήστε** στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Τι είναι η διαλογική χάραξη πολιτικής;
- Ποιος την ασκεί;
- Απευθύνεται σε όλους τους πολίτες της Ε.Ε.;
- Ποια η λειτουργία της διαλογικής χάραξης πολιτικής;
- Ποια η θέση των πολιτών στη διαλογική χάραξη πολιτικής;
- Τι πρέπει να κάνουμε προκειμένου να συμμετάσχουμε στη διαλογική χάραξη πολιτικής;
- Σύμφωνα με το κείμενο, η επικοινωνία του πολίτη με τη διαλογική χάραξη πολιτικής είναι άμεση ή/και έμμεση; Εξηγήστε τα βήματα που πρέπει να ακολουθήσει ο πολίτης για τη συμμετοχή του στη διαλογική χάραξη πολιτικής.

Λεξικογραμματική

Να εντοπίσετε το ρηματικό τύπο «βοηθώ» και τα παραγωγά του, καθώς και το γλωσσικό περιβάλλον στο οποίο εμφανίζονται.

- Πώς παριστούν τη συμμετοχή και τη συμβολή του πολίτη-αποδέκτη του κειμένου στη διαλογική χάραξη πολιτικής;

Να εντοπίσετε τους ρηματικούς τύπους σε α΄ πρόσωπο στο κείμενο και να αναφέρετε το δράστη των ενεργειών.

- Είναι ο ίδιος σε όλες τις περιπτώσεις;
- Γιατί νομίζετε ότι χρησιμοποιείται α΄ πρόσωπο; Τι σκοπό εξυπηρετεί;

Να επισημάνετε τους ρηματικούς τύπους στους οποίους δράστης είναι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και αυτούς στους οποίους δράστης είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Ευρωπαϊκή Ένωση

- Ποια εικόνα δημιουργείται για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ποια για την Ευρωπαϊκή Ένωση με βάση αυτά τα ρήματα;

Να επισημάνετε τους ρηματικούς τύπους που αναφέρονται άμεσα στον αποδέκτη του κειμένου.

.....

.....

.....

.....

.....

- Ποια εικόνα δημιουργείται για τον αποδέκτη του κειμένου; Σχολιάστε ποιος είναι ο ρόλος του και η εμπλοκή του στη διαλογική χάραξη πολιτικής;

Επεξεργάζομαστε τον κοινωνικό ρόλο του κειμένου.

- Ποιος ο σκοπός του κειμένου: ενημέρωση, προτροπή για χρήση, διαφήμιση κτλ. Αιτιολογήστε την επιλογή σας παραθέτοντας φράσεις/στοιχεία από το κείμενο.
- Πιστεύετε ότι εξυπηρετείται αυτός ο σκοπός;
- Αξιολογήστε την αποτελεσματικότητα του κειμένου. Σας δίνει μια εικόνα του ρόλου σας ως πολίτη διαφορετική από αυτήν που είχατε;

Δραστηριότητες

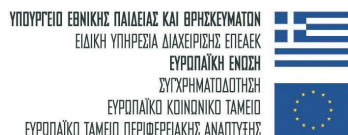
Διαπιστώνετε ότι έχει παραβιαστεί κάποιο από τα δικαιώματά σας ως καταναλωτή. Με βάση τους φορείς προστασίας των δικαιωμάτων των καταναλωτών που γνωρίζετε, **να περιγράψετε** στην ομάδα πώς καταλήξατε **να επιλέξετε** τον κατάλληλο φορέα για την αντιμετώπιση του συγκεκριμένου προβλήματός σας (ποια βήματα ακολουθήσατε, με ποιο τρόπον αντλήσατε τις πληροφορίες κτλ).

Ειδικότερα, δημιουργούνται τρεις υπο-ομάδες. Η κάθε υπο-ομάδα αναλαμβάνει μία από τις παρακάτω δραστηριότητες:

- α) Θα σας έχει συμβεί να αγοράσετε ένα ή περισσότερα ελαττωματικά προϊόντα. Πού εντοπίζεται η ελαττωματικότητα του προϊόντος; Σε ποιους φορείς θα απευθυνθείτε για να καταγγείλετε το γεγονός;

ή/και να διεκδικήσετε αποζημίωση; **Συζητήστε** τι προβλήματα αντιμετωπίσατε κατά τη διάρκεια αυτής της διαδικασίας και ποια τα αποτελέσματά της.

- β)** Σύμφωνα με τα κείμενα 6α, 6β και 6γ η διαλογική χάραξη πολιτικής προβλέπει ένα μηχανισμό αναπληροφόρησης. Από τις πληροφορίες που σας παρέχονται στο κείμενο ανατρέξτε στην κατάλληλη διεύθυνση και εκθέστε κάποιο πρόβλημα που σας απασχολεί ως πολίτη-καταναλωτή. Με ποιον τρόπο διασφαλίσατε ότι το πρόβλημά σας θα μεταφερθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή; **Μοιραστείτε την εμπειρία σας** στην τάξη.
- γ)** Σύμφωνα με το ίδιο κείμενο, «Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ρωτά απευθείας τους πολίτες-καταναλωτές». Από τις πληροφορίες που σας παρέχονται στο κείμενο 7 ανατρέξτε στην κατάλληλη διαδικτυακή πύλη προκειμένου να συμμετάσχετε άμεσα στις διαβουλεύσεις. Ακολουθήστε την κατάλληλη διαδικασία και **μεταφέρετε την εμπειρία σας** στην ομάδα.

Το παρόν έργο εντάσσεται στο ΕΠΕΑΕΚ 2 του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Μέτρο 1.1 Ενέργεια 1.1.2 και συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ κατά 75%

Επισήμανση και αναγραφή της τιμής

Εκτός από τους κανόνες επισήμανσης που αφορούν την ασφάλεια των προϊόντων, η κοινοτική νομοθεσία προβλέπει και τη σωστή ενημέρωση του καταναλωτή σχετικά με την τιμή αλλά και με άλλες ουσιαστικές ιδιότητες ή χαρακτηριστικά του προϊόντος.

Η αναγραφή της τιμής πώλησης είναι υποχρεωτική για κάθε προϊόν τρέχουσας κατανάλωσης.

Η αναγραφή της τιμής ανά μονάδα μέτρησης (τιμή ανά κιλό, λίτρο ή μέτρο κλπ.) είναι υποχρεωτική για όλα τα προϊόντα που πωλούνται προσυσκευασμένα σε μεταβλητές ποσότητες (όπως τα μήλα που πωλούνται προσυσκευασμένα σε πολυκαταστήματα) ή χύμα, με εξαίρεση ορισμένα προσυσκευασμένα προϊόντα που πωλούνται σε προκαθορισμένες ποσότητες. Η αναγραφή της τιμής σας επιτρέπει να γνωρίζετε την αξία αγοράς του προϊόντος αλλά σας βοηθά και να πραγματοποιείτε συγκρίσεις μεταξύ διαφόρων προϊόντων. Το ίδιο ισχύει για την αναγραφή του βάρους των προσυσκευασμένων προϊόντων.

Επίσης, πρέπει να γνωρίζετε ότι, για την αποφυγή κάθε σύγχυσης σχετικά με ορισμένες ονομασίες και ενδείξεις, καταρτίζεται σταδιακά ένα μητρώο «προστατευόμενων γεωγραφικών ενδείξεων», οι οποίες αναγράφονται πάνω στα τρόφιμα ή αναφέρονται στη διαφήμισή τους.

Για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει θεσπίσει ένα ενιαίο σύστημα επισήμανσης όσον αφορά τη σύνθεσή τους. Κάθε πωλούμενο κλωστοϋφαντουργικό προϊόν (εκτός εάν πρόκειται για υφάσματα που πωλούνται με «το μέτρο», για τα οποία ισχύουν διαφορετικοί κανόνες) πρέπει να φέρει εμφανή και ευανάγνωστη ετικέτα, στην οποία να αναφέρεται το ποσοστό συμμετοχής κάθε είδους ίνας, εφόσον αυτό είναι μεγαλύτερο του 10% στη σύνθεση του τελικού προϊόντος.

Εκτός αυτού, επεκτείνεται προοδευτικά η χρήση κοινοτικής επισήμανσης που αναδεικνύει τα οικολογικά ή οικονομικά χαρακτηριστικά ορισμένων προϊόντων, όπως το κοινοτικό οικολογικό σήμα ή η επισήμανση της κατανάλωσης ενέργειας των οικιακών συσκευών.

B. Προστασία του Καταναλωτή: Ασφαλή Προϊόντα**1. Βασικά χαρακτηριστικά που πρέπει να επισημαίνω σε ένα προϊόν**

1. Την αναγραφή της τιμής πώλησης και της τιμής ανά μονάδα μέτρησης.

Οδηγία 98/6/ΕΟΚ Προστασία καταναλωτή όσον αφορά την αναγραφή των τιμών των προϊόντων

2. Κάθε προειδοποίηση που έχει ως στόχο να πληροφορήσει τον τελικό καταναλωτή του προϊόντος ή της υπηρεσίας
3. Τρόπος χρήσης
4. Μέτρα προφύλαξης κατά τη χρήση
5. Σήμανση συμμόρφωσης CE (ΕΚ) των βιομηχανικών προϊόντων, το οποίο αποτελεί εγγύηση ότι τηρούνται οι «βασικές απαιτήσεις» σε σχέση με το σχεδιασμό, την κατασκευή, τη διάθεση στην αγορά, τη θέση σε λειτουργία, τη χρήση.

Απόφαση 93/465/ΕΟΚ σε σχέση με τη διαδικασία αξιολόγησης της πιστότητας και τους κανόνες επίθεσης και χρήσης της σήμανσης πιστότητας.

6. Ονομασία προέλευσης – γεωγραφικές ενδείξεις
7. Οικολογικό σήμα (λογότυπο μαργαρίτα) διακρίνει προϊόντα που μπορούν να περιορίσουν τις αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, σε σύγκριση με άλλα προϊόντα της ίδιας κατηγορίας, π.χ. προϊόντα όπως απορρυπαντικά, καθαριστικά, χρώματα, χαρτιά, Η/Υ, στρώματα, υποδήματα κ.α.

Κανονισμός (ΕΚ) 1980/2000 περί αναθεωρημένου κοινοτικού συστήματος απονομής οικολογικού σήματος.

8. Χρήση της γλώσσας της χώρας στην οποία πωλείται το προϊόν.
Οι καταναλωτές έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν πληρέστερη ενημέρωση για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που τους προσφέρονται.
Τα κράτη μέλη της ΕΕ έχουν το προνόμιο να απαιτούν τη χρήση της γλώσσας της χώρας τους στη σήμανση των προϊόντων που πωλούνται στις αγορές τους.
9. Διαφήμιση (συγκριτική – παραπλανητική).
Απειλή εξαπάτησης του καταναλωτή από τον τρόπο παρουσίασης προϊόντων τα οποία δεν ανταποκρίνονται στις πραγματικές τους ιδιότητες.

Οδηγία 97/55/ ΕΚ περί παραπλανητικής διαφήμισης και συγκριτικής διαφήμισης

Οδηγία 84/450/ΕΟΚ περί παραπλανητικής διαφήμισης

Οδηγία 89/552/ΕΟΚ σχετικά με την τηλεοπτική διαφήμιση

Οδηγία 2000/13/ΕΚ σχετικά με την παρουσίαση και διαφήμιση ειδών διατροφής

Ειδικές ρυθμίσεις για «ευαίσθητα» προϊόντα

Τρόφιμα: στον τομέα των τροφίμων έχουν θεσπιστεί ειδικοί κανόνες για την εναρμόνιση των θεμελιωδών απαιτήσεων που αφορούν κυρίως την επισήμανση, τα χημικά πρόσθετα, την επιθεώρηση και τον έλεγχο της υγιεινής ή τα προϊόντα που προορίζονται για ειδική διατροφή. Έτσι, μπορείτε να ενημερώνεστε για τον κατάλογο των συστατικών, τον τρόπο χρήσης και την ημερομηνία λήξης των προσσκευασμένων τροφίμων.

Φαρμακευτικά προϊόντα: τα φαρμακευτικά προϊόντα υπόκεινται σε μια ιδιαίτερα αυστηρή διαδικασία έγκρισης πριν διατεθούν στην αγορά. Επιπλέον, κάθε φάρμακο που τίθεται σε κυκλοφορία συνοδεύεται από ένα φύλλο οδηγιών χρήσης. Οι οδηγίες αυτές πρέπει κυρίως να ενημερώνουν τους καταναλωτές όχι μόνο για τους όρους χρήσης του προϊόντος, αλλά και τις τυχόν αντενδείξεις ή παρενέργειες κάθε προϊόντος.

Καθληντικά προϊόντα: τα καλλυντικά προϊόντα υπόκεινται επίσης σε μία ιδιαίτερα αυστηρή κοινοτική νομοθεσία, ιδίως όσον αφορά τις ουσίες που χρησιμοποιούνται στη σύνθεσή τους, όπως οι χρωστικές, τα συντηρητικά ή τα φίλτρα υπεριώδους ακτινοβολίας (UV). Υπάρχει ένας κατάλογος με 400 περίπου ουσίες που απαγορεύονται στη σύνθεση των καλλυντικών, ο οποίος ενημερώνεται σε τακτική βάση. Η υποχρεωτική και αναλυτική επισήμανση επιτρέπει στους καταναλωτές να έχουν επαρκή ενημέρωση.

Παιχνίδια: τα παιχνίδια για παιδιά κάτω των 14 ετών αποτελούν επίσης αντικείμενα ιδιαίτερης προσοχής. Για παράδειγμα, η κοινοτική νομοθεσία προβλέπει ότι τα παιχνίδια που προορίζονται για παιδιά κάτω των 36 μηνών, όπως επίσης και τα εξαρτήματα και μέρη αυτών που ενδέχεται να αποσπασθούν, πρέπει να έχουν τέτοιες διαστάσεις ώστε να είναι αδύνατη η κατάποση ή η εισπνοή τους.

Επίσης, οι ετικέτες που βρίσκονται επάνω στα παιχνίδια ή στη συσκευασία τους, καθώς και οι οδηγίες χρήσης που τα συνοδεύουν, πρέπει να εφιστούν την προσοχή των χρηστών ή των προσώπων που τους επιβλέπουν, με τρόπο αποτελεσματικό και πλήρη, στους κινδύνους που συνδέονται με τη χρήση των παιχνιδιών και στους τρόπους αποφυγής των κινδύνων αυτών.

Ως καταναλωτής θα πρέπει να γνωρίζετε ότι το σήμα CE που θα πρέπει να υπάρχει, ανάλογα με την περίπτωση, επάνω στο παιχνίδι ή στη συσκευασία του, δηλώνει ότι το παιχνίδι έχει κατασκευαστεί σύμφωνα με αυτούς τους κοινοτικούς κανόνες.

Ηλεκτρικές οικιακές συσκευές: πρέπει να φέρουν το ίδιο σήμα CE όπως και τα παιχνίδια. Οι συσκευές αυτές υπόκεινται σε πολύ αυστηρές κοινοτικές απαιτήσεις για θέματα ασφαλείας, ιδίως όσον αφορά τις φυσικές, μηχανικές ή ηλεκτρικές τους ιδιότητες.

Πρόληψη, κυρώσεις και ευθύνη λόγω ελαττωματικών προϊόντων

Σε ό,τι αφορά την ασφάλεια, πέρα των ελέγχων που πραγματοποιούν οι δημόσιες αρχές κάθε κράτους μέλους της Ένωσης, η δική σας επαγρύπνηση ως καταναλωτή αποτελεί το καλύτερο μέσο καθημερινής πρόληψης των κινδύνων. Η επαγρύπνηση αυτή μπορεί απλά να συνίσταται στην επαλήθευση της ημερομηνίας λήξης των τροφίμων που καταναλώνετε ή της ηλικίας που συνιστά ο κατασκευαστής του παιχνιδιού που θέλετε να αγοράσετε για το παιδί σας.

Σε κάθε περίπτωση, όταν ένα καταναλωτικό προϊόν συγκεκριμένου μοντέλου ή τύπου θεωρηθεί επικίνδυνο, οι αρχές επιτήρησης της αγοράς έχουν το δικαίωμα να λάβουν κάθε μέτρο που υπογορεύεται από το επείγον και τη σοβαρότητα της κατάστασης, όπως την αναστολή των πωλήσεων ή την απόσυρση του εν λόγω προϊόντος από την αγορά. Η κοινοτική νομοθεσία επιβάλλει επίσης στις παραπάνω αρχές την εφαρμογή συστημάτων ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ εκείνων και της Επιτροπής. Με τον τρόπο αυτό, είναι δυνατή η λήψη μέτρων στο κατάλληλο επίπεδο. Επιπλέον, κάθε κατάχρηση ή απουσία του σήματος CE στα παιχνίδια – ή στη συσκευασία τους – ή στις ηλεκτρικές συσκευές συνιστά παράβαση των κοινοτικών κανόνων, που τιμωρείται με την επιβολή αποτρεπτικών κυρώσεων, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται από τη νομοθεσία των κρατών της ΕΕ.

Οι κοινοτικοί κανόνες προβλέπουν, εξάλλου, την ευθύνη λόγω ελαττωματικών προϊόντων. Με άλλα λόγια, εάν πέσετε θύμα ελαττωματικού προϊόντος, ο κατασκευαστής, ο εισαγωγέας και, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, ο προμηθευτής είναι υπεύθυνοι για τη ζημία που προκλήθηκε εξαιτίας ενός προϊόντος που δεν παρέχει την ασφάλεια που δικαιούται κανείς να αναμένει. Θα πρέπει να γνωρίζετε ότι, για να εκτιμηθεί η ελαττωματικότητα του προϊόντος, θα ληφθούν ιδίως υπόψη η παρουσίαση του προϊόντος και η ευλόγως αναμενόμενη χρήση του.

Σε περίπτωση που πέσετε θύμα ενός προϊόντος, δικαιούστε επανόρθωση των προσωπικών και υλικών ζημιών που προκλήθηκαν από το ελαττωματικό προϊόν, ακόμη και εάν δεν υπήρχε σφάλμα από μέρους του κατασκευαστή. Για να λάβετε αποζημίωση, αρκεί να αποδείξετε τη ζημία που έχετε υποστεί, το ελάττωμα του προϊόντος και τη σχέση μεταξύ του ελαττώματος και της ζημίας.

Πρέπει να γνωρίζετε, ωστόσο, ότι υπάρχει ελάχιστο απαλλασσόμενο όριο για τις περισσότερες υλικές ζημιές. Επιπλέον, αυτή η δυνατότητα προσφυγής στη δικαιοσύνη παύει μετά την πάροδο τριών ετών από την ημερομηνία κατά την οποία το θύμα όφειλε να είχε διαπιστώσει τη ζημία, το ελάττωμα και την ταυτότητα του κατασκευαστή. Σε κάθε περίπτωση, μετά την πάροδο δέκα ετών από την ημερομηνία κυκλοφορίας του προϊόντος, δεν είναι πλέον δυνατή η επίρριψη ευθυνών στον κατασκευαστή.

Το κείμενο στηρίχτηκε σε πληροφορίες που βρίσκονται στις ιστοσελίδες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Διαφήμιση

Προκειμένου να σας προστατεύσει από την παραπληθητική διαφήμιση και τις αθέμιτες συνέπειές της, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ορίσει κοινούς κανόνες που εφαρμόζονται σε ολόκληρη την Ένωση.

Με δυο λόγια, **παραπληθητική διαφήμιση** είναι κάθε διαφήμιση που πραγματοποιείται από έναν επαγγελματία και η οποία σας παραπλανά ή ενδέχεται να σας παραπλανήσει, έτσι ώστε να επηρεάσει, για παράδειγμα, την επιλογή σας μεταξύ των προϊόντων (και των υπηρεσιών) που επιθυμείτε να αγοράσετε.

Για να εκτιμηθεί εάν μια διαφήμιση είναι παραπληθητική, πρέπει να ληφθούν υπόψη όλα τα στοιχεία της. Λαμβάνονται κυρίως υπόψη τα δεδομένα που αφορούν, για παράδειγμα, τη φύση, τη διαθεσιμότητα, τη σύνθεση, την τιμή ή την ποσότητα του προϊόντος, τα αναμενόμενα από τη χρήση του αποτελέσματα, τα αποτελέσματα των δοκιμών που έχουν πραγματοποιηθεί, ή ακόμη, την ταυτότητα ή τις ιδιότητες του διαφημιζόμενου κλπ.

Πρέπει να σημειωθεί ότι μία διαφήμιση μπορεί να θεωρηθεί παραπληθητική τόσο από πλευράς περιεχομένου όσο και από πλευράς παρουσίασης τους μηνύματός της. Μια τέτοια περίπτωση είναι, για παράδειγμα, εάν λάβετε ένα διαφημιστικό έντυπο του οποίου η γενική παρουσίαση σας αφήνει να πιστεύετε ότι κερδίσατε ένα χρηματικό ποσό ή ένα δώρο, ενώ στην πραγματικότητα αυτό δεν συμβαίνει.

Εάν πέσατε θύμα παραπληθητικής διαφήμισης, πρέπει να γνωρίζετε ότι, εκτός από τις δυνατότητες αποζημίωσης που σας παρέχονται σύμφωνα με τις εθνικές διατάξεις που ισχύουν σε κάθε κράτος μέλος, η κοινοτική νομοθεσία υποχρεώνει επίσης τα κράτη μέλη να θεσπίσουν κατάλληλα και αποτελεσματικά μέσα για τον έλεγχο της παραπληθητικής διαφήμισης προς το συμφέρον τόσο των καταναλωτών όσο και των ανταγωνιστών του εν λόγω επαγγελματία και του κοινού γενικότερα.

Τα μέσα αυτά πρέπει να δίνουν το δικαίωμα προσφυγής, ανάλογα με το κράτος μέλος, σε πρόσωπα ή οργανώσεις που έχουν έννομο συμφέρον στην απαγόρευση της εν λόγω παραπληθητικής διαφήμισης. Οι προσφυγές αυτές, οι οποίες υποβάλλονται σε διοικητικές ή δικαστικές αρχές, μπορούν να καταλήξουν, ανάλογα με την περίπτωση, σε μέτρα που απαγορεύ-

ουν ή διατάσσουν την παύση της εν λόγω διαφήμισης.

Πέραν τούτου, πρέπει να γνωρίζετε ότι υφίστανται επίσης κοινός κανόνες που αφορούν συγκεκριμένους τομείς, όπως τη διαφήμιση σχετικά με τα φάρμακα ή την τηλεοπτική διαφήμιση.

ΔΙΑΛΟΓΙΚΗ ΧΑΡΑΞΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Μια πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

European Consumer Centre
Ευρωπαϊκό Κέντρο Καταναλωτή

INKA

Ακαδημίας 7 (8ος όροφος) 10671 Αθήνα, Τηλ.: 210 3601800, Fax: 210 3633976.
Email: info@ecca.gr. Διαδικτυακή θέση: www.ecca.gr

Τι είναι

Διαλογική Χάρση Πολιτικής σημαίνει «παίρνω αποφάσεις, φτιάχνω κανόνες και νόμους, αλλάζω κανόνες και νόμους, χαράζω πολιτική για τους πολίτες-καταναλωτές **ΜΑΖΙ** με τους πολίτες-καταναλωτές».

Η **Ευρωπαϊκή Επιτροπή** έφτιαξε μηχανισμούς για να **συλλέγει** τις απόψεις των πολιτών-καταναλωτών, τα **προβλήματα** που αντιμετωπίζουν στην καθημερινή ζωή τους μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τις **αντιδράσεις** τους σε νέα συστήματα, τις **διαπιστώσεις** τους για νόμους που δεν εφαρμόζονται ή δεν λειτουργούν ή που δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα.

Γιατί

Η **Ευρωπαϊκή Ένωση** θεωρεί ότι οι πολίτες-καταναλωτές πρέπει να **συμμετέχουν ενεργά** στις αποφάσεις που παίρνει γιατί οι αποφάσεις της **αφορούν** αυτούς ακριβώς τους πολίτες της.

Η συμμετοχή των πολιτών στις αποφάσεις θα δημιουργήσει **σωστότερους νόμους και κανόνες**. Οι ανησυχίες, η γνώμη και οι εμπειρίες των καταναλωτών θα βοηθήσουν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να καταλάβει την καθημερινή πραγματικότητα.

Τα εργαλεία

Μηχανισμός αναπληρόφρησης

Κάθε φορά που οι πολίτες-καταναλωτές ζητούν πληροφορίες ή συμβουλές από τα **Ευρωπαϊκά Κέντρα Καταναλωτή** ή την **Υπηρεσία Προσανατολισμού Πολιτών** βοηθούν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να καταλάβει τα **προβλήματα** που υπάρχουν στα συστήματα που ισχύουν μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τα κέντρα αυτά καταγράφουν **ανώνυμα** τις διάφορες περιπτώσεις, τις μεταφέρουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και εκεί οι νομοθέτες προσπαθούν να διορθώσουν τα λάθη που προκαλούν **προβλήματα** στους πολίτες.

- **Ευρωπαϊκά Κέντρα Καταναλωτών:** σας βοηθούν να μάθετε τα δικαιώματά σας και να λύσετε προβλήματα που συναντάτε ως **Ευρωπαίοι καταναλωτές στην Εσωτερική Αγορά**.
- **Υπηρεσία Προσανατολισμού Πολιτών:** σας παρέχει συμβουλές για το πώς να αξιοποιήσετε πλήρως τα δικαιώματά σας ως **πολίτης της ΕΕ**.

Διαβουλεύσεις

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ρωτά απευθείας τους πολίτες-καταναλωτές.

Με διάφορα ερωτηματολόγια που δημοσιεύει στο Διαδίκτυο ζητά τη γνώμη και την εμπειρία των πολιτών σε διάφορα θέματα: πολιτικές που ισχύουν, νομοθεσίες που ετοιμάζονται, οδηγίες που προτείνονται κ.α. Οι πολίτες συμμετέχουν έτσι άμεσα στα διάφορα στάδια χάραξης της ευρωπαϊκής πολιτικής δίνοντας πολύτιμα στοιχεία στους νομοθέτες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Λύνει προβλήματα;

Η Διαλογική Χάραξη Πολιτικής δεν λύνει προβλήματα, με την έννοια της άμεσης βοήθειας σε ένα πρόβλημα.

Μέσα από τα εργαλεία της συγκεντρώνονται στοιχεία που θα βοηθήσουν ώστε σιγά-σιγά να σταματήσουν να υπάρχουν προβλήματα, θα βοηθήσουν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να φτιάξει καλύτερους νόμους.

Και λοιπόν;

Συμμετέχοντας στη χάραξη πολιτικής **βοηθώ να φτιαχτούν καλύτεροι νόμοι, βοηθώ να διορθωθούν λάθη που προκαλούν προβλήματα.** Αναφέροντας τα προβλήματα που συναντώ **βοηθώ στο να λυθούν πιο γρήγορα.**

Λέγοντας τη γνώμη μου **βοηθώ στη λήψη καλύτερων αποφάσεων.** Χρησιμοποιώντας τα εργαλεία που μου δίνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή **φέρνω την Ευρωπαϊκή Ένωση στα μέτρα μου.**

Σημεία επαφής

Ευρωπαϊκό Κέντρο Καταναλωτή: Ακαδημίας 7 (8ος όροφος), 10671 Αθήνα. Τηλ.: 11721. Email: info@ecca.gr. Διαδικτυακή θέση: www.ecca.gr

Η Φωνή σας στην Ευρώπη:

Διαδικτυακή πύλη άμεσης πρόσβασης σε διαβουλεύσεις και συζητήσεις με την Επιτροπή.

[http:// europa.eu.int/yourvoice](http://europa.eu.int/yourvoice)

Υπηρεσία Προσανατολισμού Πολιτών:

http://europa.eu.int/citizenrights/signpost/front_end/signpost_el.htm

ΠΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ **ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΑΙΔΙΩΝ****ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΙΣ**

Στην ενότητα αυτή επιδιώκεται η εξοικείωση με κείμενα διαφόρων τύπων που σχετίζονται με τα δικαιώματα των παιδιών. Ειδικότερα, επιδιώκεται η εξοικείωση με τις γλωσσικές και επικοινωνιακές πρακτικές που είναι αναγκαίες για την κατανόηση των παραμέτρων τους, καθώς και της λογικής που τα διέπει, μέσα από την κριτική τους ανάγνωση.

Κείμενα που παρατίθενται:

- η Διεθνής Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού,
- εγκύκλιοι,
- μαρτυρίες,
- τίτλοι και άρθρα από εφημερίδες,
- γελοιογραφίες.

1. ΣΥΖΗΤΩ ΤΗΝ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΜΟΥ

Συζητούμε στην ομάδα και καταγράφουμε πότε πιστεύουμε ότι παραβιάζονται δικαιώματα των παιδιών, καθώς και μέχρι ποια ηλικία θεωρείται ένα άτομο παιδί.

Συζητούμε στην ομάδα για περιπτώσεις παραβίασης των δικαιωμάτων των παιδιών, όπως τις έχουμε πληροφορηθεί από τον τύπο, την τηλεόραση, το ραδιόφωνο.

Συζητούμε στην ομάδα περιπτώσεις που έχουν υποπέσει στην αντίληψή μας (από την καθημερινότητά μας) κατά τις οποίες πιστεύουμε ότι τα παιδιά αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες δυσκολίες.

Συζητούμε στην ομάδα και καταγράφουμε εμπειρίες από τη δική μας παιδική ηλικία, περιστάσεις κατά τις οποίες αισθανθήκαμε να πληγώνεται η αξιοπρέπειά μας, να μας ασκείται έντονη πίεση, να αδικούμαστε.

Συζητούμε στην ομάδα και καταγράφουμε τομείς στους οποίους πιστεύουμε ότι χρειάζεται η επίσημη-κρατική μέριμνα για τα παιδιά και η προστασία των δικαιωμάτων τους.

Φέρε και συ στην ομάδα κείμενα από εφημερίδες και περιοδικά που αναφέρονται σε καταστάσεις που αντιμετωπίζουν παιδιά σε διάφορες περιοχές του κόσμου.

2. ΞΕΚΛΕΙΔΩΝΟΝΤΑΣ ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Διαβάζουμε τη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού.

- Ποιοι λόγοι πιστεύετε ότι οδήγησαν στην ανάγκη δημιουργίας αυτού του κειμένου;
- Ποιοι πιστεύετε ότι είναι οι συντάκτες του;
- Σε ποιους απευθύνεται (παιδιά, εκπαιδευτικούς, κρατικές αρχές...);
- Πώς είναι χωρισμένο το κείμενο της Σύμβασης;
- Ποια στοιχεία μας βοηθούν να καταλάβουμε ότι πρόκειται για νομικό κείμενο;
- Ποια γλωσσικά στοιχεία υποδεικνύουν τον υποχρεωτικό χαρακτήρα του;

Εντοπίζουμε τα θέματα στα οποία κυρίως αναφέρεται.

Καταγράφουμε τα θέματα αυτά σε πίνακα ως κύρια σημεία.

Εντοπίζουμε τις λέξεις-κλειδιά και δίνουμε τίτλους στα άρθρα του νόμου.

Κάνουμε πίνακα περιεχομένων.

- Ποιες ανάγκες νομίζετε ότι εξυπηρετεί αυτό το κείμενο;
- Ποιες αντιλήψεις για το παιδί διαφαίνονται;

Καταγράφουμε τις ανάγκες τις οποίες νομίζουμε ότι δεν καλύπτονται από τη διατύπωση των άρθρων.

Δραστηριότητα

1. Να αντικαταστήσετε όσα ουσιαστικά μπορείτε με ρήματα στα άρθρα 29 παρ. 1, 12 παρ. 1 και 13 παρ. 1.

- Πιστεύετε ότι δημιουργείται διαφορετικό επικοινωνιακό ύφος, κυρίως ως προς την αυστηρότητα του κειμένου;

2. Να απομονώσετε τα στοιχεία εκείνα ενός επίσημου κειμένου που αποδίδουν την ουσία του.

3. ΣΥΓΚΡΙΝΩ ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ – ΔΙΕΥΡΥΝΩ ΤΗΝ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΜΟΥ

A. Η ομάδα έχει στη διάθεσή της τα κείμενα 1, 2, 3, 4 και 5.

1. Εντοπίζουμε τον τρόπο οργάνωσης των κειμένων με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- το γενικό τυπογραφικό και γραφιστικό σχεδιασμό,
- την επιλογή της γραμματοσειράς,
- την επιλογή μεγέθους και πάχους γραμμάτων,
- τη χρήση της στίξης,
- τις εικόνες που τυχόν συνοδεύουν τα κείμενα.

Με βάση τα παραπάνω κριτήρια **διατυπώνουμε** υποθέσεις για τους λόγους χρήσης των στοιχείων αυτών και τις πληροφορίες που τυχόν παρέχουν.

Εντοπίζουμε τους τρόπους με τους οποίους υποδεικνύονται από τους συντάκτες οι λέξεις-κλειδιά.

2. Βρίσκουμε από τη Σύμβαση τα άρθρα που σχετίζονται με τα παραπάνω δημοσιεύματα και **συγκρίνουμε**.

- Ποιες ομοιότητες και ποιες διαφορές εντοπίζετε;
- Τι κάνει το ύφος των κειμένων να διαφέρει;
- Ποιους σκοπούς εξυπηρετεί το κάθε είδος;

Περιγράψτε τη λειτουργία του νομικού κειμένου σε σχέση με τη λειτουργία των άρθρων από τις εφημερίδες.

Β. Η ομάδα έχει στη διάθεσή της τα κείμενα 6, 7, 8α-β και 9.

Σε κάθε κείμενο που επεξεργάζεται η ομάδα εντοπίζουμε και αναγνωρίζουμε μερικά από τα βασικά του χαρακτηριστικά ως προς το περιεχόμενο και ως προς την κοινωνική τους χρήση.

Διαβάστε πάλι από τον Κώδικα Νομικού Βήματος, την πρώτη σελίδα (σ. 1681) ως «τα παιδιά δικαιούνται ειδική βοήθεια και υποστήριξη».

- Ποιο είναι το θέμα των κειμένων αυτής της ενότητας;
- Ποιοι είναι οι συντάκτες κάθε κειμένου;
- Ποιοι είναι οι αποδέκτες;
- Ποια είναι η κοινωνική χρήση κάθε κειμένου;

Γράφουμε σε 5-6 σειρές το συμπέρασμά μας από την ανάγνωση των κειμένων 6, 7, 8α-β και 9.

.....

.....

.....

.....

.....

- Διαβάζοντας τα δύο τελευταία κείμενα, πιστεύετε ότι οι εκπαιδευτικές ανάγκες είναι παντού και για όλους οι ίδιες; Εμφανίζεται η παράμετρος αυτή στο άρθρο 28 της Σύμβασης; Τι άλλο θα μπορούσε να προβλέπεται;

Καταγράψτε τις προσωπικές σας εμπειρίες από μάθηση εκτός σχολείου.

.....

.....

.....

.....

.....

4. ΣΥΖΗΤΩ ΤΗΝ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΜΟΥ

Συζητούμε στην ομάδα περιπτώσεις παιδικής εργασίας που γνωρίζουμε.

Καταγράφουμε μορφές της παιδικής εργασίας (αγροτικές εργασίες, μικροεπαγγέλματα, βοήθεια σε οικογενειακή επιχείρηση, οικιακές εργασίες...)

Συζητούμε και **καταγράφουμε** τη σχετική οικογενειακή και προσωπική μας εμπειρία.

5. ΣΥΓΚΡΙΝΩ ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Η ομάδα έχει στη διάθεσή της τα κείμενα 10, 11 και 12, και από τον Κώδικα Νομικού Βήματος, στη σελίδα 9 (σ. 1689), το άρθρο 32, παρ. 1, 2.

- Ποιο είναι το θέμα των κειμένων αυτής της ενότητας;
- Ποιοι είναι οι συντάκτες κάθε κειμένου;
- Ποιοι είναι οι αποδέκτες;
- Πώς διαφοροποιούνται τα κείμενα μεταξύ τους;
- Ποια είναι η κοινωνική χρήση κάθε κειμένου;
Ποιες αντιλήψεις προβάλλονται;
- Ποιες πληροφορίες επιλέγει καθένα από τα κείμενα αυτά να παράσχει; Με τη βοήθεια ποιων γλωσσικών στοιχείων;
- Πιστεύετε ότι υπάρχουν πλευρές που αποσιωπούνται από κάθε κείμενο;
- Πιστεύετε ότι υπάρχουν περιπτώσεις κατά τις οποίες η εργασία του παιδιού δεν αποτελεί παραβίαση δικαιώματος; Καταγράψτε τις.
Ποια πιστεύετε ότι είναι τα όρια;

Γράψτε σε 5-6 σειρές το συμπέρασμά σας από την ανάγνωση των κειμένων.

.....

.....

.....

.....

.....

6. ΔΙΕΥΡΥΝΩ ΤΗΝ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΜΟΥ

Πρόκειται να γράψετε ένα άρθρο για τα παιδιά των Τσιγγάνων που πουλάνε λουλούδια.

- Ποια στοιχεία είναι απαραίτητα για την τεκμηρίωση του θέματος;

Κάντε έναν κατάλογο και ετοιμάστε ερωτηματολόγια που θα υποστηρίζουν συνεντεύξεις από παιδιά, γονείς, κοινωνική υπηρεσία.

7. ΣΥΖΗΤΩ ΤΗΝ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΜΟΥ

Συζητούμε στην ομάδα περιπτώσεις παιδικής παραβατικότητας που γνωρίζουμε.

Καταγράφουμε μορφές της σε διαφορετικούς τόπους και περιστάσεις που έχουμε πληροφορηθεί από τα ΜΜΕ.

Συζητούμε περιπτώσεις παραβατικής συμπεριφοράς που έχουν ηρωποιηθεί εξαιτίας του πλαισίου στο οποίο συμβαίνουν, π.χ. πράξεις αντίστασης στη διάρκεια της γερμανικής κατοχής.

- Για ποιους λόγους πιστεύετε ότι υπάρχει η πρόβλεψη για τους ανήλικους παραβάτες;

8. ΣΥΓΚΡΙΝΩ ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ – ΔΙΕΥΡΥΝΩ ΤΗΝ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΜΟΥ

Η ομάδα έχει στη διάθεσή της τα κείμενα 13α-β, 14α-γ και 15, και από τον Κώδικα Νομικού Βήματος, τα άρθρα 37β και 40, παρ. 1, 2α, στις σελίδες 10-11 (σ. 1690-1691).

- Ποιο είναι το θέμα των παραπάνω κειμένων;
- Ποιοι είναι οι συντάκτες κάθε κειμένου;
- Ποιοι είναι οι αποδέκτες;
- Πώς διαφοροποιούνται τα κείμενα μεταξύ τους;
- Ποια είναι η κοινωνική χρήση κάθε κειμένου; Ποιες αντιλήψεις προβάλλονται;
- Ποιες πληροφορίες επιλέγει καθένα από τα κείμενα αυτά να παράσχει; Με τη βοήθεια ποιων γλωσσικών στοιχείων;
- Πιστεύετε ότι υπάρχουν πλευρές που αποσιωπούνται από κάθε κείμενο;

- Πιστεύετε ότι υπάρχουν περιπτώσεις κατά τις οποίες το παιδί δεν είναι αναγκαίο να τιμωρείται; Καταγράψτε τις. Ποια πιστεύετε ότι είναι τα όρια;

Γράψτε σε 5-6 σειρές το συμπέρασμά σας από την ανάγνωση των κειμένων.

.....

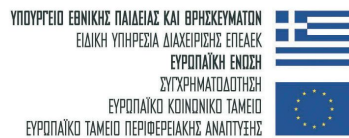
.....

.....

.....

.....

.....

Το παρόν έργο εντάσσεται στο ΕΠΕΑΕΚ 2 του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Μέτρο 1.1 Ενέργεια 1.1.2 και συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ κατά 75%

Εκθεση του ΟΗΕ **ΚΑΤΑΓΓΕΜΕΙ** Βρετανία, Ιταλία, Πορτογαλία
και ανατολικές χώρες

Παιδιά δουλεύουν και στην Ευρώπη

ΓΕΝΕΥΗ

Η παιδική εργασία δεν είναι ιδίον μόνον των αναπτυσσομένων χωρών. Παραμένει ένα πρόβλημα και για την Ευρώπη. Μάλιστα, καταπάτηση των δικαιωμάτων των παιδιών σε αυτόν τον τομέα αναφέρονται από το Διεθνές Γραφείο Εργασίας στη Βρετανία, την Ιταλία, την Πορτογαλία και σε χώρες της ανατολικής Ευρώπης.

Μεγάλα δικαιώματα για τα μικρά παιδιά

Τι κάνετε όταν πιάνετε επ' αυτοφώρω το παιδί σας να κλέβει;

Θυμώνετε, αισθάνεστε λύπη, μένετε άφωνος, σαν χαμένος. Όμως, ακόμη κι αν η κατάσταση σας φαίνεται απελπιστική και η ανάγκη να του δώσετε ένα χαστούκι σάς φαίνεται επιτακτική, δεν έχετε το δικαίωμα να το χτυπήσετε.

Δεν έχετε το δικαίωμα να καταφύγετε σε κάποια άλλη μορφή σωματικής βίας.

Και μπορεί αυτό να σας φαίνεται... άδικο, αλλά δεν είναι. Πρόκειται απλά για έναν καινούργιο τρόπο να βλέπουμε τα πράγματα.

«Τα παιδιά έχουν δικαιώματα. Ένας έφηβος είναι ακόμα παιδί», διαβάζουμε στην έκθεση της Unicef για «Τα δικαιώματα των παιδιών του κόσμου μας», που εγκαινιάστηκε χθες στο Ζάππειο μέγαρο από τον αντιπρόεδρο της Unicef Κώστα Αργυρόπουλο και τον πρεσβευτή καλής θέλησης Αντώνη Σαμαράκη.

«Τα παιδιά που χτυπήθηκαν, θα χτυπούν σ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους. Το γεγονός ότι χτυπήθηκαν, απειλεί να τα εμποδίσει να 'χουν στενές και στοργικές σχέσεις με τους άλλους», αναφέρεται σ' άλλο σημείο.

Στην έκθεση βρίσκονται κατατεθειμένα τα 54

άρθρα της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού μέσα από έξι θεματικές ενότητες με παρονομαστή τους:

Δεν υπάρχουν μικρά δικαιώματα, εξασφαλίστε το μέλλον στα παιδιά: όλα τα παιδιά χρειάζονται προστασία.

Η έκθεση, που γίνεται με τη χορηγία της Hewlett - Packard και της Exposition Hellas S.A., θα διαρκέσει έως τις 21 Φεβρουαρίου (10.00 - 20.00), και αφορά κάθε ανθρώπινο ον ηλικίας κάτω των 18 χρόνων.

Κάθε παιδί, αναφέρει η Σύμβαση, έχει δικαίωμα μόλις γεννηθεί να έχει όνομα και μια εθνικότητα, να εκφράζει τη γνώμη του και να λαμβάνεται σοβαρά υπ' όψη αυτή, να ακολουθεί ελεύθερα τις πεποιθήσεις του και να λαμβάνει τη σχετική εκπαίδευση, να οργανώνεται και να δημιουργεί συλλόγους, υπό την προϋπόθεση ότι θα σέβεται τα δικαιώματα των άλλων.

Το σχέδιο της Σύμβασης που εκτίθεται στο Ζάππειο ήρθε από τη Νέα Υόρκη και θα παρουσιαστεί στη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών για να ψηφιστεί στο τέλος του 1999.

Π. ΜΑΡΙΤΣΑΣ

Ετών 12, έτη εργασίας 8!

Περιγραφή
εργασίας: 12
ώρες στον
αργαλειό,
δεμένος με
αλυσίδες

Οργιάζει η
παράνομη εργασία
μικρών παιδιών στις
χώρες του Τρίτου
Κόσμου ειδικά στις
υφαντουργικές
εργασίες, επειδή τα
λεπτά παιδικά χέρια
κάνουν μικρούς
κόμπους

ΣΤΟΚΧΟΛΜΗ

Την απάνθρωπη εκμετάλλευση παιδιών σε χώρες της Ασίας κατήγγειλε χθες ένα αγόρι 12 ετών από το Πακιστάν, το οποίο ύστερα από οκτώ χρόνια που εργαζόταν αλυσοδεμένο σε αργαλειό, τώρα μάχεται για να τερματιστεί η φρικτή εκμετάλλευση ανηλίκων από ενήλικους.

Ο Ικμάλ Μασίχ, μιλώντας σε συνέντευξη Τύπου στη Στοκχόλμη, δήλωσε ότι άρχισε να εργάζεται σε ηλικία 4 ετών. Εμενε αλυσοδεμένος σε αργαλειό επί 12 ώρες μαζί με άλλα 15 έως 20 παιδιά, που σηκώνονταν στις τέσσερις το πρωί για να πιάσουν δουλειά. Τη συνέντευξη οργάνωσαν η Σουηδική Βιομηχανική Ένωση και το «Μέτωπο για την Απελευθέρωση των Δούλων Εργατών» του Πακιστάν. Η εμφάνιση του Μασίχ αποτελεί μέρος της προσπάθειας να πιέσει η Δύση ώστε να σταματήσει η εργατική

εκμετάλλευση εκατομμυρίων παιδιών σε όλο τον κόσμο.

Το αμερικανικό Κογκρέσο έχει εξετάσει το ενδεχόμενο να σταματήσει την εισαγωγή χαλιών, σε μια προσπάθεια να αναγκάσει τις βιομηχανίες των ασιατικών χωρών να σταματήσουν την απάνθρωπη απασχόληση παιδιών, τα οποία προτιμώνται γιατί έχουν λεπτά δάχτυλα και κάνουν λεπτούς κόμπους. Εκατομμύρια παιδιά σε όλο τον κόσμο εργάζονται σε ταπητουργεία, σε εργοστάσια παρασκευής μπρικ ή άλλες βιομηχανίες ή ακόμη και ως υπηρέτες σε σπίτια, δήλωσε ο μικρός Μασίχ, το ύψος του οποίου μόλις περνούσε το μικρόφωνο.

• Στη Γερμανία, ένας άνδρας 32 ετών αυτοκτόνησε υπό το βάρος των κατηγοριών ότι κρατούσε σκλάβο στο σπίτι του και κακομεταχειριζόταν έναν άνδρα από την Αγκόλα.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 16 ΙΟΥΝΙΟΥ 1995

*Ανθεί η παιδική πορνεία για λόγους επιβίωσης. Οι απολύσεις,
πονοκέφαλος για τις πλούσιες χώρες*

«Θύματα» του πλούτου, τα παιδιά της Ταϊλάνδης

ΓΕΝΕΥΗ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΕΓΑΣ

Η παιδική πορνεία στις χώρες του Τρίτου Κόσμου και οι απολύσεις των εργαζομένων στο λεγόμενο αναπτυγμένο κόσμο κυριαρχούν φέτος στην 82η Σύνοδο της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ).

Η κυβέρνηση της Ταϊλάνδης, η οποία συμμετέχει μαζί με άλλες χώρες της νοτιοανατολικής Ασίας και της Λατινικής Αμερικής, παραδέχθηκε ήδη εδώ στη Γενεύη ότι περίπου 150.000 παιδιά στην επικράτειά της εκδίδονται για να εξασφαλίσουν την επιβίωσή τους, αν και οι μη κυβερνητικές οργανώσεις (συνδικάτα, κ.λπ.) ανεβάζουν τον αριθ-

μό αυτό έως και στο ένα εκατομμύριο. Το φαινόμενο αυτό παίρνει τεράστιες κοινωνικές και υγειονομικές διαστάσεις τα τελευταία χρόνια με την «άνθηση» του «σεξουαλικού τουρισμού» από τις χώρες του Βορρά.

Παράλληλα, εκατομμύρια παιδιά, άνω των 5 χρόνων, όπως καταγγέλλεται στη Σύνοδο, υποχρεώνονται να εργαστούν σε χώρες όπως το Πακιστάν, την Ινδία και τη Λατινική Αμερική, αντί να παρακολουθούν τα μαθήματά τους στο σχολείο.

Την ίδια στιγμή, 528 συνδικαλιστές σε 17 χώρες δολοφονήθηκαν μόνο το 1994, ενώ άλλοι 4.300 συνελήφθησαν ή εκτοπίστηκαν, όπως αναφέρει η επίσημη έκθεση της ΔΟΕ.

Από την άλλη πλευρά, 32 χώρες, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα (ν. 1915/90 επί Ν.Δ. που ήδη έχει αναμορφωθεί) καλούνται να ενημερώσουν την Επιτροπή, διά μέσω των κυβερνητικών εκπροσώπων, σχετικά με τα μέτρα προστασίας των εργαζομένων από τις αδικαιολόγητες απολύσεις. Επίσης, η Μεγάλη Βρετανία καλείται να απολογηθεί για πολλοστή φορά φέτος για το γεγονός ότι δεν επιτρέπει στο Κέντρο Κυβερνητικών Επιχειρηματιών να συνδικαλιστεί.

Αν και η κυβέρνηση Μείτσορ υποχρεώνεται να διαπραγματεύεται με τα συνδικάτα (T.U.C.) για το θέμα, τα τελευταία ελπίζουν κατά τις προσεχείς εκλογές (έως το τέλος του 1996) στην «απαλλα-

γή» τους από τους συντηρητικούς. Μέσα σ' αυτό το κλίμα και εν όψει της Διακυβερνητικής Διάσκεψης του 1996, ο Έλληνας υπουργός Εργασίας Γιάννης Σκουλαρίκης, ο οποίος μίλησε χθες στη Γενική Συνέλευση, ζήτησε αλλαγή του ρόλου της ΔΟΕ, το συνυπολογισμό της εργασίας και της κοινωνικής πολιτικής στο κείμενο αναθεώρησης του Μάαστριχτ, ενώ τόνισε ότι «η νέα παγκόσμια διάκριση είναι μεταξύ αυτών που κατέχουν μια θέση εργασίας και αυτών που δεν έχουν και που εξαρτώνται όλο και περισσότερο από πρακτικές ελεημοσύνης και κοινωνικής μέριμνας», δίνοντας έτσι έμφαση στο φαινόμενο της ανεργίας.

16 * Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

«Το χρέος μας στα παιδιά του κόσμου»

Του ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΚΟΥΛΟΥΜΠΗ*

Τι μας δείχνει σήμερα η «αξονική τομογραφία» ενός πολύ κουρασμένου και προβληματικού «περιστατικού» που λέγεται πλανήτη Γη; Σε πρόσφατη μελέτη της UNICEF με τίτλο «Η κατάσταση των παιδιών του Κόσμου 2000» παρουσιάζονται συγκλονιστικά στοιχεία για τα επικίνδυνα συμπτώματα που εμφανίζουν τα εκατομμύρια φτωκά παιδιά του πλανήτη μας.

Το κόστος της απραξίας μπροστά στο πρόβλημα είναι τεράστιο. Σύμφωνα με τη UNICEF: Κάθε μέρα που τα κράτη δεν τηρούν τις ηθικές και νομικές υποχρεώσεις τους για τα δικαιώματα του παιδιού, 30.500 αγόρια και κορίτσια κάτω των πέντε ετών πεθαίνουν από ασθένειες που εύκολα θεραπεύονται. Κάθε μήνα που η εκστρατεία ενάντια στην τρομακτική πανεπιδημία του HIV/AIDS αναβάλλεται, 250.000 παιδιά και έφηβοι μολύνονται από το θανάσιμο ιό. Κάθε χρόνο, 585.000 γυναίκες πεθαίνουν από επιπλοκές κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης και τοκετού, που εύκολα θα μπορούσαν να προληφθούν. Μόνο το 1999, γύρω στα 31 εκατομμύρια πρόσφυγες και εκτοπισμένοι –κυρίως γυναίκες και παιδιά– πάστηκαν στις παγίδες των συγκρούσεων στα ευπαθή σημεία του πλανήτη, ενώ μάταια αναζητούσαν ασφαλές άσυλο. 120 εκατομμύρια παιδιά (ηλικίας 5–14) είναι σήμερα εργάτες «πλήρους απασχόλησης» (καλύτερα αποδίδεται ως «πλήρους εκμετάλλευσης»). Τα ωράρια κυμαίνονται στις 14–17 ώρες ημερησίως. Επιπροσθέτως άλλα 130 εκατ. παιδιά είναι μερικής εκμετάλλευσης. Το 80% των παιδιών–εργατών δεν αμείβονται. Σχεδόν όλα υφίστανται φυσική και ψυχολογική βία καθώς και σεξουαλική κακοποίηση.

Ο πόλεμος –κυρίως στις υπανάπτυκτες περιοχές του πλανήτη– έχει γίνει η φοικτή κρεατομηχανή των παιδιών μας. Μετά τη λήξη του Ψυχρού Πολέμου, σε εμφύλιες διαμάχες (κυρίως στην περιοχή της Αφρικής) 27 εκατομμύρια παιδιά έχουν εκποτιστεί και 13 εκατομμύρια παραμένουν στις περιοχές της κακουχίας, έρμια της πείνας, των ασθενειών, των σφαγών, λεπλασιών, βιασμών και διαμελισμών. Τέλος, 300 χιλιάδες παιδιά (από την ηλικία των 8 ετών και άνω) μετατράπηκαν σε στρατιώτες ή αντάρτες στις διάφορες συγκρούσεις των τελευταίων ετών. Και τα παιδιά αυτά είναι ιδιαίτερα ευάλωτα στην «κατάχρηση» των εκπαιδευτών τους που εύκολα μπορούν να τα μεταμορφώσουν σε φονικές μηχανές.

Βασική παραδοχή μας είναι ότι τα δεινά των παιδιών αντικατοπτρίζουν τις γιγάντιες ανισότητες που μαστίζουν τον πλανήτη μας. Πρόσφατες στατιστικές των Ηνωμένων Εθνών (Human Development Report, 1999) τεκμηριώνουν το τεράστιο και συνεχώς αυξανόμενο χάσμα που χωρίζει το εισόδημα των πολλών φτωχών από τους σχετικά λίγους πλούσιους του πλανήτη. Το χάσμα αυτό ήταν 3 μερίδια (για τους πλούσιους) προς 1 (για τους πιο φτωχούς) το 1820. Η αντιστοιχία αναλογία έγινε 7 προς 1 το 1870, 11 προς 1 το 1913, 30 προς 1 το 1960, 60 προς 1 το 1990 και 74 προς 1 το 1997. Και η αύξηση της απόστασης μάλλον θα συνεχιστεί με γεωμετρικούς ρυθμούς ως τη στιγμή μιας νέας μεγάλης παγκόσμιας σύγκρουσης.

Η δυστυχία δεν μαστίζει μόνο πληθυσμούς στις ζώνες της λεγόμενης υπανάπτυξης. Για παράδειγμα, στην περιοχή της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, 30% του πληθυσμού (120 εκατομμύρια ψυχές) έχουν καταδικαστεί στη φτώχεια και τις τραγικές συνέπειές της μετά το 1990. Ακόμη και στη φανταχτερή και πάμπλουτη Ν. Υόρκη των ΗΠΑ, 52% των παιδιών γεννιούνται σε συνθήκες ανέχειας με όλο και αυξανόμενους ρυθμούς. Παρόμοια φαινόμενα έχουμε και σε άλλες χώρες της ζώνης των «προνομιούχων» μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνονται η Αγγλία, η Ιταλία, η Ισπανία και, δυστυχώς η Ελλάδα. Ευτυχώς όμως, που στις περιοχές των προνομιούχων λειτουργούν σχετικά καλά αναπτυγμένα συστήματα κοινωνικής προστασίας των αναξιοπαθούντων.

Και εδώ τίθεται το ερώτημα του 21ου αιώνα! Τι πρέπει να κάνουμε για να προλάβουμε την καταστροφή; Δεν μπορεί να αφεθούν οι δικές μας γενιές να καταβροχθίζουν κυριολεκτικά το μέλλον των παιδιών μας. Οι κανόνες της εντροπίας είναι αμείλικτοι και οι ισορροπίες της φύσης ιδιαίτερα εύθραυστες. Δεν μπορούμε αλόγιστα –να καταναλώνουμε τις συρρικνούμενες πρώτες ύλες, τα ενεργειακά αποθέματα και τους υδάτινους πόρους. Δεν μπορούμε να συνεχίζουμε την ακατάσχετη τσιμεντοποίηση του πλανήτη και τη μόλυνση του περιβάλλοντος, αντιμετωπίζοντας το φάσμα της μελλοντικής ζωής των παιδιών μας μέσα σε θερμοκήπια.

Ποιο είναι το χρέος μας στο μέλλον των παιδιών μας; Όταν εμείς, οι προνομιούχοι του πλανήτη, αφιερώσουμε λιγότερο από 0,25% του συλλογικού Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος για την αναπτυξιακή βοήθεια, τότε σε λίγα χρόνια θα μιλάμε μόνο για ηλεκτροφόρα τείχη και φονικά ναρκοπείδια, για χωριστικές ιδεολογίες και «συγκρούσεις των πολιτισμών» για μια μικρή νησίδα των πλουσίων που θα αντιμετωπίζει τα φουρτουνιασμένα κύματα της υπόλοιπης ανθρωπότητας.

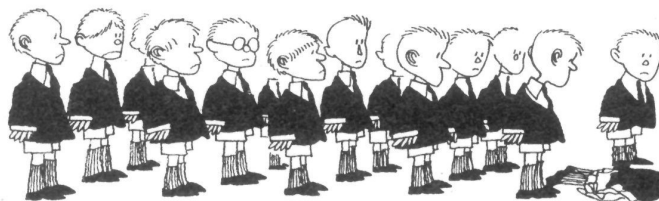
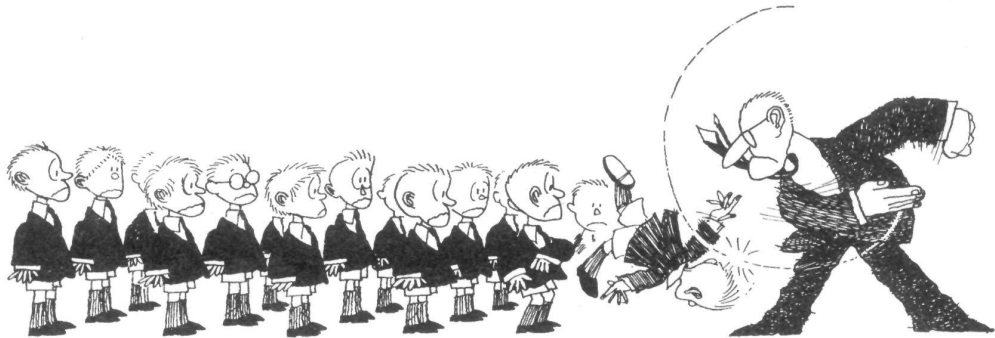
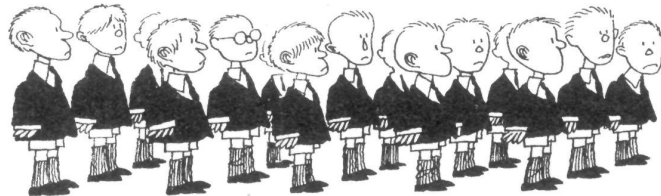
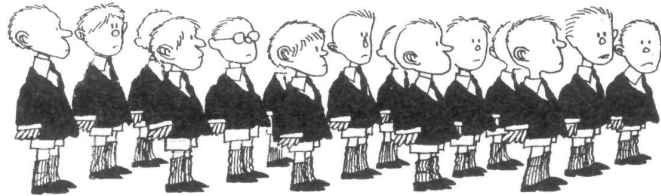
Το χρέος μας, ως τμήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία δεν έχει καμιά ανάγκη να υιοθετήσει το αμερικανικό πρότυπο της στρατιωτικής ισχύος, είναι να προωθήσουμε ένα νέο Σχέδιο Μάρσαλ παγκόσμιας εμβέλειας. Να τονίσουμε, δηλαδή, την «πυρασφάλεια» και όχι μόνο την «πυρόσβεση». Η άμεση ευθύνη μας εντοπίζεται στην ανάγκη διαμόρφωσης συλλογικών πολιτικών και δράσεων για την ειρηνική επίλυση των διαφορών και την πρόληψη μελλοντικών συγκρούσεων στην ευπαθή γειτονιά μας και στις υπόλοιπες προβληματικές περιοχές του κόσμου. Στην περιοχή των κοινών κινδύνων που αντιμετωπίζει η Ευρώπη, καίρια θέση κατέχουν ο ρατσισμός, η ξενοφοβία και η ενίσχυση ακραίων πολιτικών δυνατών οι οποίες στο όνομα του «προστατευτισμού» και του «ανόθευτου πατριωτισμού» μπορούν να απειλήσουν ακόμη τις δημοκρατικές μας διαδικασίες και τους ανάλογους θεσμούς.

Η χώρα μας εδώ και χρόνια έχει διαβεί το κατώφλι του εκσυγχρονισμού και της ανάπτυξης. Αλλά οι μνήμες της φτώχειας, της πείνας, των ασθενειών, των δικασμών και των συγκρούσεων είναι ακόμη νωπές. Σ' ένα κόσμο παγκοσμιοποίησης –με την καλή ή την κακή σημασία της έννοιας– η δυστυχία δεν μπορεί να στεγανοποιηθεί. Το μέλλον ανήκει στα παιδιά του κόσμου χωρίς εξαιρέσεις με βάση τη γλώσσα, τη θρησκεία, τη φυλή ή το βιοτικό επίπεδο. Το διογκούμενο χάσμα ανάμεσα στους προνομιούχους του πλανήτη και τη μεγάλη πλειονότητα των φτωχών και κατατρεγμένων χτυπά κυριολεκτικά σαν μια ωρολογιακή βόμβα στα θεμέλια της ανθρωπότητας. Το χρέος μας είναι να χτυπήσουμε το πρόβλημα στην καρδιά του. Και αυτό, χρειάζεται δουλειά, ιδρώτα, θυσίες και, πρωτίστως, αγάπη για τον πλησίον μας.

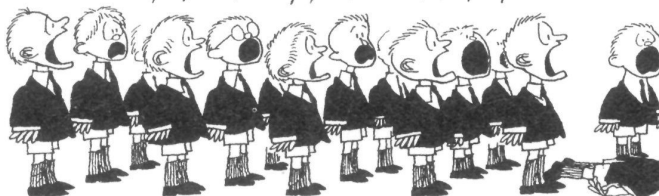
* Ο Θεόδωρος Κουλουμπής είναι καθηγητής Διεθνών Σχέσεων στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και γενικός διευθυντής του Ελληνικού Ιδρύματος Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ).

Quino με λόγια...

Ο ΣΩΣΤΟΤΕΡΟΣ ΤΡΟΠΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΕΙΝΑΙ ΤΟ...!!!

ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ, ΚΥΡΙΕ ΚΑΘΗΓΗΤΑ!!

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΙ
ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ
Σταδίου 31, 10559, Αθήνα
Τηλέφωνα: 210 3316640
2103316910

Αθήνα, 25 Αυγούστου 2003

ΑΠ: οικ.Φ. 63574/15337/03
Προς Υπουργείο Εθνικής Παιδείας
και Θρησκευμάτων

Γρ. κ. Γεν. Γραμματέα

ΘΕΜΑ: Εγγραφή τέκνων Αλλοδαπών στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση

Έχει παρατηρηθεί το φαινόμενο ικανός αριθμός αλλοδαπών που εισέρχεται στη χώρα είτε για τουρισμό είτε παράνομα, να αιτείται τη χορήγηση άδειας παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους, κατά τις διατάξεις του άρθρου 37 παρ. 4 του ν.2910/01, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Με τις διατάξεις του άρθρου 8 παρ. 3 του Ν.3146/03 ορίστηκε ότι, στους κατ' αυτόν τον τρόπο εισερχόμενους στη χώρα, δεν χορηγείται άδεια παραμονής για λόγους ανθρωπιστικούς.

Ωστόσο έχει παρατηρηθεί το φαινόμενο, πολλοί από τους ανωτέρω να προσέρχονται στα σχολεία να ζητούν και επιτυγχάνουν την εγγραφή των τέκνων τους και εν συνεχεία προβάλλοντας το λόγο αυτό, να ζητούν τη νομιμοποίηση της παραμονής τους στη χώρα, καταστρατηγώντας έτσι κάθε άλλη διαδικασία εισόδου οικονομικών μεταναστών που προβλέπουν οι κείμενες διατάξεις.

Κατόπιν τούτων, παρακαλούμε όπως ενημερώσετε τις υπηρεσίες σας ότι προκειμένου να γίνει εγγραφή των τέκνων αλλοδαπών στα σχολεία, θα πρέπει οι γονείς να είναι κάτοχοι:

1. Ισχυρού διαβατηρίου και
2. αδειάς διαμονής σε ισχύ.

Σε περίπτωση που ο αλλοδαπός έχει κινήσει τη διαδικασία ανανέωσης της άδειας διαμονής του, θα πρέπει να είναι κάτοχος βεβαίωσης ότι έχει καταθέσει δικαιολογητικά για την ανανέωση της άδειας εργασίας

Σε κάθε άλλη περίπτωση παρακαλούμε να μη γίνεται εγγραφή των τέκνων, σύμφωνα και με τις διατάξεις του άρθρου 51 του ν. 2919/01, αλλά να παραπεμπεται κάθε ενδιαφερόμενος στην οικεία Περιφέρεια προκειμένου να ενημερωθεί αρμοδίως.

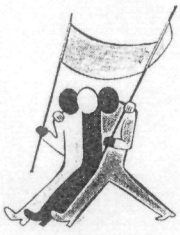
Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Η αλληλεγγύη είναι το όπλο μας

Τα Πίσω Θρανία

Πρωτοβουλία για εκπαίδευση χωρίς διακρίσεις

ΔΙΚΤΥΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ
Network for Social Support to Immigrants and Refugees
Στέκι Μεταναστών Τσαμαδού 13α, 106 81, Αθήνα Τηλ: 38.13.928,
Tsamadou 13a, 106 81 Athens Tel. 38.13.928 Fax 38.40.390
e-mail: diktio@hol.gr

Αθήνα, 28/9/03

Προς:

1. ΥΠΕΠΘ
2. ΔΟΕ
3. ΟΛΜΕ
4. Συλλόγους μεταναστών/τριών
5. Αντιρατσιστικές οργανώσεις
6. Εκπαιδευτικά περιοδικά
7. Εφημερίδες

Με έκπληξη ενημερωθήκαμε για το έγγραφο της διεύθυνσης Αλλοδαπών του Υπουργείου Εσωτερικών που απευθύνεται στο ΥΠΕΠΘ με θέμα την εγγραφή τέκνων αλλοδαπών στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση.

Με το έγγραφο αυτό το Υπουργείο Εσωτερικών ζήτησε -ούτε λίγο ούτε πολύ- να δοθεί εντολή από το ΥΠΕΠΘ να μη γράφονται τα παιδιά των μεταναστών/τριών που δε διαθέτουν τα απαραίτητα δικαιολογητικά στα ελληνικά σχολεία. Ζήτησε επίσης οι εκπαιδευτικοί του σχολείου -σα να πρόκειται για τους χωροφύλακες της γειτονιάς- να ελέγχουν τα χαρτιά των γονιών τους ώστε να διαπιστώνουν τη νόμιμη παραμονή τους.

Η έκπληξή μας μετατράπηκε σε θλίψη όταν το ΥΠΕΠΘ υιοθέτησε τις αιτιάσεις του Υπουργείου Εσωτερικών και διαβίβασε στα σχολεία το συγκεκριμένο έγγραφο για να εκτελεστούν οι εντολές και να μη γράφονται (για να τιμωρηθούν;) τα παιδιά των μεταναστών/τριών.

Μήπως ανάλογη εντολή δόθηκε και προς το Υπουργείο Υγείας και πρόνοιας;

Θεωρούμε απάνθρωπη για τα παιδιά, προσβλητική για μας τους εκπαιδευτικούς και προκλητική για το αντιρατσιστικού κίνημα της χώρας μας την απαίτηση του Υπουργείου Εσωτερικών και την εντολή του Υπουργείου Παιδείας. Αν το κράτος θέλει να διαχωρίζει τα παιδιά σε νόμιμα ή παράνομα και ανάλογα να τα δέχεται ή όχι στο σχολείο πρέπει να καταλάβει πως οι εκπαιδευτικοί στο ελληνικό σχολείο τα "διαχωρίζουμε" μόνο με βάση τις εκπαιδευτικές τους ανάγκες και φυσικά τα δεχόμαστε όλα.

Ως εκπαιδευτικοί θεωρούμε καθήκον μας την παροχή εκπαίδευσης σε κάθε ανήλικο που βρίσκεται στη χώρα και ό,τι άλλο για μας αποτελεί παράβαση καθήκοντος. Ως εκ τούτου αρνούμαστε να υπακούσουμε σε οδηγίες που ποινικοποιούν το εκπαιδευτικό μας έργο και ως πολίτες αυτής της χώρας σε διατάξεις που ποινικοποιούν την κοινωνική μας αλληλεγγύη.

Απαιτούμε από το ΥΠΕΠΘ:

1. Να ανακαλέσει την εντολή της 5/9/2003 με αρ. πρωτ.94178/Δ5
2. Να επιστρέψει στο Υπουργείο Εσωτερικών ως απαράδεκτο το συγκεκριμένο έγγραφο

Προς γνώση των δικαιωμάτων των παιδιών σας υπενθυμίζουμε

- την Έβδομη αρχή της διακήρυξης του ΟΗΕ για τα δικαιώματα του παιδιού (1959)
- την Ευρωπαϊκή σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού αλλά και
- το ν.2910/01 άρθρο 40 παρ 3δ

Τα Πίσω Θρανία

Πρωτοβουλία για εκπαίδευση χωρίς διακρίσεις

ν. 2910/2001 αρ. 40 παρ 3: «Για την εγγραφή αλλοδαπών ανηλίκων στα δημόσια σχολεία απαιτούνται τα αντίστοιχα με τα προβλεπόμενα για τους ημεδαπούς δικαιολογητικά. Κατ' εξαίρεση, με ελλιπή δικαιολογητικά μπορεί να εγγράφονται στα δημόσια σχολεία τέκνα:..... αλλοδαπών που διαμένουν στην Ελλάδα, ακόμη και αν δεν έχει ρυθμιστεί η νόμιμη παραμονή τους σε αυτήν.»

Dile, το μικρό αγόρι από το Νεπάλ

Στην Pokhara, ζει ένα αγοράκι 9 ετών, που ονομάζεται Dile. Ο Dile εργάζεται στον τουρισμό. Πολλοί άνθρωποι αρχίζουν την περιήγησή τους στα Ιμαλάια από την Pokhara. Αυτοί οι άνθρωποι είναι πελάτες του Dile. Πιάνει από το μπράτσο κάθε ξένο και αρχίζει να αραδιάζει ερωτήσεις: «Θέλετε να αγοράσετε ενθύμια, να νοικιάσετε ένα πλοίο, να επισκεφτείτε ένα ναό; Θα σας πάω με 5 ρουπίες.». Ο Dile μιλά ευχερώς Αγγλικά και τα καταφέρνει επίσης στα Γαλλικά και στα Γερμανικά.

Κατορθώνει επίσης να πει μερικές φράσεις και σε άλλες, λιγότερο γνωστές γλώσσες. Με πολλά γέλια φανερώνει τις ικανότητές του. [...]

«Θέλετε να με φωτογραφίσετε;. Σύμφωνα!» Ξαναγίνεται επιχειρηματίας και δηλώνει αποφασιστικά: «5 ρουπίες η φωτογραφία!».

Έπειτα αποφασίζει ότι δικαιούμαστε κάποια παζάρι. Με 10 ρουπίες μπορούμε να βγάλουμε 3 φωτογραφίες»Είναι γιατί σας αγαπώ πολύ!» λέει ο καινούριος μας φίλος με χαρούμενο χαμόγελο. [...]

Δεν πάει σχολείο. «Δεν έχει σημασία», λέει με τόνο σταθερό, «εφ' όσον ξέρω να διαβάζω και να γράφω». Και ζητά μολύβι και χαρτί για να το αποδείξει.[...]

Τα δικαιώματα των παιδιών στον Κόσμο. Ένα εγχειρίδιο εκπαίδευσης για την Ανάπτυξη. Unicef, 1993. Σελ. 54-55

Η μύηση

Για να σημειωθεί το πέρασμα από την παιδική ηλικία στην ενηλικίωση, τα παιδιά των παραδοσιακών κοινωνιών Sotho-Tswanas της Νότιας Αφρικής έπρεπε να υποστούν τελετές μύησης. Ο αρχηγός καλούσε όλα τα αγόρια της ίδιας ηλικίας με το γιο του. Τα έπαιρνε μακριά από το χωριό, για να τους μάθει να κυνηγούν, να σκληραγωγηθούν και να αντέχουν τον πόνο. Τους μετέδιδε επίσης τις παραδόσεις της φυλής. Όταν επέστρεφαν στο χωριό γινόταν γιορτή. Στο εξής ανήκαν στην ίδια ομάδα και σ' όλη τους τη ζωή είχαν μεταξύ τους υποχρεώσεις. Περνούσαν και τα κορίτσια ανάλογες τελετές μύησης, αλλά όχι τόσο σκληρές.

[...]

τα παιδιά βοηθούν τους ενηλίκους αρχίζοντας να δουλεύουν από πολύ μικρά.

[...]Μια παροιμία λέει «Τα παιδιά που δεν ακούει το νόμο του πατέρα του, θ' ακούσει το νόμο των ορνέων». Σήμερα οι ενήλικοι της κοινωνίας αυτής παραπονούνται για την έλλειψη σεβασμού. Οι ευρωπαϊκές αντιλήψεις ατομικής υπευθυνότητας αντικαθιστούν τις παλιές παραδόσεις της συλλογικής ευθύνης. [...]

Τα δικαιώματα των παιδιών στον Κόσμο. Ένα εγχειρίδιο εκπαίδευσης για την Ανάπτυξη. Unicef, 1993. Σελ. 144-145

ΤΕΤΑΡΤΗ 18 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1996 **ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ**

ΝΕΟ ΔΕΛΧΙ

«**Τ**ο αφεντικό μου με χτύπησε αγρία, έβαλε τα χέρια μου και τα εκαψε στις φλόγες μιας πυροστιάς και με σημάδεψε με ένα καυτό κόκκινο σίδερο... Μόνο μου λάθος ήταν ότι είχα πιει λίγο γάλα που περίσσεψε».

Με αυτή την ανατριχιαστική δήλωση από τα χέρια ενός βασανισμένου επτάχρονου παιδιού-ού-πληρέτη στην Ινδία, άρχισαν χθες οι εργασιές συνόδου νοτιοασιατικών χωρών που ασχολείται με τις φρικτές συνθήκες εργασίας ανηλίκων.

Ο **Ασράφ**, το επτάχρονο αγρόφι, είναι ο επίτιμος προσκεκλημένος της συνόδου, πυγμένος τελικά, αφού κατάφερε να ξεφύγει από τα νύχια του αφεντικού.

Ενώπιον των συγλωτισμένων συνένδρων, ο μικρός είτε με πλόνο ότι το αφεντικό του θα έπρεπε να κρεμαστεί γι' αυτά που του έκανε. Και διηγήθηκε την ιστορία του για να προλάβει να μη ζήσει τον πόνο αλλά παιδικά τέτοιες εμπειρίες. Είπε ότι το αφεντικό του τον προσέλαβε για να κάνει παρέα στα παιδιά του, αλλά τελικά τον έβαζε να πλένει πατώματα και πιάτα και να κάνει όλη τη λάσπη του σπιτιού. «Ενιωθα συνέχεια κουρασμένος κι εκείνος με χτυπούσε συνεχώς, τις δύο εβδομάδες που έμεινα κοντά του».

Η οργάνωση «Συμμαχία για την παιδική δουλειά της Νότιας Ασίας», που έχει απελευθερώσει **30.000 παιδιά**, τα οποία απασχολούνταν σε φρικτές συνθήκες εργασίας, ανέφερε ότι η περίπτωση του Ασράφ είναι χαρακτηριστική στην Ινδία, τη χώρα με το μεγαλύτερο παιδικό εργατικό δυναμικό.

Η παιδική εργασία, κατά τον εκπρόσωπο της οργάνωσης **Καίλας Σατιάρτι**, οφείλεται

Ζητάει ο εκπρόσωπος της Γιούνισεφ στην Ινδία - Υπάρχουν 100-200 εκ. **ΠΑΙΔΙΑ-ΕΡΓΑΤΕΣ** στον κόσμο

«Μποϊκοτάρεστε Προϊόντα από παιδικά χέρια»

στην «αυθαιρετική απάθεια» και δεν είναι αποδεκτό το επιχείρημα ότι η φτώχεια οδηγεί σε αυτή την κατάσταση.

Σύμφωνα με το Διεθνή Οργανισμό Εργασίας, υπάρχουν σήμερα περίπου **100 με 200 εκατομμύρια παιδιά-εργάτες** ανά τον κόσμο. Πολλά εκατομμύρια από αυτά «απαχολούνται» στη **βιομηχανία του σεξ**.

Ο **εκπρόσωπος της ΓιΟΥΝΙΣΕΦ στην Ινδία Γιούν Ρόντε** είπε ότι περίπου **300.000 κορίτσια κάτω των 15 ετών** πουλάνε το κορμί τους στην

Ινδία. Κάλεσε τους πάντες να καταγγέλλουν κάθε περιστατικό εμπόλεμης και ζήτησε να καταργηθεί ο νόμος που επιτρέπει την υπό όρους εργασία των παιδιών.

Ο Ρόντε κάλεσε τους λαούς να μποϊκοτάρουν την αγορά αγαθών που προέρχονται από παιδικά χέρια και τόνισε ότι θα πρέπει να εξασφαλιστεί διαφανή και υποχρεωτική βασιική έπείδευση, η οποία θα πρέπει να θεωρείται θεμελιώδες δικαίωμα, κατοχυρωμένο στο ινδικό σύνταγμα.

(Γαλλικό Πρακτορείο)

Στο εργοστάσιο τρανζίστορ στο Χονγκ Κονγκ, οι μερες είναι μεγάλες και τα διαλείμματα λίγα

Δε μπορεί να ισχυριστεί κανείς ότι η παιδική εργασία είναι επιθυμητή αλλά ούτε και να δεχθεί ότι οι σταυροφορίες διεθνών οργανισμών για την εξάλειψη της, παρά τα προβαλλόμενα ανθρωπιστικά τους κίνητρα, είναι ικανές να διασφαλίσουν την ευημερία των παιδιών, αποκλείοντάς τα από την αγορά εργασίας (Levine. 1999,139-155. James et. Al. 1999, 109). Είναι χαρακτηριστικές οι συνέπειες που είχε η απαγόρευση εισαγωγής προϊόντων κατασκευασμένων από παιδιά μικρότερα των 15 στις ΗΠΑ το 1992. Δεκάδες χιλιάδες παιδιά, απασχολούμενα σε επιχειρήσεις στο Μπαγκλαντές βρέθηκαν στο δρόμο, με αποτέλεσμα ο Διεθνής Οργανισμός εργασίας και η UNICEF να αναθεωρήσουν τον απόλυτο χαρακτήρα της αρχικής απόφασης και να εμπλακούν σε διαπραγματεύσεις με τους υπεύθυνους του Μπαγκλαντές για την αποκατάσταση αυτών των νεαρών εργατών (Mahler,1997,77-84)

Μακρυνιώτη, Δ..2003. "Ζητήματα διαχείρισης της παιδικής ηλικίας: ασάφειες και αντινομίες", στο Δ. Μακρυνιώτη (επιμ.) Τοπικά δ': Κόσμοι της Παιδικής ηλικίας. Αθήνα: Νήσος. σελ.40

■ ΤΑ ΜΙΚΡΟΕΠΙΠΛΗΡΩΜΑΤΑ

Ο όρος «ανεπίσημος τομέας» προσδιορίζει γενικά ένα τομέα μικροδραστηριοτήτων, μικροεπιχειρήσεων και μικροεργαστηρίων τα οποία δεν έχουν δηλωθεί, δεν υπόκεινται στους κανονισμούς που εφαρμόζονται στις μεγάλες επιχειρήσεις του διαρθρωμένου τομέα. Αν και τον συναντούμε σχεδόν παντού, ο τομέας αυτός είναι ιδιαίτερα μεγάλος και ισχυρός στις αστικές περιοχές. Η ζωτικότητα του αναγνωρίστηκε μόλις πρόσφατα και σε πολλές χώρες σήμερα διευρύνεται ραγδαία, πολλές φορές με την ενθάρρυνση της κυβέρνησης. Σε ορισμένες βιομηχανικές χώρες και στα περισσότερα αναπτυσσόμενα κράτη, ο «ανεπίσημος τομέας» αποτελεί κύριο μοχλό της ανάπτυξης και αντιπροσωπεύει ως και το ένα τρίτο των συνολικών οικονομικών δραστηριοτήτων.

Τροφοδοτούμενος από την εσωτερική μετανάστευση και την αυξανόμενη αποκέντρωση της παραγωγής, ο τομέας της παραοικονομίας αποτελεί ήδη τον ταχύτερα αναπτυσσόμενο χώρο παιδικής εργασίας. Στις αρχές του επόμενου αιώνα είναι πολύ πιθανό να αποτελεί τον κύριο τομέα απασχόλησης των παιδιών, ξεπερνώντας τη γεωργία. Στις περισσότερες πόλεις περιλαμβάνει ήδη την πλειονότητα των παιδιών που εργάζονται έξω από το σπίτι για να κερδίσουν λίγα χρήματα.

Τα παιδιά συχνά συμμετέχουν στον τομέα της παραοικονομίας ως υπάλληλοι επιχειρήσεων όπως είναι τα οικοδομικά υλικά, οι κατασκευές, οι βιοτεχνίες και οι υπηρεσίες διατροφής. Ορισμένα από τα επαγγέλματα στα οποία απασχολούνται παιδιά συγκαταλέγονται στα πλέον επικίνδυνα, ενώ στον ανεπίσημο τομέα έχουν καταγραφεί οι περισσότερες βαρβαρότητες που αφορούν την παιδική εργασία.

Τα παιδιά που εργάζονται σε πλινθοποιεία μεταφέρουν πολύ βαριά φορτία που ενδέχεται να τους προκαλέσουν σωματική καχεξία, αδυναμία ή παραμόρφωση. Στα εργαστήρια ταπητουργίας κινδυνεύει η όρασή τους, τα άκρα ή η σπονδυλική τους στήλη. Νεαροί κατασκευαστές μολυβιών, αυτοί που φτιάχνουν τα μολύβια που άλλα παιδιά χρησιμοποιούν στο σχολείο, αναπνέουν επικίνδυνες ουσίες που μπορεί να τους καταδικάσουν σε πρόωμη αναπηρία και θάνατο από ασθένειες των πνευμόνων. Μπορούμε να αναφέρουμε πολλά ανάλογα παραδείγματα, τα οποία έχουν αναγνωρισθεί και καταδικαστεί στο σύνολό τους.

Οι κατασπάσεις αυτές εξακολουθούν να υφίστανται, και ένας λόγος είναι ότι πολλές χώρες εξαιρούν τις μικρές οικογενειακές επιχειρήσεις από τις διατάξεις της νομοθεσίας που αφορά την παιδική εργασία, παρά το γεγονός ότι τα περισσότερα εργαζόμενα παιδιά απασχολούνται σ' αυτού του είδους τις επιχειρήσεις. Οι υπηρεσίες επιθεώρησης εργασίας διαθέτουν τόσο περιορισμένα μέσα που μόλις και μετά βίας κατορθώνουν να επισκεφτούν όλες τις επιχειρήσεις του επίσημου τομέα: με τον ανεπίσημο δεν ασχολούνται σχεδόν καθόλου στην ουσία.

Ορισμένα από τα παιδιά των πόλεων εργάζονται για δικό τους λογαριασμό. Πολλά απ' αυτά εξασκούν πλανόδια επαγγέλματα όπως είναι η πώληση μικροεμπορευμάτων, το γυάλισμα παπουτσιών, το πλύσιμο αυτοκινήτων, ακόμη και η πορνεία. Πολυάριθμες είναι οι πόλεις και οι χώρες που απαγορεύουν με νόμους αυτές τις δραστηριότητες, αλλά έχει αποδειχτεί πολύ δύσκολη η εφαρμογή τους και το πνεύμα τους είναι αμφισβητούμενο. Οι υπηρεσίες επιθεώρησης της εργασίας είναι τόσο αναποτελεσματικές ώστε χρειάζονται άλλα μέσα για να προστατευτούν τα παιδιά από τη βία, την εκμετάλλευση και την κατάχρηση που υφίστανται.

Θανατική ποινή

Δεν θα μπορούσαμε να μιλήσουμε για τις εκτελέσεις με συνοπτικές διαδικασίες χωρίς ν'αναφέρουμε στην θανατική ποινή, νομιμοποιημένη εκτέλεση, η οποία πολλές φορές εκλεπτύνεται με σκοπό να γίνει πιά "ανθρώπινη" σε εισαγωγικά ή αντίθετα πιά φρικτή, για παραδειγματισμό.

Η Αμνηστία είναι ανεπιφύλακτα αντίθετη στη θανατική ποινή σε όλες της τις μορφές.

Το 1977, η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών επιβεβαίωσε ότι ο επιδιωκόμενος σκοπός είναι η καθολική κατάργηση αυτής της ποινής.

Το Διεθνές Σύμφωνο για τα Αστικά και Πολιτικά Δικαιώματα, το ονομαζόμενο PIRDCP, ορίζει ότι η θανατική καταδίκη δεν μπορεί να επιβληθεί για εγκλήματα που έχουν τελεστεί από άτομα ηλικίας κάτω των 18 χρόνων.

Η ιδέα ότι η θανατική ποινή δεν πρέπει να επιβάλλεται σε ανήλικους απορρέει από την αναγνώριση του γεγονότος ότι δεν έχουν πλήρη ευθύνη και ότι είναι πιθανό ότι θα διορθωθούν.

Το 1987 και 1988, η Αμνηστία πληροφορήθηκε ότι 7 χώρες καταδίκασαν σε θάνατο ή εκτέλεσαν άτομα τα οποία ήταν ανήλικα κατά το χρόνο τέλεσης της εγκληματικής πράξης.

Στη Νιγηρία, τον Ιούνιο 1988, 13 νέοι από 16 έως 18 χρονών, ένοχοι ένοπλης ληστείας, μετά από συνοπτική δίκη, καταδικάστηκαν σε θάνατο κατά παράβαση του Ποινικού Κώδικα που απαγορεύει την επιβολή θανατικής ποινής σε παιδιά κάτω των 17.

Στα Μπαρμπάντος, το 1987, 2 νέοι, ανήλικοι κατά την τέλεση της πράξης, περίμεναν την εκτέλεσή τους. Ο Ποινικός Κώδικας ορίζει ότι η θανατική ποινή μπορεί να επιβληθεί από τα 16 χρόνια, παρ'όλο που αυτή η χώρα έχει επικυρώσει το PIRDCP.

Στο Πακιστάν, τον Ιούνιο 1987, ένα παιδί 12 χρονών κατά την τέλεση της πράξης καταδικάστηκε σε θάνατο για ένοπλη ληστεία και φόνο. Στο τέλος του 1988 η δίκη βρισκονταν σε διαδικασία αναθεώρησης.

Στις Ηνωμένες Πολιτείες, τον Αύγουστο 1988, 28 ανήλικοι κατά την τέλεση της πράξης είχαν καταδικαστεί σε θάνατο. Και αυτό παρ'όλο που οι ΗΠΑ είχαν υπογράψει το PIRDCP. Δεν το έχουν όμως επικυρώσει. Ανάμεσα στο 1964 και 1985, καμία εκτέλεση ανηλίκου δεν είχε πραγματοποιηθεί. Μία εκτέλεση έγινε το 1985 και δύο το 1986. Η νομοθεσία 17 Πολιτειών επιτρέπει την θανατική ποινή σε ανήλικους : 2 από την ηλικία των 10 χρόνων, 1 από τα 12 χρόνια, 1 από τα 13, 6 από τα 14, 3 από τα 15, 1 από τα 16 και 3 από τα 17.

Στο Ιράκ πολλοί ανήλικοι καταδικάστηκαν σε θάνατο και εκτελέστηκαν παρά το γεγονός ότι το Ιράκ έχει επικυρώσει το PIRDCP. Στα τέλη 1987 εκτελέστηκαν 17 ανήλικοι.

Στο Ιράν, που έχει και αυτό επικυρώσει το PIRDCP, οι νέοι κάτω των 18 δεν γλυτώνουν την εκτέλεση. Έτσι εκτελέστηκαν 4 νέοι από τους οποίους ο ένας κρεμάστηκε δημόσια.

Στο Μπαγκλαντές, ένας ανήλικος 17 χρόνων κρεμάστηκε για ένα φόνο που έκανε το 1985 όταν ήταν μόνο 16 χρονών.

Θα κλείσουμε αυτό το μακάβριο απολογισμό, που δεν είναι δυστυχώς πλήρης, αναφέροντας παραβιάσεις λιγότερο άμεσες που θα πέρασαν σχεδόν απαρατήρητες αν δεν αφορούσαν χιλιάδες παιδιά.

Συλλήψεις

Χιλιάδες παιδιά συλλαμβάνονται κάθε χρόνο, μερικές φορές επειδή παραβίασαν τον ποινικό κώδικα, συχνά όμως για την υποτιθέμενη συμμετοχή τους σε κάποια αντιπολιτευτική ενέργεια. Πολλές φορές ακόμα επευδή ανήκουν σε κάποια οικογένεια, χωριό ή εθνότητα που είναι ύποπτα ότι υποστηρίζουν ένοπλη ή μη αντιπολίτευση. Τέλος η σύλληψή τους μπορεί να είναι μέσο πίεσης προς καταζητούμενους συγγενείς ή προς συγγενείς από τους οποίους θέλουν να αποσπάσουν κάποια μαρτυρία ή που αντίθετα θέλουν να κάνουν να σιωπήσουν.

Η κράτησή τους είναι συνήθως συντομότερη απ' ό,τι των ενηλίκων αλλά μερικά παιδιά σαπίζουν για χρόνια στη φυλακή ενώ η κατάστασή τους αγνοείται έξω. Άλλα "εξαφανίζονται" χωρίς ν' αφήσουν ίχνη.

Αυτοί οι φαντάροι δεν θα συλληφθούν ποτέ αξύριστοι από τον επιλοχία τους. Είναι πολύ μικροί για να έχουν γένια! Εκπαιδεύονται σε όπλα ψηλότερα από το μπόι τους και δεν δυσανασχετούν από τη ζωή στο στρατόνα, καθώς δεν έχουν πού αλλού να πάνε! Πρόκειται για ένα πείραμα του ρωσικού στρατού, με εφαρμογή στα «αδέσποτα» παιδιά της χώρας.

του ΑΡΙΣΤΟΥ ΠΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ
φωτ.: OLEG NIKISHIN/GAMMA LIAISON/ISSARIS

Καλώς τους νέους!» φωνάζει ο γιγαντόσωμος ρώσος υπαξιωματικός, κοιτάζοντας αφ' υψηλού τους νεοσύλλεκτους που τρέμουν μπροστά του. Το υποτιμητικό «νέους» δεν τους προσβάλλει. Είναι νεότεροι, από 11 ετών και πάνω. Και αιτία του ρίγους που τους διαπερνά δεν είναι το «ψάρωμα», μα η πείνα και το κρύο που τους βασάνιζαν επί μήνες. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο βιάζονται να γίνουν φαντάροι...

Δεν πρόκειται ακριβώς για παιδομάζωμα ή υποχρεωτική επιστράτευση, αλλά για ένα πρόγραμμα του ρωσικού στρατού, με πρωτεύοντα στόχο τη σωτηρία «αδέσποτων» παιδιών από τους δρόμους και τα άθλια ορφανοτροφεία. Και με δευτερεύοντα -μη ανακινώσιμο- στόχο τη διαρκή ανανέωση των τάξεων του στρατεύματος, το οποίο πλήττεται από χρόνια λειψανόρνια. Οι 19χρονοι δυσανασχετούν με τη θητεία. Οχι όμως και οι 11χρονοι, ιδιαίτερα όταν δεν έχουν καμία ελπίδα στη ζωή τους. Το πρόγραμμα δεν χρηματοδοτείται από την κυβέρνηση, είναι πείραμα του ίδιου του στρατού.

Δύο εκατομμύρια παιδιά υπολογίζεται ότι έχουν εγκαταλειφθεί από τους γονείς τους και ζουν στους δρόμους ή σε ορφανοτροφεία της Ρωσίας. Από το 1977, επιλεγμένες μονάδες του στρατού δέχονται παιδιά από 11 έως 18 ετών τα οποία εκπαιδεύονται στα όπλα και τη στρατιωτική πειθαρχία και στη συνέχεια κάνουν δευτερεύουσες δουλειές, αγγαρείες. Αυτές οι μονάδες είναι συνήθως κέντρα εκπαίδευσης διαφόρων όπλων του στρατού ξηράς (τεθωρακισμένων, βιοχημικού πο-

λέμου, αεράμυνας, πεζικού). Η πρώτη μονάδα-οικοτροφείο άρχισε να λειτουργεί στη μεραρχία τεθωρακισμένων Καντεμιρόφσκαγια, 70 χλμ. από τη Μόσχα.

Οι πιτσιρικάδες βρίσκουν στο στρατό ρούχα, παπούτσια, τρία πιάτα σούπα την ημέρα, ένα ζεστό χώρο για ύπνο και κυρίως μίαν αίσθηση οικογένειας, ότι ανήκουν κάπου. Οι αξιωματικοί τους βοηθάνε να τελειώσουν το σχολείο και να αποκτήσουν μια ειδικότητα. Οι περισσότεροι, βέβαια, θα μείνουν στο στρατό. Ηδη έχουν μάθει να εκτελούν ασκήσεις ακριβείας, να χρησιμοποιούν το Καλάσνικοφ και να το συντηρούν. Ζουν μέσα στο στρατόπεδο, παρακολουθούν βίντεο στο ΚΨΜ, κάνουν μικροδουλίτσες για να ξαλαφρώσουν τους «παλιούς». Συχνά κάποιος «παλιός» υιοθετεί έναν πιτσιρικά, ο οποίος τον βοηθά στη συντήρηση του άρματος ή του πυραυλικού συστήματος.

Ο μικρός Βάνια Κριβόφ, που πρωταγωνιστεί στις φωτογραφίες μας, ζει στην Καντεμιρόφσκαγια. Οι γονείς του, περιθωριακοί και αλκοολικοί, δεν μπορούσαν να τον ζήσουν. Τώρα έχει μάθει απ' έξω το άρμα T-80 και τα οχήματα των πυραυλικών συστημάτων S-300.

Οι διεθνείς συνθήκες απαγορεύουν την αποστολή στη μάχη 18χρονων (και νεότερων) στρατιωτών, όμως πολλές χώρες επιτρέπουν την εθελοντική στράτευση εφήβων από τα 16. Η Μ. Βρετανία, η Κύπρος, η Ελβετία αλλά και τριτοκοσμικές χώρες δέχονται ανηλίκους στο στρατό και τους εκπαιδεύουν προκειμένου να είναι έτοιμοι στα 18 τους για τη μάχη! Γνωστό είναι, άλλωστε, ότι σε εμφύλιους πολέμους χρησιμοποιούνται με τη βία ανή-

«Παλιοσειρές» στην ηλικία των 12: αρβύλες No 35, στολή παραλλαγής XSmall!

Θα τους **ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ** με ηλεκτρονικά βραχιόλια για να μένουν κοντά στα παιδιά τους

Θα μαντρώνουν γονείς μικρών εγκληματιών

ΛΟΝΔΙΝΟ

Απαγόρευση κυκλοφορίας θα επιβάλλεται σε γονείς παιδιών μέχρι και πέντε χρόνων τα οποία έχουν διαπράξει αξιόποινη πράξη, σύμφωνα με νέες προτάσεις του υπουργείου Εσωτερικών της Βρετανίας που δημοσιεύουν στην πρώτη σελίδα οι «Κυριακάτικοι Τίμης».

Επειτα από μελέτη που διήρκεσε 16 μήνες, ο υπουργός Μάικλ Χάουαρντ αποφάσισε να μην αλλάξει το νόμο που διασφαλίζει ότι τα παιδιά κάτω των 10 ετών δεν μπορούν να διασχίσουν. Αντίθετα, επέλεξε να ρίξει το βάρος στους γονείς.

Μάθημα στους γονείς

Όταν ένα παιδί κάτω των 10 ετών διαπράττει αδίκημα, οι γονείς του θα καλούνται να παρακολουθήσουν μαθήματα που θα έχουν στόχο την συναισθητική και θετική παρέμβαση τους στη ζωή των παιδιών τους, ώστε αργότερα στη ζωή τους να μη διαπράξουν σοβαρότερα εγκλήματα. Υπεύθυνοι για την κατάρτιση των γονιών θα είναι δάσκαλοι, ψυχολόγοι και κοινωνικοί λειτουργοί.

Στην περίπτωση κατά την οποία οι γονείς αρνηθούν να συμμετέχουν σε αυτές τις τάξεις, τότε θα μπαίνει σε εφαρμογή από τους αρμόδιους εισαγγελέες το σχέδιο για την επιβολή μέτρων: Θα υποχρεωθούν τους γονείς να παρακολουθούν τα μαθήματα, ενώ εκείνοι θα πρέπει να πηγαίνουν και να παίρνουν τα παιδιά τους από το σχολείο.

Επίσης δεν τους επιτρέπουν να βγαίνουν έξω τα βράδια ή τα Σαββατοκύριακα. Οι ρυθμίσεις αυτές αφορούν παιδιά μέχρι 14 ετών.

Εάν οι γονείς παραβιάσουν τις εντολές, θα οδηγηθούν στο δικαστήριο και αν οι δικαστές κρίνουν ότι η έλλειψη οικογενειακού ελέγχου συντελεί στην απείθαρχη συμπεριφορά των παιδιών τους, τότε θα επιβάλλονται αυστηρά νέα μέτρα στους γονείς. Αυτά θα περιλαμβάνουν και απαγόρευση κυκλοφορίας!

Περιορισμός στο σπίτι

Ειδικότερα, οι γονείς θα είναι υποχρεωμένοι να παραμένουν στο σπίτι για κάποιες ώρες της ημέρας, φορώντας μάλιστα ένα ηλεκτρονικό μηχάνημα εντοπισμού γύρω από τον καρπό τους. Ιδιωτικές εταιρείες θα παρακολουθούν τις κινήσεις τους και θα αναφέρουν κάθε παραβίαση της εντολής στην αστυνομία.

Οι προτάσεις του Χάουαρντ θα περιληφθούν στην προεκλογική πλατφόρμα του **Συντηρητικού Κόμματος**. Και το **Εργατικό Κόμμα** όμως ετοιμάζεται πυρετωδώς. Ο σκιώδης υπουργός Εσωτερικών **Τζακ Στρο** προωθεί πρόταση για τη δημιουργία του θεσμού του «**μέντορα**» των ανηλίκων που έχουν διαπράξει αξιόποινες πράξεις. Ο τίτλος αυτός θα δίδεται στους εθελοντές εκείνους που θα αποφασίζουν να ασχοληθούν με τα παιδιά και να τα βοηθήσουν σε όλες τις εκφάνσεις της ζωής τους: το σχολείο, την αναζήτηση εργασίας αργότερα, αλλά και τα προσωπικά τους προβλήματα.

Φρένο στην παιδική εγκληματικότητα επιχειρεί να θέλει η βρετανική κυβέρνηση με μια αμφιλεγόμενη δέσμη μέτρων

Παλαιστίνη

ΠΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΕΥΡΩΠΑΙΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΑΞΙΔΕΥΟΝΤΑΣ

Στις εφαρμογές γραμματισμού της ενότητας αυτής επιδιώκεται η εξοικείωση με τις επικοινωνιακές και γλωσσικές πρακτικές που σχετίζονται με τα δικαιώματα των Ευρωπαίων πολιτών όταν ταξιδεύουν σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ειδικότερα, επιδιώκεται η κατανόηση και η αποτελεσματική χρήση ειδών αυθεντικών κειμένων που συναντώνται στη διαδικασία ενημέρωσής τους για τα δικαιώματά τους και την προστασία τους ως ταξιδιωτών, όπως:

- ενημερωτικό κείμενο για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του Ευρωπαίου πολίτη ως ταξιδιώτη σε μια χώρα της Ε.Ε.,
- ενημερωτικά κείμενα αναφορικά με τα δικαιώματα επιβατών αεροπορικών πτήσεων.

Συγχρόνως επιδιώκεται:

- η ανάπτυξη γενικότερων στρατηγικών μάθησης και μεταγνωστικών δεξιοτήτων,
- η κριτική αποτίμηση των συγκεκριμένων πρακτικών ενημέρωσης των Ευρωπαίων πολιτών.

Διάρκεια
Προγράμματος
80 ώρες

ΥΛΙΚΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΙΛΟΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Διάρκεια
Ενότητας
10-14 ώρες

1. ΣΥΖΗΤΩ ΤΗΝ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΜΟΥ

Συζητούμε στην ομάδα τις εμπειρίες μας –προσωπικές ή τρίτων– σχετικά με το ταξίδι μας σε μια χώρα του εξωτερικού, και ειδικότερα σε μια χώρα της Ε.Ε.

Προσδιορίζουμε επιμέρους διαδικασίες που σχετίζονται με τα δικαιώματα του ευρωπαίου πολίτη ως ταξιδιώτη σε χώρες της Ε.Ε., καθώς και είδη κειμένων που τις συνοδεύουν.

Φέρτε στην ομάδα υλικό σχετικά με τα δικαιώματα των ευρωπαίων πολιτών που μετακινούνται σε χώρες-μέλη της Ε.Ε.

2. ΣΥΓΚΡΙΝΩ ΚΑΙ ΤΑΞΙΝΟΜΩ

Εντοπίζουμε τις διαφορές ανάμεσα στα κείμενα που έχει στη διάθεσή της η ομάδα με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- το μέγεθος και το σχήμα του εντύπου,
- το γενικό τυπογραφικό σχεδιασμό (μέγεθος γραμμάτων, γραμματοσειρά, διάστιχο),
- την ύπαρξη χρωμάτων,
- την ύπαρξη εικόνων,
- την ύπαρξη πινάκων και διαγραμμάτων,
- την ύπαρξη ειδικών χώρων που απαιτούν συμπλήρωση,
- την ύπαρξη λογότυπων, υπογραφών και σφραγίδων.

Με βάση τα παραπάνω κριτήρια **ταξινομούμε** τα κείμενα που έχει στη διάθεσή της η ομάδα.

Διατυπώνουμε υποθέσεις για τη χρήση των κειμένων της κάθε ομάδας.

Εντοπίζουμε τι απαιτεί το κείμενο από το χρήστη του ως προς τις δεξιότητες γραμματισμού:

- Να το διαβάσουμε στο σύνολό του,
- Να το διαβάσουμε αποσπασματικά,
- Να το συμπληρώσουμε τσεκάροντας,
- Να το συμπληρώσουμε συντάσσοντας κείμενο,
- Να παραγάγουμε αντίστοιχο κείμενο.
- .....

3. ΘΕΤΩ ΣΤΟΧΟΥΣ

Μετά τη συζήτηση στην ομάδα σχετικά με τη χρήση των κειμένων και τις δεξιότητες γραμματισμού που απαιτούν, **συζητούμε** και **καταγράφουμε**:

- τα θέματα που ενδιαφέρουν την ομάδα,
- τα θέματα που ενδιαφέρουν καθέναν προσωπικά.

Στην παραπάνω καταγραφή **σημειώνουμε** για ποιες διαδικασίες χρειαζόμαστε υποστήριξη και εκπαίδευση.

4. ΞΕΚΛΕΙΔΩΝΟΝΤΑΣ ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Σε κάθε κείμενο πρέπει να αναγνωρίζουμε τις βασικές παραμέτρους που επηρεάζουν τη συγκρότησή του, μερικές από τις οποίες παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

Βασικές παράμετροι

- Ποιο είναι το θέμα του κειμένου; Τι πραγματεύεται;
- Ποιος είναι ο συντάκτης ή οι συντάκτες του κειμένου και ποιος ο σχεδιαστής; Αναφέρονται γλωσσικά ή/και σχεδιαστικά σε κάποια σημεία του κειμένου;
- Σε ποιους απευθύνεται αυτό το κείμενο; Αναφέρονται οι παραλήπτες του κειμένου;
- Ποια είναι η σχέση γλωσσικού και εικονικού στοιχείου στο κείμενο;
- Σε ποιες κοινωνικές περιστάσεις συναντούμε ανάλογα κείμενα;
- Ποιος θεωρείτε ότι είναι ο κύριος σκοπός αυτών των κειμένων;

A. Ενημερωτικό κείμενο για τα δικαιώματα του Ευρωπαίου πολίτη ως ταξιδιώτη σε μια χώρα της Ε.Ε.

Η ομάδα έχει στη διάθεσή της το κείμενο 1, και ενδεχομένως και άλλα τέτοιου τύπου ενημερωτικά κείμενα.

Προσδιορίζουμε τις βασικές παραμέτρους με βάση τις ερωτήσεις της προηγούμενης σελίδας.

.....

.....

.....

.....

.....

Κατανοούμε την οργάνωση του κειμένου.

- Ποιες είναι οι θεματικές ενότητες του κειμένου; Ποια τα σχεδιαστικά στοιχεία που συντελούν στο διαχωρισμό αυτό;
- Υπάρχουν υποενότητες; Να τις επισημάνετε. Ποια γλωσσικά και σχεδιαστικά στοιχεία σας βοήθησαν να τις εντοπίσετε; Υπάρχει περαιτέρω διαχωρισμός του κειμένου; Από ποια στοιχεία το καταλαβαίνετε αυτό;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Να σχολιάσετε το σχεδιασμό του κειμένου.

- Τον βρίσκετε λειτουργικό και αποτελεσματικό ως προς την ανέρευσή των πληροφοριών που σας ενδιαφέρουν; Υπάρχουν κάποια σημεία που σας δυσκολεύουν και που θα προτείνατε αλλαγές ώστε να είναι πιο κατανοητά στον αναγνώστη;
- Ποιες θεματικές ενότητες θεωρείτε πιο σημαντικές για την πληροφόρησή σας αναφορικά με τα δικαιώματά σας όταν ταξιδεύετε σε μια χώρα της Ε.Ε.;
- Υπάρχουν ενότητες που θεωρείτε απαραίτητες και που δεν αναφέρονται στο παρόν κείμενο; Να τις επισημάνετε.

Επεξεργαστείτε το περιεχόμενο του κειμένου.

- Τι σας είναι απαραίτητο προκειμένου να ταξιδέψετε σε μια χώρα-μέλος της Ε.Ε.; Ισχύει για όλα τα κράτη-μέλη της Ε.Ε.;
- Υπάρχουν περιπτώσεις που μπορεί να σας απαγορευτεί το δικαίωμα μετάβασής σας σε μια χώρα της Ε.Ε.; Ποιες είναι αυτές;

Σκοπεύετε να ταξιδέψετε σε μια ευρωπαϊκή χώρα και να παραμείνετε περίπου για έξι μήνες με σκοπό να αναζητήσετε εργασία.

- Τι ενέργειες πρέπει να κάνετε για να είναι νόμιμη η παραμονή σας;

Αξιολογήστε τις πληροφορίες που σας παρέχονται από το κείμενο.

- Σας είναι επαρκείς;
- Ισχύουν τα ίδια δικαιώματα και για τα μέλη της οικογένειάς σας; Υπάρχουν κάποιοι περιορισμοί; Να εντοπίσετε τα σημεία του κειμένου στα οποία αναγράφονται αυτές οι πληροφορίες και να τις αξιολογήσετε.
- Τι αντικείμενα έχετε δικαίωμα να μεταφέρετε κατά τη μετάβασή σας σε μια χώρα της Ε.Ε.; Υπάρχουν κάποιοι περιορισμοί;

Υποθέστε ότι θέλετε να μεταφέρετε ένα σημαντικό χρηματικό ποσό σε μια χώρα της Ε.Ε. για μια εμπορική συναλλαγή.

- Σύμφωνα με το κείμενο, σε ποιες ενέργειες πρέπει να προβείτε για να διασφαλίσετε τη νόμιμη μεταφορά αυτού του ποσού;

.....

.....

.....

Αξιολογήστε τους περιορισμούς που ισχύουν ως προς τη μεταφορά κατοικίδιων ζώων.

- Συμφωνείτε; Πού μπορείτε να απευθυνθείτε για περαιτέρω πληροφορίες;

Ταξιδεύετε σε μια ευρωπαϊκή χώρα για δουλειές με το αυτοκίνητο του πατέρα σας, ο οποίος όμως δεν είναι μαζί σας. Σας σταματούν και σας ζητούν την άδεια κυκλοφορίας.

- Τι πρέπει να κάνετε για να αποφύγετε το πρόστιμο;
- Στην περίπτωση που, κατά τη διάρκεια ενός ταξιδιού σας σε μια χώρα της Ε.Ε., σας συμβεί ένα τροχαίο ατύχημα για το οποίο δε φταίτε, με ποιους τρόπους μπορείτε να αποζημιωθείτε; Αξιολογήστε τις πληροφορίες του κειμένου.
- Σε ποιες κατηγορίες ταξιδιωτών πρέπει να ανήκετε ώστε να σας παρασχεθεί δωρεάν ιατρική περίθαλψη κατά την παραμονή σας σε ένα κράτος-μέλος της Ε.Ε.;
- Αν ταξιδεύετε σε μια ευρωπαϊκή χώρα για λόγους αναψυχής και αρρωστήσετε, τι πρέπει να κάνετε ώστε να αποζημιωθείτε για την ιατρική φροντίδα που σας παρασχέθηκε;

Λεξιλογραμματική

- Υπάρχουν άγνωστες λέξεις στο κείμενο; Να τις επισημάνετε και να συζητήσετε τη σημασία τους με την ομάδα.

.....

.....

.....

Στην ενότητα «Πώς να εξασφαλίσετε την αναγνώριση των δικαιωμάτων σας και να τα διεκδικήσετε» **να διευκρινίσετε** τη διαφορά ανάμεσα στους όρους «διαφορές συμβατικής φύσεως» και «διαφορές με μια διοικητική αρχή».

- Σας είναι κατανοητή η σημασία τους από το περιεχόμενο του κειμένου;

Διατρέχοντας το κείμενο, **να επισημάνετε** τους γλωσσικούς τρόπους (π.χ ρήματα, ουσιαστικά, τρόπο εκφοράς κτλ.) με τους οποίους δηλώνεται δικαίωμα ή υποχρέωση για τον Ευρωπαίο πολίτη και **να καταγράψετε** ορισμένα σχετικά παραδείγματα.

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Να σχολιάσετε τα στοιχεία που εντοπίσατε.

- Ποιο από τα δύο, το δικαίωμα ή η υποχρέωση, δηλώνεται πιο συχνά και με μεγαλύτερη ποικιλία γλωσσικών τρόπων;

Με βάση τα παραπάνω, **να σχολιάσετε** ποια εικόνα κατασκευάζεται στο κείμενο για τον Ευρωπαίο πολίτη.

Στην υποενότητα «Διαφορές με μια διοικητική αρχή» **να επισημάνετε** τους ρηματικούς τύπους που δηλώνουν προτροπή, ενέργεια, ικανότητα, δυνατότητα.

Προτροπή	Ικανότητα	Δυνατότητα	Ενέργεια

Αφού τους ταξινομήσετε, **να εντοπίσετε** σε ποιους αναφέρονται, ποιοι είναι το υποκείμενο ή το αντικείμενό τους.

- Μπορείτε να σχολιάσετε πώς διαμορφώνουν τη σχέση μεταξύ των εμπλεκομένων, δηλαδή συντάκτη και αποδέκτη μηνύματος;

Σκεφτείτε εναλλακτικούς τρόπους εκφοράς των ρηματικών τύπων και **αξιολογήστε** το διαφορετικό αποτέλεσμα που έχουν ως προς τη σχέση των εμπλεκομένων.

Εξετάζουμε τον κοινωνικό ρόλο του κειμένου.

- Ποιοι είναι οι στόχοι του κειμένου;

Δίνονται παραδειγματικά κάποιοι στόχοι. **Συμπληρώστε**, αν θέλετε, και άλλους και **αιτιολογήστε** την επιλογή σας παραθέτοντας φράσεις /στοιχεία από τα κείμενα.

ΣΤΟΧΟΣ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Συμβουλή	
Ενημέρωση	
Παρότρυνση	
Προτροπή για χρήση	

Αξιολογήστε το κείμενο ως προς την πληρότητα των πληροφοριών που παρέχει.

- Πιστεύετε ότι υπάρχουν δικαιώματα ή/και υποχρεώσεις ενός Ευρωπαίου πολίτη σχετικά με τη μετακίνησή του σε μια χώρα της Ε.Ε. που αποσιωπούνται ή αποκρύπτονται;

Δραστηριότητα

Κατά τη διάρκεια του ταξιδιού σας σε μια χώρα-μέλος της Ε.Ε. έχετε ένα ατύχημα. Ενώ γνωρίζετε ότι δικαιούστε να σας παρασχεθεί δωρεάν

ιατρική περίθαλψη, δε σας αναγνωρίζεται αυτό το δικαίωμα και αναγκάζεστε να πληρώσετε τη νοσηλεία. Σε ποιες ενέργειες μπορείτε να προβείτε προκειμένου να αποζημιωθείτε; **Να τις καταγράψετε.**

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- .....
- .....

Μετά **να περιγράψετε** προφορικά στην ομάδα τις διαδικασίες που συνεπάγεται κάθε ενέργεια και τα αποτελέσματα που έχει.

B. Ενημερωτικά κείμενα αναφορικά με τα δικαιώματα επιβατών αεροπορικών πτήσεων

Η ομάδα έχει στη διάθεσή της το κείμενο 2, και ενδεχομένως και άλλα ενημερωτικά κείμενα τέτοιου τύπου.

Προσδιορίζουμε τις βασικές παραμέτρους με βάση τις ερωτήσεις της προηγούμενης σελίδας.

- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....

Κατανοούμε την οργάνωση του κειμένου.

- Ποιες οι θεματικές ενότητες του κειμένου; Με ποια σχεδιαστικά ή/και γλωσσικά στοιχεία δηλώνεται ο διαχωρισμός τους; Δώστε ένα σύντομο τίτλο σε κάθε ενότητα.
- Στο κείμενο δίνεται έμφαση σε ορισμένες πληροφορίες. Να επισημάνετε με ποιους γλωσσικούς και σχεδιαστικούς τρόπους επιτυγχάνεται αυτό.

Να αξιολογήσετε το σχεδιασμό του κειμένου.

- Υπάρχουν κάποια σημεία που σας δυσκολεύουν και που θα προτείνατε αλλαγές ώστε να είναι πιο κατανοητά στον αναγνώστη; (π.χ. τα σχεδιαστικά στοιχεία του κειμένου, η ύπαρξη υποσημειώσεων στο τέλος του κειμένου κτλ.);

Επεξεργαζόμαστε το περιεχόμενο του κειμένου.

Να διακρίνετε τους τρόπους παρουσίασης του μηνύματος (κείμενο, πίνακες κτλ.). **Να εντοπίσετε** για τι είδους πληροφορίες χρησιμοποιείται κάθε τρόπος παρουσίασης και να αξιολογήσετε αυτή τη διαφοροποίηση.

Να επισημάνετε τις πληροφορίες στις οποίες δίνεται έμφαση από το συντάκτη του κειμένου.

- Συμφωνείτε με αυτή την επιλογή;

Με βάση τις πληροφορίες του κειμένου, σε περίπτωση ματαίωσης της πτήσης σας **να αναφέρετε**:

- α) Με ποιους τρόπους υποχρεούται η αεροπορική εταιρεία να σας αποζημιώσει;
- β) Κάτω υπό ποιες προϋποθέσεις οι επιβάτες δεν έχουν δικαίωμα αποζημίωσης; Να εντοπίσετε τα σημεία του κειμένου στα οποία αναφέρονται αυτές οι πληροφορίες και να τις αναδιατυπώσετε προφορικά.

Εστιάζοντας στον πίνακα του κειμένου, **να αναφέρετε** ποιες αλλαγές επιφέρει ο νέος νόμος ως προς τα δικαιώματα των επιβατών στην περίπτωση που η πτήση τους έχει μεγάλη καθυστέρηση.

- Ήταν εύκολος ο εντοπισμός των πληροφοριών;

Να σχολιάσετε τη σχέση ανάμεσα στο γλωσσικό και στο σχεδιαστικό μέρος του μηνύματος.

Να αναπτύξετε προφορικά το περιεχόμενο του όρου «εθελοντής» και να αξιολογήσετε αυτό το μέτρο.

- Το θεωρείτε αποτελεσματικό;

Υποθέστε ότι ταξιδεύετε αεροπορικώς για Νέα Υόρκη και λόγω υπερκράτησης στην πτήση σας δε σας επιτρέπουν να επιβιβαστείτε.

- Τι αποζημίωση δικαιούστε από την αεροπορική εταιρεία σύμφωνα με το κείμενο;

Λεξικογραμματική

Στο κείμενο χρησιμοποιούνται συχνά ονοματοποιήσεις, δηλαδή μετατροπή των ρηματικών διαδικασιών σε ονόματα, με τις οποίες δίνεται έμφαση στο αποτέλεσμα της δράσης. **Αναδιατυπώστε** τις παρακάτω προτάσεις αντικαθιστώντας τις ονοματοποιήσεις με ρηματικά σύνολα.

1. Επέκταση των δικαιωμάτων των επιβατών αεροπορικών μεταφορών σε όλα τα είδη των πτήσεων.

.....

.....

.....

2. Μείωση των περιπτώσεων άρνησης επιβίβασης.

.....

.....

.....

3. Ο νέος κανονισμός θα μειώσει δραστικά τη συχνότητα άρνησης επιβίβασης παρά τη θέληση των επιβατών, με το συνδυασμό νέων μέτρων.

.....

.....

.....

- Διαπιστώνετε διαφορές ως προς την κατανόηση του περιεχομένου των προτάσεων; Σας φαίνεται περισσότερο κατανοητό και γιατί;

Να εντοπίσετε στο κείμενο σε ποια ρήματα είναι υποκείμενο οι αεροπορικές εταιρείες και **να καταγράψετε** μερικά.

ΡΗΜΑΤΑ

Με βάση το σημασιολογικό περιεχόμενο των ρημάτων, **να σχολιάσετε** ποια εικόνα δημιουργείται στο κείμενο για τις αεροπορικές εταιρείες.

Να συζητήσετε με ποιους άλλους τρόπους κατασκευάζεται στο κείμενο η υποχρέωση για τις αεροπορικές εταιρείες.

Δραστηριότητα

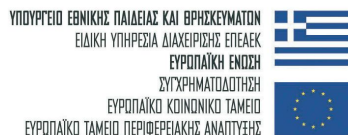
Εστιάζοντας στον πίνακα του κειμένου 2, **να περιγράψετε** προφορικά τι ισχύει για τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών πτήσεων σύμφωνα με τον υπάρχοντα κανονισμό και τι αλλαγές επιφέρει ο νέος κανονισμός και για τις τρεις περιπτώσεις (άρνησης επιβίβασης, ματαίωσης πτήσης και μεγάλης καθυστέρησης).

5. ΔΙΕΥΡΥΝΩ ΤΗΝ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΜΟΥ

Έρχεστε από Θεσσαλονίκη στην Αθήνα με σκοπό να ταξιδέψετε αεροπορικώς στο Λονδίνο για επαγγελματικούς λόγους. Φτάνετε στο αεροδρόμιο αλλά λόγω βλάβης του αεροπλάνου η πτήση σας ματαιώνεται. Περιμένετε πάνω από πέντε ώρες και τελικά σας ειδοποιούν ότι η νέα πτήση θα φύγει στις 3.00 π.μ. και σας πληροφορούν ότι πρέπει να περιμένετε στο αεροδρόμιο. Επειδή για σας δεν υφίστανται πια οι επαγγελματικοί λόγοι του ταξιδιού, αποφασίζετε να διανυκτερεύσετε στην Αθήνα με δικά σας έξοδα και την επόμενη μέρα φεύγετε πίσω για Θεσσαλονίκη.

Να συντάξετε μια επιστολή παραπόνων στην αεροπορική εταιρεία γιατί, εξαιτίας της ματαίωσης της πτήσης, χάσατε μια πολύ σημαντική επαγγελματική συνάντηση και **να ζητήσετε** να αποζημιωθείτε και για το εισιτήριο και για τα έξοδα που αναγκαστήκατε να κάνετε κατά την παραμονή σας στην Αθήνα. **Να συγκρίνετε** τις επιστολές με τους συμμαθητές σας και **να σχολιάσετε** τα γλωσσικά χαρακτηριστικά και το ύφος των κειμένων (π.χ. τις διατυπώσεις που χρησιμοποίησαν για να παραπονεθούν και να ζητήσουν αποζημίωση, τα ρήματα και τον τρόπο εκφοράς τους κτλ.).

Το παρόν έργο εντάσσεται στο ΕΠΕΑΕΚ 2 του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων,
Μέτρο 1.1 Ενέργεια 1.1.2 και συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ κατά 75%

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΧΩΡΗΣΗ ΣΑΣ

Γνωρίζετε, για παράδειγμα, ότι έχετε το δικαίωμα να ταξιδεύετε ελεύθερα σε όλα τα κράτη μέλη ⁽¹⁾ της Ευρωπαϊκής Ένωσης με μοναδική προϋπόθεση να είστε κάτοχος ενός έγκυρου δελτίου ταυτότητας ή διαβατηρίου; Γνωρίζετε ποια δικαιώματα και ευκαιρίες απολαμβάνετε ως ταξιδιώτης-καταναλωτής στους κόλπους της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς;

Ολοένα περισσότεροι ευρωπαίοι πολίτες ταξιδεύουν κάθε χρόνο εντός της Ένωσης, είτε για τουρισμό, είτε για να επισκεφθούν συγγενείς και φίλους, είτε ακόμη για επαγγελματικούς λόγους ή για σκοπούς επιμόρφωσης.

Ως υπήκοος ενός κράτους μέλους της Ένωσης, δεν είστε ένας οποιοσδήποτε τουρίστας ή ταξιδιώτης: έχετε δικαιώματα και ευκολίες, όπως η εισόδος και η προσωρινή παραμονή στο έδαφος άλλων κρατών μελών, καθώς και ορισμένες διευκολύνσεις και εγγυήσεις αναφορικά με αγορές ή ιδιωτικές συναλλαγές, ή ακόμη όσον αφορά την ιατρική περίθαλψη.

Υπάρχουν λοιπόν πολλά στοιχεία τα οποία συμβάλλουν στο να αισθάνεστε σε μεγάλο βαθμό σαν στο σπίτι σας σε ολόκληρη την Ευρώπη.

⁽¹⁾ Στον παρόντα οδηγό, οι όροι «χώρα», «κράτος», «κράτος» ή «κράτος μέλος» χρησιμοποιούνται αδιακρίτως για τα κράτη μέλη της Ένωσης, τα οποία είναι: το Βέλγιο, η Δανία, η Γερμανία, η Ελλάδα, η Ισπανία, η Γαλλία, η Ιρλανδία, η Ιταλία, το Λουξεμβούργο, οι Κάτω Χώρες, η Αυστρία, η Πορτογαλία, η Φινλανδία, η Σουηδία και το Ηνωμένο Βασίλειο. Οι άλλες χώρες ή κράτη αναφέρονται ως « τρίτες χώρες ». Ωστόσο, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, μπορείτε να σαφήνετε και στην Ισλανδία, στο Λίχτενσταϊν και στη Νορβηγία σχεδόν όλα τα δικαιώματα που αναφέρονται στον παρόντα οδηγό και ισχύουν για τους υπηκόους αυτών των τρίτων χωρών όταν ταξιδεύουν στο εσωτερικό της Ένωσης.

σας. Τις περισσότερες φορές αυτό γίνεται αυτόματα όταν συμπληρώνετε το έντυπο του Ένδοχείου ή όταν ο ιδιοκτήτης της κατοικίας όπου διαμένετε συντάσσει τη δήλωση εκμίσθωσης (βλέπε εννημερωτικό δελτίο «Δήλωση της παρουσίας σας σε μια άλλη χώρα της Ένωσης»).

Σε περίπτωση που ο χρόνος παραμονής σας παρατείνεται πέραν αυτών των τριών μηνών, θα πρέπει τότε να ζητήσετε άδεια παραμονής. Για να μάθετε περισσότερα σχετικά με τα δικαιώματά σας όσον αφορά τη διαμονή και, ανάλογα με την περίπτωση, τα δικαιώματά σας ως μισθωτός ή ελεύθερος επαγγελματίας, ως άτομο σε αναζήτηση εργασίας ή ακόμη ως φοιτητής σε μια άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μπορείτε να συμβουλευτείτε τους οδηγούς «Διαμονή σε μια άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης», «Εργασία σε μια άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης», «Συνοπτικό βοήθημα στην πορεία για την αναζήτηση εργασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση» και «Σπουδές, κατάρτιση, έρευνα σε μια άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

• ... και τα μέλη της οικογένειάς σας

Τα μέλη της οικογένειάς σας, ανεξάρτητα από την εθνικότητά τους, έχουν επίσης το δικαίωμα να σας συνοδεύουν. Ως μέλη της οικογένειάς σας θεωρούνται, αφενός, ο/η σύζυγος σας και οι απόγονοί σας κάτω των 21 ετών ή πρόσωπα των οποίων έχετε την ευθύνη και, αφετέρου, οι πρόγονοί σας καθώς και αυτοί του/της συζύγου σας ⁽¹⁾.

Όσον αφορά τους υπηκόους μιας χώρας μέλους του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) που φοιτούν σε άλλο κράτος μέλος της συγκεκριμένης συμφωνίας, ως μέλη της οικογένειας ορίζονται ο/η σύζυγος και τα τέκνα ηλικίας κάτω των 21 ετών ή πρόσωπα των οποίων έχουν την ευθύνη.

⁽¹⁾ Εν γένει, η απόδειξη του συγγενικού δεσμού παρέχεται με απόσπασμα ληξιαρχικής πράξης, ή με την αναγραφή του δεσμού συγγενείας (για παράδειγμα, του γάμου) στο δελτίο ταυτότητας ή, για τα παιδιά, από το γεγονός ότι είναι εγγεγραμμένα στο διαβατήριο των γονέων ή, ακόμη, με το οικογενειακό βιβλιάριο.

... που σας συνοδεύουν

Τα μέλη της οικογένειάς σας που ταξιδεύουν μαζί σας πρέπει, καταρχήν, να είναι, επίσης, κάτοχοι ενός έγκυρου διαβατηρίου ή δελτίου ταυτότητας. Για τα ανήλικα τέκνα, τα οποία δεν θα μπορούσαν να διαθέτουν ένα τέτοιο ατομικό έγγραφο, οι νομοθεσίες των κρατών μελών προβλέπουν συνήθως την έκδοση ενός ειδικού δελτίου ταυτότητας ή την αναγραφή σχετικής μνείας στο διαβατήριο ενός από τους γονείς. (Για οποιαδήποτε διευκρίνιση σχετικά με τις ειδικές διατάξεις που εφαρμόζονται επί του συγκεκριμένου στην περίπτωση των ανήλικων τέκνων που έχουν ελληνική υπηκοότητα, μπορείτε να έλθετε σε επαφή με τις εθνικές αρχές των οποίων τα στοιχεία παρατίθενται στο κεφάλαιο «Χρήσιμες διευθύνσεις».)

Για τα μέλη της οικογένειάς σας που δεν έχουν την εθνικότητα μιας χώρας που αποτελεί μέρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρέπει να ξέρετε ότι το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη προς τα οποία επιθυμείτε να ταξιδέψετε ή από το έδαφος των οποίων επιθυμείτε να διαβείτε μπορούν, σε συνάρτηση με την εθνικότητα των ενδιαφερομένων, να απαιτήσουν θεωρητή εισόδου (βλέπε ενημερωτικό δελτίο «Απόκτηση μιας θεωρήσης για τα μέλη της οικογένειάς σας που δεν έχουν, ενδεχομένως, την

εθνικότητα ενός κράτους μέλους της Ένωσης»). Η θεωρήση αυτή χορηγείται δωρεάν και με όλες τις διευκολύνσεις από τις αρμόδιες προξενικές αρχές.

... που ταξιδεύουν μόνοι

Αλλά προσοχή! το δικαίωμα ταξιδιού που παρέχεται από το κοινοτικό δίκαιο στα μέλη της οικογένειάς σας δεν συνιστά αυτόνομο δικαίωμα. Με άλλα λόγια, τα μέλη της οικογένειάς σας απολαμβάνουν αυτού του δικαιώματος μόνον εφόσον σας συνοδεύουν. Κατά συνέπεια, τα μέλη της οικογένειάς σας που δεν είναι υπήκοοι μιας χώρας μέλους της Ένωσης δεν μπορούν να επικαλεστούν τις διευκολύνσεις που προβλέπονται από τις κοινοτικές διατάξεις όσον αφορά τη θεωρήση όταν ταξιδεύουν μόνοι.

Εντούτοις, τα μέλη της οικογένειάς σας που δεν έχουν την εθνικότητα μιας χώρας της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν χρειάζονται μια τέτοια θεωρήση εάν διαμένουν σε μια από τις χώρες της Ένωσης που εφαρμόζουν τη σύμβαση Schengen (*) και επιθυμούν να ταξιδέψουν μόνοι.

(*) Όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκτός του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας, καθώς και η Νορβηγία και η Ισλανδία.

μούν να μεταβούν σε μία από αυτές τις χώρες; χωρίς να συνοδεύονται από σας μπορούν να ταξιδεύουν ελεύθερα στο χώρο Schengen χωρίς θεωρήση, με την προϋπόθεση ότι είναι εφοδιασμένοι με το δελτίο ταυτότητας και την άδεια παραμονής τους.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΣΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΣΥΝΟΡΑ

• Γενικό πλαίσιο

Ενας από τους στόχους που έθεσε η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι η δημιουργία ενός χώρου χωρίς εσωτερικά σύνορα, μέσα στον οποίο τα πρόσωπα, ανεξαρτήτως εθνικότητας, θα μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα.

Μετά την έναρξη ισχύος της συνθήκης του Άμστερνταμ, μέσω της οποίας το κεκτημένο του Schengen ενσωματώθηκε στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο παραπάνω στόχος επιτεύχθηκε με την κατάργηση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα μεταξύ των κρατών μελών που εφαρμόζουν τη σύμβαση Schengen (*).

Η διέλευση των εσωτερικών συνόρων είναι επομένως ερική από οποιοδήποτε σημείο χωρίς τη διεξαγωγή ελέγχου. Τα πρόσωπα που διασχίζουν χερσαία σύνορα ή πραγματοποιούν μια πτήση ανάμεσα σε κράτη που εφαρμόζουν τη σύμβαση Schengen, όπως και αυτοί που πραγματοποιούν μια διέλευση με πορθμείο μεταξύ δύο κρατών του Schengen, δεν υφίστανται πλέον κανέναν έλεγχο ταυτότητας.

Οι διατάξεις του Schengen προβλέπουν, ωστόσο, ότι ένα κράτος μέλος διατηρεί τη δυνατότητα να επικαλεστεί μια ρήτρα διασφάλισης. Η ρήτρα αυτή που παρέχει το δικαίωμα να επανεισάγει προσωρινά προσωπικούς ελέγχους κατά τη διέλευση των συνόρων του εφόσον αυτό απαιτείται για λόγους δημόσιας τάξης ή ασφάλειας.

• Απατούμενα ταξιδιωτικά έγγραφα
Αν και οι έλεγχοι κατά τη διέλευση των εσωτερικών συνόρων καταργήθηκαν, πρέπει να επισημανθεί ότι τα κράτη του Schengen διατήρησαν το δικαίωμα, βάσει της εθνικής τους νομοθεσίας, να διενεργούν ελέγχους ταυτότητας στο σύνολο της επικράτειάς τους στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων των αστυνομικών αρχών. Στην προκειμένη περίπτωση, αρκεί να είστε κάτοχος ενός έγκυρου δελτίου ταυτότητας ή διαβατηρίου ή, ενδεχομένως, μιας άδειας παραμονής.

• Οι ιδιαίτερες περιπτώσεις του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας

Οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ταξιδεύουν από ένα κράτος του Schengen προς το Ηνωμένο Βασίλειο ή την Ιρλανδία, ή αντιστρόφως, ενδέχεται να υποβληθούν σε προσωπικούς ελέγχους. Ωστόσο, οι έλεγχοι αυτοί δεν μπορούν να υπερβούν τα όσα ορίζει το ισχύον κοινοτικό δίκαιο. Έτσι, μπορεί κανείς να περάσει τα σύνορα αυτών των χωρών με την απλή επίδειξη ενός έγκυρου δελτίου ταυτότητας ή διαβατηρίου. Καταρχήν, δεν μπορεί να τεθεί καμία ερώτηση σχετικά με το σκοπό του ταξιδιού, τα μέσα διαβίωσης κλπ.

Όσον αφορά τα μέλη της οικογένειάς σας που δεν έχουν την εθνικότητα ενός κράτους μέλους της Ένωσης, ο έλεγχος του διαβατηρίου τους θα μπορεί να γίνεται, ενδεχομένως, για να εξακριβωθεί η ύπαρξη θεωρήσης και η ιδιότητά τους ως «μελών της οικογένειας» ενός πολίτη της Ένωσης, ιδιότητα που τους παρέχει το δικαίωμα να εισέλθουν στο έδαφος της χώρας.

Αντιθέτως, με βάση τη σύμβαση περί «κοινής ταξιδιωτικής ζώνης» (Common Travel Area), κανένας έλεγχος δεν διεξάγεται, καταρχήν, στα πρόσωπα που ταξιδεύουν ανάμεσα στο Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία.

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΜΕΤΑΦΕΡΕΤΕ ΜΑΖΙ ΣΑΣ ΟΤΑΝ ΤΑΞΙΔΕΥΕΤΕ ΠΡΟΣ ΕΝΑ ΑΛΛΟ ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ

• Προσωπικά είδη

Κανονικά, όταν μετακινείστε στο εσωτερικό της Ένωσης, έχετε το δικαίωμα να μεταφέρετε μαζί

(*) Όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκτός του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας, καθώς και η Νορβηγία και η Ισλανδία.

σας τα προσωπικά σας είδη χωρίς κανένα περιορισμό.

Ωστόσο, για λόγους γενικού συμφέροντος, τα κράτη μέλη μπορούν να απαγορεύσουν ή να θέσουν περιορισμούς στη χρήση ορισμένων προϊόντων, όπως ναρκωτικά, προϊόντα προερχόμενα από προστατευόμενα είδη ή ορισμένα είδη πορτογραφικού υλικού.

Παρόμοια περίπτωση συνιστούν επίσης τα πυροβόλα όπλα, η μεταφορά των οποίων σε άλλες χώρες της Ένωσης υπόκειται σε πολύ αυστηρούς κανόνες. Επομένως, εάν είσαστε κυνηγός ή αν ασκείτε το άθλημα της σκοποβολής, πρέπει να είστε εφοδιασμένος με μια «ευρωπαϊκή κάρτα πυροβόλων όπλων» για να μπορείτε να μεταφέρετε μαζί σας το όπλο σας σε μια άλλη χώρα της Ένωσης. Για κάθε πληροφορία σχετικά με τις προϋποθέσεις και τις διατυπώσεις για την έκδοση αυτής της κάρτας, πρέπει να απευθυνθείτε στις αρμόδιες εθνικές αρχές της χώρας σας (βλέπε ενότητα «Χρήσιμες διευκρινίσεις» στο τέλος του παρόντος οδηγού).

Εξάλλου, παρόλο που έχετε το δικαίωμα να μεταφέρετε μαζί σας τα φάρμακα που σας έχει συνταγογραφήσει ο ιατρός σας ή τα οποία έχετε αγοράσει νομίμως στη χώρα μόνιμου κατοικίας σας ή στη χώρα στην οποία ταξιδεύετε, πρέπει να γνωρίζετε ότι η ποσότητα φαρμάκων που μεταφέρετε πρέπει να παραμένει εντός των ορίων που αντιστοιχούν στις προσωπικές σας ανάγκες.

• Χρήματα

Μπορείτε να έχετε μαζί σας τα χρήματα που θα χρειαστείτε κατά τη μετακίνησή σας. Ωστόσο, παρόλο που έχει καταργηθεί κάθε περιορισμός στις κινήσεις κεφαλαίων στο εσωτερικό της Ένωσης, τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτήσουν μια δήλωση των χρημάτων που έχετε μαζί σας κατά την είσοδο ή την έξοδο από το έδαφός τους, για διοικητικούς και στατιστικούς λόγους. Τα κράτη μέλη που κάνουν χρήση αυτής της δυνατότητας καθόρισαν κατώτατα όρια πέρα από τα οποία απαιτείται μια δήλωση των μεταφερόμενων ποσών. Στην πράξη, αυτά τα κατώτατα όρια αντιστοιχούν σε ποσά υψηλότερα από αυτά που οι περισσότεροι ταξιδιώτες μεταφέρουν μαζί τους

σε μετακινήσεις σύντομης διάρκειας. Εντούτοις, τα ποσά που καθορίζονται από τις εθνικές κανονιστικές ρυθμίσεις διαφέρουν αισθητά από τη μία χώρα στην άλλη (*). Συνεπώς, εάν προτιθήσατε να μεταφέρετε ένα σημαντικό χρηματικό ποσό, ενημερωθείτε πριν από την αναχώρησή σας σχετικά με το κατώτατο όριο που έχει καθορίσει η χώρα όπου επιθυμείτε να μεταβείτε ώστε να γνωρίζετε εάν θα πρέπει ή όχι να δηλώσετε αυτό το χρηματικό ποσό.

Εκτός από τα χρήματα που επιθυμείτε να έχετε μαζί σας, μπορείτε επίσης να ζητήσετε τη μεταφορά των χρημάτων τα οποία ενδεχομένως θα χρειαστείτε στη διάρκεια του ταξιδιού σας σε μια άλλη χώρα της Ένωσης.

Εάν, προς το σκοπό αυτό, επιθυμείτε να πραγματοποιήσετε μία διασυνοριακή μεταφορά χρημάτων σε ευρώ, μπορείτε να ανατρέξετε στο φυλλάδιο «Διασυνοριακές μεταφορές πιστώσεων σε ευρώ», όπου θα βρείτε περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το θέμα.

Πρέπει όμως να γνωρίζετε ότι εάν θέλετε να μεταφέρετε ένα σημαντικό χρηματικό ποσό από μια τράπεζα σε άλλη στο εσωτερικό της Ένωσης, οι τράπεζες ορισμένων χωρών μπορούν ενδεχομένως να σας ζητήσουν στοιχεία για λόγους στατιστικής. Το ίδιο ισχύει και αν χρησιμοποιείτε έναν άλλο ενδιάμεσο οργανισμό πλην της τράπεζας, όπως το ταχυδρομείο.

Εξάλλου, οι εθνικές αρχές έχουν το δικαίωμα να διενεργούν ελέγχους εάν υποψιάζονται ότι οι μεταφορές κεφαλαίων συνδέονται με εγκληματικές δραστηριότητες (για παράδειγμα, ξέπλυμα χρήματος).

• Κατοικίδια ζώα

Μπορείτε να πάρετε μαζί σας τα κατοικίδια ζώα σας όταν ταξιδεύετε σε ένα άλλο κράτος μέλος, με ορισμένους όρους. Για παράδειγμα, τα περισσότερα κράτη μέλη προβλέπουν ένα έγκυρο πιστοποιητικό εμβολιασμού κατά της λύσσας για

(*). Ετσι, λόγω χώρα, το 1997, το κατώτατο όριο που ίσχυε σε ένα κράτος μέλος ήταν 2 000 ευρώ, ενώ το υψηλότερο που ίσχυε σε ένα άλλο κράτος μέλος υπερβέβαινε τα 10 000 ευρώ.

ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

• Άδεια οδήγησης

Όσον αφορά την άδεια οδήγησης, η ισχύουσα κοινοτική νομοθεσία θεσπίζει την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης των αδειών που εκδίδονται από τα κράτη μέλη. Αυτό συνεπάγεται ότι, αν διαθέτετε μια ισχύουσα άδεια οδήγησης η οποία έχει εκδοθεί από ένα κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η εν λόγω άδεια θα ισχύσει σε όλο το έδαφος της Ένωσης για την ή τις κατηγορίες οχημάτων για τις οποίες έχει εγκριθεί στη χώρα καταγωγής.

• Κώδικας οδικής κυκλοφορίας

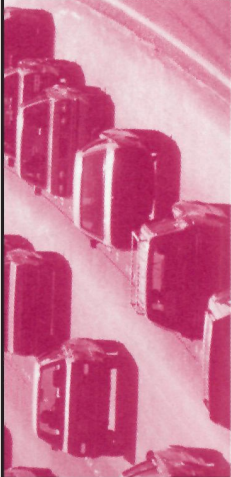
Όταν ταξιδεύετε στο εξωτερικό με αυτοκίνητο, οφείλετε να τηρείτε τους κανόνες του κώδικα οδικής κυκλοφορίας της συγκεκριμένης χώρας.

Όσον αφορά τον εξοπλισμό ή τα εξαρτήματα των οχημάτων την παρουσία επί των οχημάτων μπορούν

τους σκύλους και τις γάτες. Τα πιστοποιητικά αυτά είναι τυποποιημένα και μπορείτε να τα προμηθευθείτε από τον κτηνίατρό σας. Ωστόσο, η Σουηδία, η Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο έχουν θέσει ορισμένους ειδικούς όρους. Στη Σουηδία, θα πρέπει να προβείτε στην εγγραφή της γάτας ή του σκύλου σας σε μητρώο και να φροντίσετε ώστε το κατοικίδιο σας να πληροί μια σειρά προϋποθέσεων, όπως να είναι εμβολιασμένο κατά της λύσσας και να έχει υποβληθεί σε ανάλυση αίματος.

Η Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο, συγκεκριμένα, μπορούν να επιβάλουν στο ζώο σας εξάμηνη καραντίνα. Ωστόσο, το Ηνωμένο Βασίλειο ήρε προσωφάτως την υποχρέωση της καραντίνας για τους κατοικίδιους σκύλους και γάτες που πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις.

Σχέτικά με αυτό το θέμα, η προαβεία ή το προζένιο του κράτους μέλους προορισμού σας θα σας παράσχει κάθε χρήσιμη πληροφορία σχετικά με τις ενδεχόμενες διατυπώσεις που πρέπει να τηρήσετε.

άλλο κράτος μέλος οδηγώντας το αυτοκίνητο ή τη μοτοσικλέτα σας.

Αν, κατά τη μετακίνησή σας προς μια άλλη χώρα της Ένωσης, είστε οδηγός ενός οχήματος του οποίου η άδεια κυκλοφορίας έχει εκδοθεί στο όνομα ενός προσώπου το οποίο δεν βρίσκεται μέσα στο όχημα, θα πρέπει να είστε σε θέση να αποδείξετε το δικαίωμα κατοχής του οχήματος (για παράδειγμα, έχοντας μαζί σας ένα έγγραφο υπογεγραμμένο από τον κάτοχο της άδειας κυκλοφορίας του οχήματος, όπου αυτός θα δικαιολογεί ότι σας το παραχώρησε κλπ.).

• Ασφάλειες

Η επίδειξη της «πράσινης κάρτας» σας ή του πιστοποιητικού ασφάλισης δεν είναι συνήθως αναγκαία όταν διασχίζετε ένα σημείο εσωτερικής μεθοριακής διέλευσης της Ένωσης, διότι από τις πινακίδες κυκλοφορίας του οχήματος συνάγεται ότι έχετε συναμφίε στο κράτος μέλος καταγωγής σας την υποχρεωτική ασφάλιση αστικής ευθύνης.

Ωστόσο, εάν σας συμβεί σε μια άλλη χώρα τροχαίο ατύχημα για το οποίο ευθύνεστε, η πράσινη κάρτα σας ή το πιστοποιητικό ασφάλισης του οχήματος αποτελούν απόδειξη ότι καλύπτετε από ασφάλιση που επιτρέπει στα θύματα να λαμβάνουν αποζημίωση. Επιπλέον, σε περίπτωση που, στη διάρκεια ενός ταξιδιού, σας συμβεί ένα τροχαίο ατύχημα για το οποίο δεν ευθύνεστε, έχετε δικαίωμα να λάβετε αποζημίωση είτε σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες του συγκεκριμένου κράτους μέλους, είτε σύμφωνα με τους κανόνες που ισχύουν στη χώρα μονίμου κατοικίας σας, εφόσον στην τελευταία το ποσό της αποζημίωσης είναι υψηλότερο. Οι κανόνες αυτοί εμφανίζονται ακόμη διαφορές από το ένα κράτος μέλος στο άλλο, όμως σε όλα τα κράτη μέλη έχετε δικαίωμα ελαχίστης κάλυψης, η οποία ανέρχεται μέχρι το ύψος των 350 000 ευρώ για υλικο-σωματικές βλάβες και των 100 000 ευρώ για υλικές ζημιές. Σε ορισμένα κράτη μέλη, ωστόσο, μπορεί να καθορισθεί ένα ανώτατο όριο για το συνολικό ποσό των εγγυημένων αποζημιώσεων, όταν σε ένα και μόνο δυστύχημα υπάρχουν πολλά θύματα.

Εάν ένα ατύχημα προκαλείται από όχημα το οποίο δεν είναι ασφαλισμένο ή που δεν μπόρεσε

να αναγνωρισθεί, έχετε το δικαίωμα να λάβετε αποζημίωση από το Ταμείο Αυτοκινητικών Εγγυησεων του κράτους μέλους στο οποίο συνέβη το ατύχημα.

(Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις ασφαλισίες αυτοκινήτου, μπορείτε να ανατρέξετε στον οδηγό «Άγορά αγαθών και υπηρεσιών στο πλαίσιο της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς».).

ΙΑΤΡΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ

Εάν αρρωστήσετε ή σας συμβεί κάποιο ατύχημα κατά τη διάρκεια μιας μετακίνησής σας εντός της Ένωσης, εσείς και τα μέλη της οικογένειάς σας δικαιούστε την παροχή πρώτων βοηθειών. Ως παροχές πρώτων βοηθειών νοούνται όλες οι ιατρικές φροντίδες που πρέπει να παρασχεθούν επειγόντως σε περίπτωση αιφνίδιας ασθένειας ή ατυχήματος που συμβαίνει στη χώρα την οποία επισκέπτεστε. Επιπλέον, οι φοιτητές, οι απασπασμένοι εργαζόμενοι και οι συνταξιούχοι ή δικαιούχοι παροχών των ταμείων κοινωνικής ασφάλισης, όπως και τα μέλη της οικογένειάς τους, δικαιούνται τις αναγκαίες κατά την παραμονή τους παροχές ιατρικής περιθαλψής, έστω και αν δεν πρόκειται για την αντιμετώπιση επειγόντων περιστατικών.

Για τη διευκόλυνση της παροχής πρώτων βοηθειών, είναι προτιμότερο να έχετε μαζί σας το έντυπο E111. Το συγκεκριμένο έντυπο βεβαιώνει ότι υπάγετε σε ένα καθιερωμένο ασφαλιστικό ασθένειας σε ένα κράτος μέλος και σας επιτρέπει να επωφεληθείτε χωρίς καθυστέρηση του δικαιώ-

μάτός σας στις πρώτες βοήθειες στη χώρα όπου διαμένετε προσωρινά. Σας συνιστούμε λοιπόν να προμηθευθείτε το έντυπο E111 πριν από την αναχώρησή σας από το φορέα ασφαλιστικών ασφαλείων στον οποίο υπάγεστε.

Αν δεν έχετε μαζί σας αυτό το έντυπο, εξακολουθείτε να δικαιούστε την παροχή πρώτων βοηθειών στα άλλα κράτη μέλη, αλλά θα πρέπει ενδεχομένως να πληρώσετε τις παροχές ιατρικής περιθαλψής στη χώρα παραμονής σας. Ωστόσο, έχετε το δικαίωμα να υποβάλτε το αντίστοιχο τιμολόγιο στο οικείο ίδρυμα ασφαλιστικών ασφαλείων, και το ποσό που καταβάλατε θα σας επιστραφεί ανάλογα με το ποσοστό επιστροφής που εφαρμόζεται στη χώρα όπου σας παρασχέθηκε η ιατρική περιθαλψή.

Αλλά προσοχή: το έντυπο E111 δεν θεμελιώνει κανένα δικαίωμα επιστροφής των εξόδων ιατρικής περιθαλψής σε περίπτωση που μεταβείτε στο εξωτερικό ειδικά γι' αυτό το σκοπό.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τους όρους υπό τους οποίους μπορείτε να απολαύσετε το δικαίωμα ιατρικής περιθαλψής σε άλλα κράτη μέλη σε περίπτωση παραμονής μεγαλύτερης διάρκειας, μπορείτε να ανατρέξετε —ανάλογα με το θέμα που σας ενδιαφέρει— στους οδηγούς «Εργασία σε μια άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης» ή «Παιδεία, κατάρτιση και έρευνα σε μια άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

ΠΩΣ ΝΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΤΕ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΣΑΣ ΚΑΙ ΝΑ ΤΑ ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΕΤΕ

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΣΥΜΒΑΤΙΚΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

Σε περίπτωση που εμπλακείτε σε μια διάφορα συμβατική φύσεως κατά τη διάρκεια ενός ταξιδιού σας σε άλλη χώρα της Ένωσης (αγορές ελαττωματικών προϊόντων ή υπηρεσιών, ή που δεν αντιστοιχούν σε αυτό που είχε αναγγελθεί κλπ.), έχετε τη δυνατότητα να ασκήσετε προσφυγή.

Σε πολλές περιπτώσεις, μια απλή διαμαρτυρία στον κατασκευαστή ή το διανομέα του προϊόντος ή στο φορέα που παρέχει την υπηρεσία σας δίνει τη δυνατότητα να φθάσετε σε φιλική και ανεξάρτητη διεύθυνση των προβλημάτων που αντιμετωπίζετε. Ωστόσο, εάν το αίτημά σας δεν ικανοποιηθεί, καλό είναι να γνωρίζετε ότι υπάρχουν τρόποι να διεκδικήσετε τα δικαιώματά που αναφέρονται στον παρόντα οδηγό, τόσο σε εθνικό όσο και σε κοινοτικό επίπεδο.

Σε πολλές χώρες έχουν καθιερωθεί απλουστευμένες διαδικασίες για την επίλυση των διαφορών μεταξύ καταναλωτών και εμπόρων και δεν είναι καν απαραίτητη η προσφυγή σε δικηγόρο. Επίσης, οι αναγνωρισμένες οργανώσεις καταναλωτών και ορισμένες δικητικές υπηρεσίες έχουν ενισχύσει το δικαίωμα να κινήσουν δικαστικές ενέργειες εφόσον πρόκειται για την προστασία συλλογικών συμφερόντων.

Η χρήση τέτοιων μέσων ή εξωδικαστικών διαδικασιών μπορεί συχνά να σας απαλλάξει από δαπανιές και ενίοτε χρονοβόρες δικαστικές διαδικασίες.

Σε περίπτωση που υποχρεωθείτε να προσφύγετε στα δικαστήρια ενός κράτους μέλους διαφορετικού από αυτό όπου διαμένετε, πρέπει να γνωρίζετε ότι καμία διάκριση δεν μπορεί να γίνει εις βάρος σας λόγω της εθνικότητάς σας. Για παράδειγμα, καμία καταβολή ασφαλείας ή εγγύησης για την κάλυψη των δικαστικών εξόδων δεν μπο-

ρεί να σας ζητηθεί λόγω του γεγονότος ότι δεν είσαστε υπήκοος της συγκεκριμένης χώρας. Εάν παραστεί ανάγκη, θα έχετε δικαίωμα πρόσβασης στις υπηρεσίες δικαστικής αρωγής της χώρας υπό τους ίδιους όρους με τους υπηκόους της χώρας αυτής.

Με εξαίρεση πολύ ελάχιστες περιπτώσεις, και χωρίς να είναι απαραίτητο να προσφύγετε σε κάποια ειδική διαδικασία, η απόφαση που εκδίδεται από δικαστήριο ενός κράτους μέλους αναγνωρίζεται και στα άλλα κράτη μέλη της Ένωσης. Για να γίνει εκτελεστή η ευνοϊκή προς εσάς απόφαση (π.χ., καταβολή αποζημιώσεων) σε ένα άλλο κράτος μέλος, θα πρέπει ωστόσο να υποβάλετε σχετική αίτηση ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου (συνήθως το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του καταδικασθέντος).

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις διαφορές συμβατικής φύσεως, μπορείτε να ανατρέξετε στον οδηγό «Αγορά αγαθών και υπηρεσιών εντός της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς».

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕ ΜΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

Εάν κρίνετε ότι μια εθνική, περιφερειακή ή τοπική αρχή δεν έχει ερμηνύσει σωστά ή καταστρατηγήσει τα δικαιώματά σας, έχετε τη δυνατότητα να καταθέσετε ένσταση. Όπως επίσης, εάν εκτιμάτε πως εσείς προσωπικά ή κάποιο μέλος της οικογένειάς σας υπέφερε θύμα διακριτικής μεταχειρίσεως, και πάλι έχετε τον τρόπο να ενεργήσετε.

Κατά πρώτον, σας συμβουλεύουμε να απευθυνθείτε στην ενδιαφερόμενη διοικητική αρχή. Εάν αυτή εξοκολουθεί να μην ικανοποιεί το αίτημά σας, έχετε το δικαίωμα να χρησιμοποιήσετε άλλες δυνατότητες. Έχετε κάθε συμφέρον να προτιμήσετε να ενεργήσετε πρώτα σε εθνικό επίπεδο, εφόσον το φάσμα των μέσων προσφυγής που σας προσφέρονται είναι μεγαλύτερο και σας παρέχεται η δυνατότητα, ενδεχομένως, να αποζημιωθείτε. Εξάλλου, οι εθνικοί δικαστές έχουν ως αποστολή να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το κοινοτικό δίκαιο, αποτρέποντας εν ανάγκη την εφαρμογή κάθε διάταξης ή μέτρου που αντίκειται στο κοινοτικό δίκαιο.

Πέραν τούτου, πρέπει να γνωρίζετε ότι έχετε επίσης τη δυνατότητα να διεκδικήσετε τα δικαιώματά σας σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Μπορείτε, λόγω χάρη, να απευθυνετε μια καταγγελία στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (βλέπε κεφάλαιο «Χρήσιμες διευθύνσεις»). Εάν αποδειχθεί ότι η καταγγελία σας είναι βάσιμη, η Επιτροπή θα είναι σε θέση, στη συνέχεια, να έλθει σε επαφή με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος. Η Επιτροπή θα ζητήσει σχετικές εξηγήσεις, αξιωνόντας ενδεχομένως τον τερματισμό της κατάστασης παραβίασης του κοινοτικού δικαίου. Σε περίπτωση που το αίτημά της δεν ικανοποιηθεί, η Επιτροπή θα μπορεί να κινήσει μια διαδικασία επί παραβάσει κατά της εν λόγω χώρας. Η συγκεκριμένη διαδικασία μπορεί να καταλήξει σε προσφυγή ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου.

Ως πολιτής της Ένωσης, έχετε επίσης το δικαίωμα να υποβάλετε αναφορά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (βλέπε κεφάλαιο «Χρήσιμες διευθύνσεις») και να απευθυνθείτε σε κάποιον ευρωβουλευτή. Αυτός θα είναι σε θέση να υποβάλει ερωτήσεις στην Επιτροπή και στο Συμβούλιο Υπουργών, των οποίων οι απαντήσεις θα δημοσιοποιηθούν.

Τέλος, μπορείτε ακόμη να προσφύγετε στον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή (βλέπε κεφάλαιο «Χρήσιμες διευθύνσεις») σε περίπτωση που η καταγγελία σας αφορά ένα κρούσμα μη χρηστής διοίκησης (επί παραδείγματι, διοικητικές παρατυπίες ή παραλείψεις) όπου την ευθύνη φέρουν αποκλειστικά τα κοινοτικά θεσμικά όργανα (το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, η Επιτροπή...) ή οποιαδήποτε αποκεντρωμένη υπηρεσία των Κοινοτήτων (όπως, για παράδειγμα, το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης). Ο Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής δεν είναι, ωστόσο, αρμόδιος για τη διεκπεραίωση καταγγελιών σχετικά με τις δραστηριότητες των εθνικών ή τοπικών διοικητικών αρχών.

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να ανατρέξετε στον οδηγό «Διεκδικώντας τα δικαιώματά σας εντός της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς».

Δικαιώματα για τους αερο-ταξιδιώτες

Διακόσια πενήντα περίπου εκατομμύρια επιβάτες αντιμετωπίζουν κάθε χρόνο μία δυσάρεστη έκπληξη στα αεροδρόμια της Ε.Ε. κατά την προσέλευσή τους για τον έλεγχο των εισιτηρίων. Ενώ έχουν αγοράσει εισιτήρια και έχουν κλείσει θέση, κάποιος υπάλληλος της εταιρείας με την οποία πρόκειται να ταξιδέψουν τους ανακοινώνει ότι στην πτήση τους υπάρχει υπερκράτηση και θα πρέπει να επιβιβαστούν σε επόμενη πτήση. Η άρνηση επιβίβασης προκαλεί στους επιβάτες μεγάλη αναστάτωση και απώλεια χρόνου. Εξίσου δυσάρεστες εκπλήξεις προκαλούν οι ματαιώσεις χωρίς προειδοποίηση και οι καθυστερήσεις που αφήνουν τους επιβάτες να περιμένουν αβοήθητοι για ώρες σε κάποιο αεροδρόμιο.

Ο νέος κανονισμός θα αντικαταστήσει τον κανονισμό που ισχύει από το 1991. Ο κανονισμός αυτός παρούσαζε σημαντικούς περιορισμούς, δεδομένου ότι δεν αποθάρρυνε ουσιαστικά τις αεροπορικές εταιρείες από την άρνηση επιβίβασης ούτε κάλυπτε ακυρώσεις για εμπορικούς λόγους ή μακροχρόνιες καθυστερήσεις. Επιπλέον δεν εφαρμόζονταν σε έκτακτες πτήσεις που ναυλώνονται από γραφεία ταξιδιών. Η κατάσταση αυτή θα αλλάξει ριζικά με το νέο κανονισμό, ο οποίος θα παρέχει στους επιβάτες αποτελεσματική και σφαιρική προστασία από τη στιγμή που θα τεθεί σε εφαρμογή, σε έναν περίπου χρόνο. Με τον κανονισμό αυτό ενισχύονται σημαντικά τα δικαιώματα των ταξιδιωτών σε τέσσερις τομείς:

1) Επέκταση των δικαιωμάτων των επιβατών αεροπορικών μεταφορών σε όλα τα είδη των πτήσεων.

Μέχρι σήμερα, εξαιρούντο οι μη προγραμματισμένες πτήσεις, που αποτελούν σημαντικό μέρος της αγοράς. Ο νέος κανονισμός

θα καλύπτει τόσο τις προγραμματισμένες όσο και τις έκτακτες πτήσεις (συμπεριλαμβανομένων των αεροπορικών μεταφορών που εντάσσονται σε κάποιο πακέτο διακοπών). Επίσης, ο νέος κανονισμός

προς κράτος-μέλος, εκτός εάν τυγχάνουν παρόμοιας μεταχείρισης στην τρίτη χώρα.

2) Μείωση των περιπτώσεων άρνησης επιβίβασης.

ο νέος κανονισμός θα εφαρμόζεται όχι μόνο στους επιβάτες οι οποίοι αναχωρούν από αεροδρόμιο το οποίο ευρίσκεται σε κράτος-μέλος αλλά επίσης, εφόσον η αεροπορική εταιρεία, η οποία πραγματοποιεί την πτήση, είναι κοινοτικός αερομεταφορέας, και στους επιβάτες οι οποίοι αναχωρούν από τρίτη χώρα προς κράτος-μέλος, εκτός εάν τυγχάνουν παρόμοιας μεταχείρισης στην τρίτη χώρα

θα εφαρμόζεται όχι μόνο στους επιβάτες οι οποίοι αναχωρούν από αεροδρόμιο το οποίο ευρίσκεται σε κράτος-μέλος αλλά επίσης, εφόσον η αεροπορική εταιρεία, η οποία πραγματοποιεί την πτήση, είναι κοινοτικός αερομεταφορέας, και στους επιβάτες οι οποίοι αναχωρούν από τρίτη χώρα

Ο νέος κανονισμός θα μειώσει δραστικά τη συχνότητα άρνησης επιβίβασης παρά τη θέληση των επιβατών, με το συνδυασμό νέων μέτρων.

Αρχικά, όταν οι αεροπορικές εταιρείες αναμένουν άρνηση επιβίβασης σε επιβάτες, και πριν από οποιαδήποτε άλλη ενέργεια, θα υποχρεούνται να ζητούν **εθελοντές** που θα ήταν πρόθυμοι να παραχωρήσουν τη θέση τους έναντι ορισμένων παροχών. Με άλλα λόγια, θα προσπαθούν να έρθουν σε συμφωνία με επιβάτες που ενδιαφέρονται να παραχωρήσουν τις θέσεις τους. Μόνον εάν δεν υπάρχει επαρκής αριθμός εθελοντών, θα επιτρέπεται να αρνούνται την επιβίβαση σε επιβάτες παρά τη θέλησή τους. Δεύτερον, εάν όλες οι αεροπορικές εταιρείες ή οι ταξιδιωτικοί πράκτορες αρνηθούν την επιβίβαση στους επιβάτες, θα πρέπει να καταβάλλουν **αποζημιώσεις αποτρεπτικού ύψους**:

- 250 ευρώ για πτήσεις κάτω των 1.500 χιλιομέτρων,

- 400 ευρώ για ενδοκοινοτικές πτήσεις άνω των 1.500 χιλιομέτρων και για άλλες πτήσεις μεταξύ 1.500 και 3.500 χιλιομέτρων,
- 600 ευρώ για όλες τις άλλες πτήσεις.

Με τον τρόπο αυτό θα δημιουργηθεί ισχυρό κίνητρο προσέλκυσης εθελοντών και αντίστοιχο αντικίνητρο για την άρνηση επιβίβασης.

Επιπλέον της χρηματικής αποζημίωσης, οι επιβάτες στους οποίους αρνείται η πρόσβαση **θα εξακολουθήσουν να έχουν τα εξής δικαιώματα:**

- την επιλογή μεταξύ επιστροφής της τιμής του εισιτηρίου τους και εναλλακτικής πτήσης,
- γεύματα, αναψυκτικά και διαμονή σε ξενοδοχείο,
- ελαχιστοποίηση της αναστάτωσης λόγω μεταίωσης.

3) Όταν οι αεροπορικές εταιρείες ή οι ταξιδιωτικοί πράκτορες ματαιώνουν πτήση με δική τους υπαιτιότητα, οι επιβάτες έχουν το δικαίωμα αποζημίωσης βάσει ποσού που καθορίζεται σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης

Εκτός εάν:

- ενημερωθούν δύο εβδομάδες πριν από τον προγραμματισμένο χρόνο αναχώρησης ή
- ενημερωθούν εγκαίρως και προωθηθούν με άλλη πτήση στον προορισμό τους σε χρονικό διάστημα που δεν απέχει πολύ από το χρόνο αναχώρησης της αρχικής τους πτήσης.

Επιπλέον, σε περίπτωση ακύρωσης, οι επιβάτες έχουν επιπλέον τρία **άλλα δικαιώματα:**

- γεύματα και αναψυκτικά,

- διαμονή σε ξενοδοχείο, όταν η ακύρωση υποχρεώνει τον επιβάτη να διανυκτερεύσει,
- επιστροφή, όταν η μεταίωση καθυστερεί τον επιβάτη για τουλάχιστον πέντε ώρες.

4) Συνδρομή σε επιβάτες που αντιμετωπίζουν μεγάλες καθυστερήσεις.

Όταν οι αεροπορικές εταιρείες αναμένουν λογικά μεγάλη καθυστέρηση, θα υποχρεούνται να παρέχουν στους επιβάτες:

- γεύματα και αναψυκτικά,
- διαμονή σε ξενοδοχείο, όταν η καθυστέρηση υποχρεώνει τον επιβάτη να διανυκτερεύσει,
- χρηματική επιστροφή, όταν η καθυστέρηση που προκαλείται στους επιβάτες είναι τουλάχιστον πέντε ώρες.

Κανονισμός σχετικά με την άρνηση επιβίβασης και τις μεταιώσεις ή μεγάλες καθυστερήσεις							
Συμβάντα	Άρνηση επιβίβασης					Επιστροφή ή επαναπροώθηση	Γεύματα και ξενοδοχεία
Δικαιώματα	Χρηματική αποζημίωση						
	≤ 1.500 χιλιομ.	≤ 1.500 -3.500 χιλιομ.	≤ 3.500 χιλιομ.	> 3.500 χιλιομ.			
Ισχύων κανονισμός [ΕΚ]295/91	δεν ισχύει	δεν ισχύει	150 ευρώ	300 ευρώ	περιλαμβάνεται	περιλαμβάνεται	
Νέος κανονισμός	250 ευρώ	400 ευρώ	δεν ισχύει	600 ευρώ	περιλαμβάνεται	περιλαμβάνεται	

Κανονισμός σχετικά με την άρνηση επιβίβασης και τις μεταιώσεις ή μεγάλες καθυστερήσεις							
Συμβάντα	Ματαιώσεις				Μεγάλες καθυστερήσεις		
Δικαιώματα	Χρηματική αποζημίωση	Επιστροφή	Γεύματα	Ξενοδοχεία	Επιστροφή	Γεύματα	Ξενοδοχεία
Ισχύων κανονισμός [ΕΚ]295/91	δεν ισχύει	δεν ισχύει	δεν ισχύει	δεν ισχύει	δεν ισχύει	δεν ισχύει	δεν ισχύει
Νέος κανονισμός	όπως στην περίπτωση άρνησης επιβίβασης [1][2]	περιλαμβάνεται	περιλαμβάνεται	περιλαμβάνεται	περιλαμβάνεται	περιλαμβάνεται	περιλαμβάνεται

[1] Εκτός εάν ο αερομεταφορέας μπορεί να αποδείξει ότι δεν φέρει ευθύνη (δηλαδή όταν η μεταίωση οφείλεται σε έκτακτα περιστατικά).

[2] Εκτός εάν ο αερομεταφορέας ενημερώσει τον επιβάτη για τη μεταίωση 2 ή περισσότερες εβδομάδες πριν από την αναχώρηση ή προσφέρει εναλλακτική λύση η οποία δεν καθυστερεί τον επιβάτη περισσότερες από 2 ή 4 ώρες.

[2 ώρες καθυστέρηση με επαναπροώθηση όταν η μεταίωση έχει ανακοινωθεί ≤ 7 ημέρες, 4 ώρες καθυστέρηση με επαναπροώθηση όταν η μεταίωση έχει επιβεβαιωθεί μεταξύ >7-14 ημερών]

[3] Δύο, τρεις ή τέσσερις ώρες ανάλογα με την απόσταση της πτήσης.

[4] Όταν η μεταίωση προκαλεί καθυστέρηση μεγαλύτερη των πέντε ωρών.

ΠΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ

Στην ενότητα αυτή έχει δοθεί προτεραιότητα στην ενημέρωση των επιμορφούμενων σχετικά με καθημερινές καταστάσεις που αντιμετωπίζουν όσο αφορά τις αγορές τους και γενικότερα την καταναλωτική τους συμπεριφορά. Ο ρεαλισμός και η μαθηματικοποίησή του έχουν ως γενικό στόχο την προστασία του καταναλωτή.

Ειδικότεροι στόχοι της ενότητας είναι:

- Οι ενήλικοι θα μπορούν, μετά την μελέτη της παρούσας ενότητας και των επιμέρους δραστηριοτήτων της να αντιλαμβάνονται εύκολα την ποιότητα των προϊόντων και την περιεκτικότητά τους σε βλαβερές ουσίες.
- Θα μπορούν να υπολογίσουν τη θερμιδική αξία των προϊόντων αλλά να ελέγξουν την τιμή ουσιών που πιθανόν θα πρέπει να λαμβάνουν σε συγκεκριμένες ποσότητες.
- Θα μπορούν να κάνουν έρευνα αγοράς και να προφυλάσσονται από αισχροκερδείς. Επίσης θα κατανοήσουν τη μέθοδο των προσφορών σε αγορές και έτσι θα είναι σε θέση να κρίνουν εάν συμφέρει μια αγορά ή όχι.
- Θα γίνουν καλύτεροι καταναλωτές και θα προστατεύσουν τον προϋπολογισμό τους λειτουργώντας συγκροτημένα και κατανοώντας τους νόμους της αγοράς.
- Θα τους δοθεί η δυνατότητα να συνδυάσουν τη γνώση αυτή με επόμενη γνώση που θα παρασχεθεί και αφορά την παροχή υπηρεσιών κι έτσι να επιλέγουν με τα δικά τους κριτήρια, χωρίς να παρασύρονται από πομπώδεις προτάσεις, το πώς και πότε και πού θα επενδύσουν το κεφάλαιό τους.

Διάρκεια
Προγράμματος
40 ώρες

ΥΛΙΚΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΙΛΟΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Διάρκεια
Ενότητας
10-20 ώρες

ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ

Έχετε σκεφτεί ποτέ ότι:

- τα προϊόντα που διαφημίζονται ενδέχεται να είναι αυξημένα σε κόστος καθώς υπολογίζεται και το κόστος της διαφήμισης;
- η διαφήμιση είναι η «τέχνη της παραπλάνησης» και είναι επιστήμη;
- όταν παρακολουθείτε τηλεοπτικές διαφημίσεις, σε πολλές περιπτώσεις (ιδίως όταν πρόκειται για προσφορές και τραπεζικά προϊόντα) κάτι «ψιλά γράμματα» περνούν ταχύτατα στο κάτω μέρος της οθόνης σας;
- οι «προσφορές» δεν είναι πάντα προσφορές;
- η προσφερόμενη ποσότητα μπορεί να κρύβει χαμηλότερης ποιότητας προϊόντα;

Σε αυτή την ενότητα θα προσπαθήσουμε να φωτίσουμε τα «σκοτεινά» σημεία των διαφημίσεων και με απλά μαθηματικά θα μάθουμε να υπολογίζουμε εύκολα και γρήγορα την πραγματική αξία των προϊόντων, αλλά και των υπηρεσιών που μας προσφέρονται.

ΑΣΚΗΣΗ 1

Ένα κατάστημα ηλεκτρικών ειδών και οικιακού εξοπλισμού διαφημίζει τα εξής: «Αγοράστε αύριο και για τρεις μόνο ημέρες ό,τι θέλετε και κερδίστε μαζί δώρο ένα DVD. Οι τιμές μας είναι οι χαμηλότερες της αγοράς στην τιμή μετρητοίς». Το συγκεκριμένο κατάστημα, έχει το ψυγείο που θέλετε στη τιμή των 590€. Τη στιγμή των διαπραγματεύσεων ο υπάλληλος σας ενημερώνει ότι για να πάρετε το δώρο θα πρέπει να αγοράσετε είδη αξίας τουλάχιστον 700€. Το δώρο είναι αξίας 79€. Εάν αγοράσετε με δόσεις, το ετήσιο επιτόκιο είναι 15% και αφορά 24 δόσεις. Το απέναντι κατάστημα πουλά το ίδιο ψυγείο σε 3 έντοκες ισόποσες δόσεις με ετήσιο επιτόκιο 13% και η τιμή μετρητοίς είναι 605€.

- Με δεδομένο ότι το ψυγείο ήταν αναγκαίο να αλλαχθεί ενώ τίποτε άλλο δεν λείπει από το νοικοκυριό σας, ποια πρόταση σας συμφέρει και γιατί;

Σε πολλά έντυπα, ιδίως εφημερίδες, υπάρχουν διαφημίσεις για την πώληση αυτοκινήτων με ιδιαίτερα σύνθετο περιεχόμενο και με τονισμένα σημεία όπως «0 προκαταβολή, άτοκες δόσεις, συνολικό κέρδος 2.000€» και άλλα τα οποία αποσπούν την προσοχή μας από την ανάλυση του περιεχομένου. Βλέπετε, ο νόμος είναι αυστηρός όσο αφορά την παραπληροφόρηση. Οι διαφημιστές ωστόσο βρήκαν τον τρόπο να μας «παραπλανούν σύννομα». Σημειολογικά λοιπόν, χρησιμοποιώντας (,) δηλώνουν ουσιαστικά «ή αυτό ή το άλλο» και όχι κατ' ανάγκη όλα μαζί. Επομένως, είτε 0 προκαταβολή, είτε άτοκες δόσεις είτε τα «δώρα» ή όποια άλλη προσφορά υπάρχει.

ΑΣΚΗΣΗ 2

Δίνονται παρακάτω προσφορές από αντιπροσωπεία αυτοκινήτων για όχημα αξίας 16.000€:

- A.** 0 προκαταβολή και εξόφληση σε 60 δόσεις με σταθερό ετήσιο επιτόκιο 11%
- B.** 25% προκαταβολή και 36 άτοκες δόσεις
- Γ.** 20% προκαταβολή, 24 δόσεις με ετήσιο επιτόκιο 8,5% και δώρα αξίας 1.500€.

- Με δεδομένο ότι διαθέτετε σε μετρητά 4.000€, πόσο θα στοιχίσει το αυτοκίνητο κατά περίπτωση;
- Ποια πρόταση σας συμφέρει περισσότερο και γιατί;
- Φαντάζεστε κάτι άλλο εκτός των Α, Β, Γ; Να το διατυπώσετε.

Ένα αγαπημένο θέμα των διαφημίσεων αυτή την εποχή είναι τα «πακέτα διακοπών» αλλά και η αγορά ηλεκτρονικού υπολογιστή. Οι προσφορές πάρα πολλές και το δέλεαρ ιδιαίτερα ελκυστικό. Αυτό που πρέπει πρώτα να προσδιορίσει ο υποψήφιος αγοραστής είναι εάν τον συμφέρει η αγορά και ποιες άλλες επιλογές έχει.

ΑΣΚΗΣΗ 3 (ένθετο Ε1α-β)

Υπάρχουν τα εξής «πακέτα διακοπών» με την ίδια χρονική διάρκεια και για τον ίδιο προορισμό. Αφορούν δωμάτια-διαμερίσματα της ίδιας κατηγορίας και για την ίδια περίοδο.

Αυτά είναι:

- A.** πέντε ημέρες για δύο άτομα με πρωινό 240€. Εάν υπάρχουν παιδιά χρεώνονται 10€ το καθένα ημερησίως.
- B.** τέσσερις διανυκτερεύσεις για δύο άτομα με ημιδιατροφή (πρωινό, δείπνο) 320€. Εάν υπάρχουν παιδιά, το πρώτο δωρεάν και κάθε επόμενο 15€ ημερησίως.

Να υπολογίσετε το συνολικό σε κάθε περίπτωση κόστος και **να βρείτε** σε ποια το κόστος είναι υψηλότερο.

Σε κάποιες περιπτώσεις προστίθενται κι άλλα στοιχεία, πιο πολύπλοκα, που κάνουν τους υπολογισμούς μας περισσότερους και άρα, ελάχιστοι είναι αυτοί που υπεισέρχονται στη διαδικασία σύγκρισης. Επιλέγουν επιφανειακά και συνήθως σφάλουν. Ας δούμε μια τέτοια περίπτωση:

ΑΣΚΗΣΗ 4 (ένθετο Ε2α-δ)

Υπάρχουν, όπως στην προηγούμενη άσκηση, δύο προσφορές για διακοπές με την ίδια χρονική διάρκεια και για τον ίδιο προορισμό. Αφορούν δωμάτια- διαμερίσματα της ίδιας κατηγορίας και για την ίδια περίοδο. Τα εισιτήρια κοστίζουν 70€ το άτομο με επιστροφή ενώ τα παιδικά κοστίζουν 45€.

Οι προσφορές είναι:

- A.** επτά ημέρες για δύο άτομα με πρωινό 340€. Εάν υπάρχουν παιδιά χρεώνονται 12€ το καθένα ημερησίως. Επίσης παρέχεται έκπτωση 20% στα εισιτήρια.
- B.** έξι διανυκτερεύσεις για δύο άτομα με ημιδιατροφή (πρωινό, δείπνο) 420€. Εάν υπάρχουν παιδιά, το πρώτο δωρεάν και κάθε επόμενο 15€ ημερησίως. Επίσης παρέχεται δωρεάν η μετάβαση των παιδιών (τα εισιτήρια).

Να συγκρίνετε τις δύο προσφορές για ζευγάρι, τριμελή και τετραμελή οικογένεια.

- Ποια προσφορά θα επιλέγατε κατά περίπτωση;

Στην αγορά ηλεκτρονικού υπολογιστή τα πράγματα γίνονται λίγο πιο περίπλοκα καθώς οι προσφορές μπορεί να είναι δελεαστικές ωστόσο δεν παρουσιάζουν τις μάρκες των περιεχόμενων τμημάτων

με αποτέλεσμα ο υποψήφιος αγοραστής να μην μπορεί να κάνει εκτίμηση της προσφοράς. Στη συγκεκριμένη περίπτωση χρειάζεται επισταμένη έρευνα αγοράς και μάλιστα αφού πρώτα έχουμε καταλήξει στο τι ακριβώς θέλουμε. Για παράδειγμα, ένας υπολογιστής με επεξεργαστή 4.0 GHz, μνήμη 256 Mb και κάρτα γραφικών 64Mb ίσως να είναι υποδεέστερος ενός άλλου με επεξεργαστή 2.0 GHz, μνήμη 512 Mb και κάρτα γραφικών 128 Mb εάν πρόκειται να παίξουμε παιχνίδια!

Αυτά βέβαια τα αφήνουμε στους ειδικούς. Ας ασχοληθούμε με το τι πληρώνουμε και γιατί το πληρώνουμε.

Η αγορά υπολογιστή με δόσεις περισσότερες των 12 είναι λάθος καθώς η αξία τους πέφτει ραγδαία και απαιτούν ανανέωση ή αναβάθμιση κάθε δύο τουλάχιστον χρόνια! Δηλαδή, μέχρι να ξεχρεώσουμε τον πρώτο έχουμε ήδη χρεωθεί και τον δεύτερο!

Πριν αγοράσουμε υπολογιστή θα πρέπει να σταθμίσουμε τις ανάγκες μας. Εάν πρόκειται για εργαλείο δουλειάς (να κρατά αρχείο πελατών, να εκδίδει τιμολόγια, να δημιουργεί προσφορές κλπ) σίγουρα δεν χρειαζόμαστε παιχνιδομηχανή, αλλά ένα απλό και λειτουργικό μηχάνημα με το μικρότερο δυνατό κόστος.

Ας δούμε τα ένθετα που ασχολούνται με την πώληση ηλεκτρονικών υπολογιστών και τον τρόπο που είναι διατυπωμένες οι προσφορές. Παρατηρούμε πληθώρα πληροφοριών που είναι δύσκολο να αποκωδικοποιήσουμε, καθώς και πολλά (*) τα οποία παραπέμπουν σε ψιλά γράμματα. Αναζητώντας τα ψιλά αυτά γράμματα διαπιστώνουμε ότι, πολλές φορές είναι γραμμένα στο πλάι, σε κάθετη διάταξη έτσι ώστε να τα διαβάσουν ελάχιστοι. Ωστόσο, και μόνο το γεγονός ότι υπάρχουν, κάνει τη διαφήμιση σύννομη. Τι γράφουν αυτά; Συνήθως αναφέρουν ότι στην τιμή δεν υπολογίστηκε ο Φ.Π.Α. 18%. Αυτό δεν είναι συνηθισμένο στην Ελλάδα όπου έχουμε μάθει ότι η τιμή που αναγράφεται στα προϊόντα είναι και η τελική. Είναι «προϊόν εισαγωγής» από άλλες χώρες και φυσικά παραπλανεί τον έλληνα καταναλωτή.

Ένα άλλο χαρακτηριστικό στα ένθετα αυτά είναι ότι δίνεται έμφαση στην ταχύτητα του επεξεργαστή ενώ τα υπόλοιπα τμήματα αναφέρονται ονομαστικά, χωρίς τις προδιαγραφές και το

όνομα του κατασκευαστή. Πόσο σημαντικό μπορεί να είναι αυτό; Ας δούμε το ένθετο με τις τιμές για τα διάφορα στοιχεία ενός υπολογιστή. Η διαφορά μεταξύ ενός επώνυμου και ενός «άλλου» τμήματος μπορεί να είναι και της τάξης του 200%!!!

Όταν αναφερόμαστε σε ηλεκτρονικό υπολογιστή πρέπει να γνωρίζουμε ότι αφορά μόνο το «κουτί» με το περιεχόμενο του και όχι άλλες συσκευές όπως οθόνη ή εκτυπωτή!

ΑΣΚΗΣΗ 5

Σε περιοδικό που αφορά ηλεκτρονικούς υπολογιστές βρίσκουμε τις παρακάτω προσφορές:

- A.** πωλείται σύστημα ηλεκτρονικού υπολογιστή στην τιμή των 799€ χωρίς Φ.Π.Α. 18% και περιλαμβάνει επεξεργαστή, σκληρό δίσκο 60 Gb και οθόνη απλή 17".
- B.** πωλείται σύστημα ηλεκτρονικού υπολογιστή στην τιμή των 999€ με Φ.Π.Α., σκληρό δίσκο 80 Gb, εκτυπωτή αξίας 80€ ενώ μόνο με 499€ αγοράζετε οθόνη TFT (προηγμένης τεχνολογίας με απόλυτη ασφάλεια και χωρίς ακτινοβολία).

Να συγκρίνετε τις δύο προσφορές και **να τις αξιολογήσετε**.

- Ποια θα επιλέγατε και γιατί; Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε και το ένθετο με τον τιμοκατάλογο των επιμέρους τμημάτων.

ΑΣΚΗΣΗ 6 (ένθετο Ε3α-γ)

Να δημιουργήσετε δύο ολοκληρωμένα συστήματα ηλεκτρονικού υπολογιστή που να περιλαμβάνουν επεξεργαστή, οθόνη, εκτυπωτή, σκληρό δίσκο, κάρτα γραφικών, μητρική (motherboard), μνήμη 256 Mb, μόντεμ (modem), DVD, CD-ROM recorder των οποίων η αξία να μην υπερβαίνει τα 1.300€ με τη βοήθεια του ένθετου τιμοκαταλόγου. Στις τιμές να περιλαμβάνεται ο Φ.Π.Α.

ΠΑΜΕ ΓΙΑ ΨΩΝΙΑ ΣΤΟ ΣΟΥΠΕΡ ΜΑΡΚΕΤ; (ένθετο Ε4α-γ)**Προσφορές.... Προσφορές...Προσφορές...**

- «στα τρία προϊόντα το ένα δώρο»
- «παίρνετε ένα και σας χαρίζουμε άλλο ένα»
- «σε κάθε συσκευασία 20% επιπλέον προϊόν»
- «με την αγορά τριών προϊόντων από το ράφι, δώρο μία τσάντα»
- «αγοράζετε δύο προϊόντα μας και παίρνετε δώρο ένα άρωμα»
- «με την αγορά δύο προϊόντων μας δώρο έκπτωση 50% στην επόμενη αγορά σας»
- «αγοράζοντας από την ομάδα Α μπαίνετε σε κλήρωση για χιλιάδες πλούσια δώρα»
- «με πέντε κουπόνια που θα βρείτε σε αντίστοιχες συσκευασίες των προϊόντων μας συμμετέχετε σε κλήρωση με δώρο ένα σπίτι»

Ακόμη υπάρχουν και οι προσφορές που συναντάμε κάνοντας μια βόλτα από τα ψυγεία με νωπά ή κατεψυγμένα τρόφιμα όπως κρέας, τυριά συσκευασμένα, τα οποία πωλούνται στη μισή τιμή.

Ωστόσο αυτή η τελευταία περίπτωση εγκυμονεί κινδύνους και αφορά την ποιότητα των προϊόντων. Αυτά συνήθως προσφέρονται στο κόστος ή και χαμηλότερα επειδή λήγουν σύντομα. Το σκεπτικό είναι απλό: αν δεν πωληθούν θα καταλήξουν στη χωματερή και η επιχείρηση θα έχει σοβαρή ζημία (απώλεια χρημάτων). Ενώ με την προσφορά τους σε δελεαστική τιμή μειώνουν τη ζημία ή εξασφαλίζουν κέρδος.

Στις πιο πάνω περιπτώσεις αναφέρονται κάποια από τα κείμενα προσφορών που διαβάζουμε είτε σε διαφημιστικά φυλλάδια είτε στα σημεία πώλησης των προϊόντων.

Το ίδιο φαινόμενο επικρατεί και στην παραγγελία φαγητού στο σπίτι (πίτσα, σουβλάκια κλπ).

Κάτι άλλο που υπάρχει με τη μορφή της προσφοράς (καλή αναλογία τιμής- ποσότητας) είναι τα υπερσυμπυκνωμένα προϊόντα. Αυτά αφορούν κυρίως απορρυπαντικά. Βέβαια η τιμή τους είναι σχετικά υψηλότερη από τα αντίστοιχα του ανταγωνισμού αλλά υπόσχονται μεγαλύτερη απόδοση, έως και 200%.

Αυτό σημαίνει ότι:

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Ένα κοινό υγρό πιάτων σε συσκευασία των 200 ml κοστίζει 0,50€. Στην αντίστοιχη συσκευασία ένα υπερσυμπυκνωμένο 3 φορές κοστίζει 0,92€. Αν αυτό το αραιώσουμε με αναλογία 2 προς 1 τότε θα πάρουμε υγρό $200 * 3 = 600$ ml ίσο δηλαδή με 3 συσκευασίες του κοινού και μόνο στη διπλάσια τιμή!

ΑΓΟΡΑΣΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Είναι προτιμότερο να πληρώσουμε κάτι παραπάνω για ένα προϊόν που είναι εγγυημένο ότι θα διαρκέσει πολλαπλάσιο χρόνο από τον ανταγωνισμό του.

Πρέπει να ρυθμίζουμε τις αγορές μας με γνώμονα τις πραγματικές ανάγκες μας. Π.χ. για κάποιον που ζει μόνος του είναι οικονομικότερο το υγρό απορρυπαντικό πλυντηρίου (χρησιμοποιεί όση ποσότητα θέλει) παρά οι ταμπλέτες οι οποίες απαιτούν ελάχιστο βάρος ρούχων προς πλύση.

Κάποια τρόφιμα αλλοιώνονται γρήγορα. Δεν υπάρχει λόγος να αγοράσουμε π.χ. 7 κιλά ντομάτες επειδή προσφέρονται στη λαϊκή αγορά ως «7 κιλά/ 5 €» καθώς δεν θα τις καταναλώσουμε όλες σε πέντε το πολύ ημέρες που συντηρούνται στα συνηθισμένα ψυγεία. Το αποτέλεσμα είναι να πετάξουμε τις υπόλοιπες και να έχουμε οικονομική ζημία.

ΑΣΚΗΣΗ 7

Με δεδομένο ότι 1 κιλό ντομάτες έχει επτά τεμάχια, μελετήστε την παρακάτω προσφορά:

Προσφέρονται 7 κιλά προς 5 €

Το 1 κιλό κοστίζει 0,80€

Μια οικογένεια καταναλώνει καθημερινά 3 ντομάτες. Την 6^η ημέρα όσες δεν καταναλώθηκαν είναι χαλασμένες.

- Τι ζημία θα έχουν;
- Τι κέρδος θα είχαν σε σχέση με τη ζημία εάν αγόραζαν με το κιλό κάθε φορά που θα τις χρειαζόνταν;

ΑΣΚΗΣΗ 8

Στη λαϊκή αγορά υπάρχουν οι παρακάτω προσφορές για τις πατάτες:

- α. 7 κιλά/ 5€
- β. 9 κιλά/ 7 €
- γ. 3 κιλά/ 2,50 €
- δ. 11 κιλά/ 9 €

Να συγκρίνετε τις προσφορές και **να τις ταξινομήσετε** με φθίνουσα σειρά.

ΑΣΚΗΣΗ 9

Σε σούπερ Μάρκετ βλέπουμε δύο εταιρείες να προσφέρουν με διαφορετικό τρόπο τα κατεψυγμένα τυροπιτάκια τους. Η Α εταιρεία πουλά τρεις μαζί συσκευασίες προς 7,35€. Η Β εταιρεία πουλά δύο μαζί συσκευασίες προς 5,90€ και προσφέρει εκπτώτικό κουπόνι 50% για την αγορά μιας ακόμη συσκευασίας.

Να συγκρίνετε τις προσφορές.

ΑΣΚΗΣΗ 10 (ένθετο Ε4α-γ)

Θέλετε να αγοράσετε απορρυπαντικό για το πλυντήριό σας και βρίσκετε αμήχανοι μπροστά στις ακόλουθες προσφορές:

- α. απορρυπαντικό σε σκόνη, για 45 πλύσεις, βάρους 5 κιλών στην τιμή των 13 €
- β. απορρυπαντικό σε σκόνη, για 40 πλύσεις, βάρους 4 κιλών και επιπλέον 20% του προϊόντος δωρεάν στην τιμή των 13,50€
- γ. απορρυπαντικό σε ταμπλέτες για 50 πλύσεις στην τιμή των 15 €
- δ. υγρό απορρυπαντικό 3 λίτρων στην τιμή των 18€ (κάθε πλύση απαιτεί τη χρήση 40 ml περίπου υγρού).

- Ποιο σας συμφέρει να αγοράσετε;

Να κατατάξετε τις προσφορές με αύξουσα σειρά.

Το ουσιώδες σε όλους τους προαναφερόμενους προβληματισμούς είναι να γίνεται ΠΑΝΤΑ αναγωγή στην τιμή της μιας μονάδας ώστε να είναι αντικειμενικά δυνατή η όποια σύγκριση.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

1. **Να προμηθευτείτε** έντυπα προσφορών ή/ και **να καταγράψετε** προσφορές από καταστήματα του τόπου σας και **να τις συγκρίνετε**.
2. Σε ομάδες **να συντάξετε** εικονικές προσφορές που να δαλεάσουν τις υπόλοιπες ομάδες , αλλά και προσφορές που θα τις παραπλανήσουν και θα τις οδηγήσουν σε λάθος αγορά. Σύμμαχός σας μπορεί να είναι ο χρόνος (θέτουμε ένα χρονικό περιθώριο όπου η άλλη ομάδα θα πρέπει να επιλέξει).

ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΕΣ - ΕΚΑΤΟΣΤΙΑΙΑ ΣΥΣΤΑΣΗ

Ωραίος σχεδιασμός, σχήμα, πρωτότυποι χρωματισμοί, κάθε είδους αισθητική χρησιμοποιημένη στις συσκευασίες των προϊόντων με στόχο την προώθηση τους στο αγοραστικό κοινό.

Πολλές συσκευασίες προϊόντων παραπλανούν με το μέγεθός τους, το οποίο δεν ανταποκρίνεται πάντοτε στο περιεχόμενο. Φροντίζουν δε να τονίζουν ιδιαίτερα το μεικτό βάρος. Έτσι καλό θα ήταν όταν συγκρίνουμε τιμές ομοειδών προϊόντων να βεβαιωνόμαστε για το καθαρό βάρος τους.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ (ένθετο Ε5α-γ)

Τρεις εταιρείες τροφίμων πωλούν τόνο σε κονσέρβα.

Οι κονσέρβες είναι σε διαφορετικές διαστάσεις.

- Η α έχει μεικτό βάρος 250 γραμμάρια και φαίνεται μεγάλη σε όγκο. Το καθαρό βάρος είναι 175 γραμμάρια (g) και η τιμή της είναι 1,70€.
- Η β έχει μεικτό βάρος 220 γραμμάρια, καθαρό βάρος 190 g και η τιμή της είναι 1,87€.
- Η γ έχει μεικτό βάρος 270 g, απόβαρο 65 g και η τιμή της είναι 2,25€.

Να συγκρίνετε τις τιμές και **να τις ταξινομήσετε**.

Στα διάφορα προϊόντα υπάρχει και μια κατηγορία εκτός σύγκρισης και είναι αυτή της ανώτερης ποιότητας όπου το υψηλό κόστος δικαιολογείται εν μέρη λόγω της προσφερόμενης ποιότητας.

Τα συσκευασμένα τρόφιμα είναι υποχρεωτικό από την νομοθεσία να αναγράφουν σε ευδιάκριτη θέση την ημερομηνία λήξης, την εκατοστιαία σύσταση και κάποια από αυτά και τη θερμιδική τους αξία.

Η τελευταία επισήμανση είναι ιδιαίτερα χρήσιμη ώστε να μπορούμε να ελέγχουμε τη διατροφή μας, αλλά και να προφυλασσόμαστε από ουσίες που, πιθανόν, σε μεγάλη ποσότητα να μας βλάψουν οργανικά. Επίσης, σε άτομα με χρόνιες παθήσεις όπως σάκχαρο ή χοληστερίνη, η αναγραφή της εκατοστιαίας σύστασης των τροφίμων αφενός, ενημερώνει για το περιεχόμενο και, αφετέρου, βοηθά να υπολογίσουν πόση από τη συγκεκριμένη τροφή μπορούν να καταναλώσουν με ασφάλεια.

ΑΣΚΗΣΗ 11 (ένθετο Ε6)

Δίνονται στο ένθετο που αφορά την άσκηση 11 οι πίνακες με την εκατοστιαία ανάλυση των συστατικών και τη θερμιδική αξία έξι προϊόντων.

Με δεδομένο ότι δεν πρέπει να καταναλώσουμε περισσότερα από 40 g λίπους και δεν πρέπει να λάβουμε περισσότερες από 1300 θερμίδες (cal), **να κατασκευάσετε** πίνακα με τρεις τουλάχιστον προτάσεις διατροφής (συνδυασμούς τροφών και ποσοτήτων τους).

ΑΣΚΗΣΗ 12 (ένθετο Ε7α-γ)

Είναι αποδεδειγμένο επιστημονικά ότι ο ενήλικας άντρας με μέση σκελετική κατασκευή και άνω των 25 ετών, χρειάζεται την ημέρα 3.200 cal για να καλύψει τις ενεργειακές του ανάγκες. Το αντίστοιχο για τη γυναίκα είναι 2.300 cal.

Με βάση αυτή την πληροφορία **να καθορίσετε** την ποσότητα από τα παρακάτω προϊόντα που χρειάζονται για τη διατροφή τους. Να μην εξαιρέσετε από τους υπολογισμούς σας κανένα προϊόν. Επίσης, να λάβετε υπόψη ότι ο άντρας, λόγω βαριάς εργασίας, καταναλώνει επιπλέον του μέσου όρου 40 cal την ώρα κι εργάζεται οκτώωρο.

Τα προϊόντα, των οποίων την εκατοστιαία σύσταση θα την βρείτε στο ένθετο που αφορά την άσκηση 12, είναι:

- Γάλα
- Πατατάκια σνακ
- Γάλα σοκολατούχο αποβουτυρωμένο
- Ρύζι
- Μούσλι δημητριακών για πρωινό
- Χυμός μπανάνας

- Κομπόστα βερίκοκο
- Κονσέρβα τόνου
- Αναψυκτικό
- Φυσικός χυμός από τέσσερα φρούτα

ΑΣΚΗΣΗ 13 (ένθετο Ε8)

Ένας κύριος με πρόβλημα χοληστερίνης δεν πρέπει να παραβιάζει τη σχέση 1:4 μεταξύ κορεσμένων και ακόρεστων λιπαρών και δεν πρέπει να καταναλώνει περισσότερα από 10 g κορεσμένων λιπαρών την ημέρα.

- Με τη βοήθεια του ένθετου που αφορά την άσκηση 13, τι θα του προτείνατε να καταναλώσει και σε ποια ποσότητα;

ΑΣΚΗΣΗ 14 (ένθετο Ε9)

Στον πίνακα φαίνεται η εκατοστιαία σύσταση μιας συσκευασίας με δημητριακά. **Να ορίσετε** την ποσότητα που πρέπει να καταναλώσει κάποιος ώστε να λάβει:

- Φολικό οξύ ..... 835 μg
- Βιταμίνη Β12 ..... 17,5 μg
- Νιασίνη ..... 120 mg
- Σίδηρο ..... 35 mg
- Κορεσμένα λίπη.... 3 g

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Σε ομάδες, αφού **καθορίσετε** τις διατροφικές σας τάσεις, **να καταρτίσετε** διάφορα διαιτολόγια με την ακόλουθη λογική:

7.000 cal = 1 κιλό αποθηκευμένου λίπους

μέση ημερήσια ανάγκη σε θερμίδες: 2.800

Πληροφορίες για τη θερμιδική αξία των τροφών δίνονται στον διπλανό πίνακα:

ΕΙΔΟΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (g)	ΘΕΡΜΙΔΕΣ (cal)
αβγό	1 αβγό	85
αγγούρι	100	10
αθερίνα τηγανητή	1.000	3.080
αρακάς φρέσκος	1.000	280
αρνί παιδάκια με λίπος	125	320
αχλάδια με φλούδα	1.000	590
βοδινός κιμάς 10% λίπος	1.000	2.870
φιλέτο ψητό	100	205
γάλα 1,5% λιπαρά	100	50
γαλοπούλα άπαχη	1.000	1.400
γιαούρτι 4% λιπαρά	100	75
γλυκό του κουταλιού	12	110
γόπα σχάρας	100	113
ελιές πράσινες	100	92
ζάχαρη άσπρη	100	390
ζυμαρικά με αβγά	100	383
καρότα	1.000	310
κέτσαπ	100	390
κρασί κόκκινο ξηρό	1 ποτήρι	90
κρουασάν σοκολάτας	1 τεμάχιο	325
μήλα με φλούδα	1.000	530
μπύρα	500	310
ντομάτες	1.000	220
πατάτες	1 μέτρια	95
ελαιόλαδο	100	880
ψωμί χωριάτικο	100	285
χόρτα βραστά	100	35
χοιρινή μπριζόλα	125	390
φέτα πρόβεια	100	380

ΑΓΟΡΑ ΜΕ ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΚΑΡΤΑ – ΔΑΝΕΙΟ

Τα τελευταία χρόνια οι πιστωτικές κάρτες έχουν αντικαταστήσει τα μετρητά σε όλες σχεδόν τις αγορές μας. Αποτέλεσμα είναι να ξοδεύουμε αβίαστα όλο και περισσότερο. Ωστόσο, με βάση έρευνες, οι συνέπειες είναι ολέθριες για πολλές ελληνικές οικογένειες.

Αυτό βέβαια αποτελεί θέμα προς διερεύνηση και από άλλους επιστημονικούς τομείς κι όχι μόνο από τα μαθηματικά. Τα μαθηματικά ωστόσο, μας βοηθούν να καταρτίζουμε τον προϋπολογισμό μας κι αν τα χρησιμοποιήσουμε σωστά, θα μας πληροφορήσουν για το επιπλέον κόστος που καλούμαστε να πληρώσουμε όταν αγοράζουμε με δόσεις με τη χρήση της πιστωτικής μας κάρτας.

ΑΣΚΗΣΗ 15

Το ετήσιο επιτόκιο είναι 14,75% (τη στιγμή που αν έχεις λογαριασμό ταμειευτηρίου το καθαρό επιτόκιο είναι μόλις 1,25%) και τα λοιπά π.χ. επιτόκιο υπερημερίας, 2,5%. Η πολιτική της Τράπεζας είναι να υπολογίζει την ελάχιστη δόση ως το 1/30 της συνολικής οφειλής συν τους τόκους του μήνα.

Έστω ότι ξοδεύεις 1700 ευρώ.

- Ποιο θα είναι το ποσό της πρώτης δόσης; Κι αν τον επόμενο μήνα ξοδέψεις άλλα 1200 ευρώ, ποια θα είναι η επόμενη δόση;

Να κατασκευαστεί εξίσωση ώστε να μπορεί κάποιος να υπολογίσει άμεσα την επόμενη οφειλή του...

Υπολογίστε τους συνολικούς τόκους που θα πληρώσετε σε ποσό 2000 ευρώ μέχρι την ολική αποπληρωμή του.

Με δεδομένο ότι οι πρώτες 40 μέρες είναι άτοκες, **καθορίστε** την ημερομηνία αποπληρωμής.

ΑΣΚΗΣΗ 16

Υποθέτουμε ότι χρωστάμε στην πιστωτική μας κάρτα 3.000 € και το ετήσιο επιτόκιο είναι 14,25% ενώ το επιτόκιο υπερημερίας (πανωτόκιο) είναι 2,5%.

Έστω ότι για τους επόμενους έξη μήνες δεν έχουμε τη δυνατότητα καταβολής:

- Τι πόσο θα πρέπει να πληρώσουμε τελικά με την πάροδο του εξαμήνου;
- Πόσο επί % τόκους θα πληρώσουμε επιπλέον;

Να κατασκευαστεί πίνακας όπου θα φαίνονται τα ποσά των κανονικών δόσεων και η μηνιαία προσαύξηση.

Να γίνει η γραφική παράσταση.

ΑΣΚΗΣΗ 17

Το αυτοκίνητο που θέλετε να αγοράσετε διακαώς κοστίζει 25.000 € τοις μετρητοίς. Τα έξοδα φακέλου και λοιπά είναι 650 € και η ασφάλεια ετησίως 560 €.

Το μηνιαίο επιτόκιο είναι 0,90%.

- Για περίοδο αποπληρωμής τους 60 μήνες, ποια θα είναι η μηνιαία δόση και ποιο θα είναι το τελικό ποσό αποπληρωμής;

Να υπολογίσετε το ίδιο για περίοδο 72 μηνών.

- Ποια θα είναι η διαφορά ή αλλιώς απώλεια χρημάτων;

Σε ομάδες **να καταρτιστεί** πίνακας τοκοχρεολυτικής απόσβεσης για τους εξήντα μήνες.

ΑΣΚΗΣΗ 18

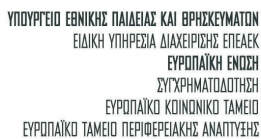
Θέλετε να αγοράσετε αυτοκίνητο αξίας 20.000€ και τρεις αντιπρόσωποι σας κάνουν τις παρακάτω προσφορές για το ίδιο μοντέλο:

A. Προκαταβολή 35%, διάφορα έξοδα 850€ και 48 δόσεις με μηνιαίο επιτόκιο 0,7%.

B. Προκαταβολή 50% και ετήσιο επιτόκιο 7,5% σε 36 δόσεις.

Γ. Χωρίς προκαταβολή, διάφορα έξοδα 700€ και εξόφληση σε 60 δόσεις με επιτόκιο 0,55% το μήνα.

- Σε ποια από τις περιπτώσεις A, B, Γ πληρώνετε τα λιγότερα χρήματα;
- Μήπως θα πρέπει να πραγματοποιήσετε την αγορά αυτή με καταναλωτικό δάνειο που θα πάρετε από την Τράπεζά σας με ετήσιο επιτόκιο 8% και έξοδα φακέλου 160€ σε 48 δόσεις;

Το παρόν έργο εντάσσεται στο ΕΠΕΑΕΚ 2 του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Μέτρο 1.1 Ενέργεια 1.1.2 και συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ κατά 75%

Όλες σας οι αγορές στις χαμηλότερες τιμές!

ΝΕΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

ΕΥΟΣΜΟΣ: Αγ. Κυριακής 5

ΚΑΙ 280 ΑΚΟΜΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΦΟΡΗΤΟ CD PLAYER

Firstline

- ραδιόφωνο
- ανάγνωση CD/CD-R/CD-RW
- 20 προγραμματιζόμενοι τίτλοι
- ένδειξη LCD
- 1 χρόνος εγγύηση

€26,99_Λ

ΜΕ ΚΑΡΤΑ ClubDia %

CD PLAYER ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ BLUEsky

- ένδειξη RDS
- δυνατότητα αποθήκευσης Ρ/Φ σταθμών
- ραδιόφωνο AM/FM/LW
- αποσπώμενη πρόσοψη
- ένδειξη LCD
- αντικραδασμικό (40")
- ισχύς 4X40w
- 1 χρόνος εγγύηση

**ΣΕ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΑ
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ**

ΜΕ ΚΑΡΤΑ ClubDia %

€59,90_Λ

**ΠΑΓΩΤΟ ΑΛΟΜΑ
ΣΤΡΑΤΣΙΑΤΕΛΛΑ
1 ΛΙΤΡΟ**

€2,99_Λ

ΜΕ ΚΑΡΤΑ ClubDia %

**ΤΖΕΛ ΞΥΡΙΣΜΑΤΟΣ
DIA 250ml**

€1,29_Λ

ΜΕ ΚΑΡΤΑ ClubDia %

**ΦΥΣΤΙΚΗ ΚΕΛΥΦΩΤΟ
DIA 500γρ.**

€2,49_Λ

ΜΕ ΚΑΡΤΑ ClubDia %

**ΗΛΙΕΛΑΙΟ DIA 3 ΛΙΤΡΩΝ
ΜΕ ΔΩΡΟ
ΠΟΡΤΟΚΑΛΑΔΑ LIGHT
DIA 1,5 ΛΙΤΡΟ**

€2,59_Λ

ΜΕ ΚΑΡΤΑ ClubDia %

**ΛΕΜΟΝΙΑ
ΣΕ ΔΙΧΤΑΚΙ
1,5 ΚΙΛΟΥ**

€1,29_Λ

ΜΕ ΚΑΡΤΑ ClubDia %

Dia %

Γίνετε κι εσείς μέλος του Club Dia και αποκτήστε, με κάθε σας αγορά, άμεση έκπτωση σε περισσότερα από 300 προϊόντα.

Συμπληρώστε σήμερα αίτηση σε ένα από τα καταστήματά μας.

ClubDia %

ΓΡΑΜΜΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΕΛΑΤΩΝ

210 989 4444

Οι τιμές όλων των ειδών που αναγράφονται ισχύουν έως 12/5 και για όσο υπάρχουν αποθέματα.

www.alfaromeo.gr

Τώρα μπορείτε να την αποκτήσετε!

Alfa 156 1.8 TS - 140 hp από €22.280.

Σας περιμένει στα Ολοκληρωμένα Συγκροτήματα Alfa Romeo για να γίνει δική σας.

Κέντρο Άμεσης Εξυπηρέτησης: 800 11 500 800 (χωρίς χρέωση)

Πάντα την ονειρευόσασταν...

Alfa 156

3 3 χρόνια οδική βοήθεια

Α.Σ. ΟΤ.Α. Ευρωπαϊκής ΟΔΣ (από 1/1/2007) • Κοστολόγηση οχημάτων (11/100 km): 18.5 (έναντι πόλης) / 8.8 (έναντι πόλης) / 12.1 (μιας πόλης)

ΤΩΡΑ ΝΕΟ MEGANE 3θυρο και 5θυρο με έκπτωση έως 1.200 ευρώ
ΝΕΕΣ ΜΕΙΩΜΕΝΕΣ ΤΙΜΕΣ

 RENAULT LAGUNA 40% προκαταβολή και 24 μήνες άτοκα
  0% προκαταβολή, έως 60 μήνες εξόφληση

 RENAULT ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ 40% προκαταβολή και 24 άτοκες δόσεις
  Προκαταβολή το παλιό σας αυτοκίνητο

2 ολοκληρωμένα συγκροτήματα, 1 κέντρο μεταχειρισμένων
• ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΟΥ 201 210-9339693 • ΘΗΣΕΟΣ 9 210-9525418

 ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΜΟΝΤΕΛΑ

ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΘΗΣΕΟΣ 9	ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ 241	ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ 201
-----------------------------	--------------------------------	--------------------------------

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΜΠΟΡΟΣ **RENAULT**
RENKA
ΣΤΟ ΠΛΑΝΟ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ

εικ. 1

εικ. 2

INTERNET/ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ-ΚΑΡΤΕΣ-FAX MODEMS-ROUTERS

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

Κερδίστε x2

3 ΜΗΝΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ISDN 64K ή 128K
+ 3 ΜΗΝΕΣ ΔΩΡΟ

6 ΜΗΝΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ISDN 64K ή 128K
+ 6 ΜΗΝΕΣ ΔΩΡΟ

12 ΜΗΝΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ISDN 64K ή 128K
+ 12 ΜΗΝΕΣ ΔΩΡΟ

Ελάτε μαζί με ένα φίλο σας, αγοράστε από μία συνδρομή και η ΟΤΕΝΕΤ διπλασιάζει την διάρκεια των συνδρομών που επιλέξατε!

Ισχύει για συνδρομές Fast Gate (ISDN 64K & 128K).
Η μία από τις δύο συνδρομές πρέπει να είναι νέα.

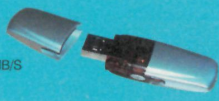
Με κάθε
8μηνη συνδρομή

Ισχύει για συνδρομές Easy Gate (PSTN),
Fast Gate (ISDN 64K, 128K).

ΔΩΡΟ
4 ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΜΗΝΕΣ
ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ
+ 1 ΣΚΛΗΡΟΣ
ΔΙΣΚΟΣ TRANSCEND

- Σύνδεση USB 2.0
- Χωρητικότητα 64 MB
- Ταχύτητα έως και 8 MB/S

Με κάθε
12μηνη συνδρομή

internet
PSTN/ISDN

ΔΩΡΟ RADIO
USB

- Ακούτε ραδιόφωνο όση ώρα χρησιμοποιείτε τον υπολογιστή σας
- Σύνδεση μέσω USB
- Ηχογράφηση απ' ευθείας σε MP3 format
- Για λειτουργικά συστήματα Windows 98SE/2000/ME/XP

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΙΣΧΥΕΙ ΑΠΟ 1.04/04 - 30/4/04

ΚΑΡΤΕΣ INTERNET PSTN/ISDN 64K

FORTHnet
NetKey

- Κάρτα προπληρωμένου χρόνου πρόσβασης στο internet.

ΚΩΔ.	*ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΥΝΔΕΣΗΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ	ΤΙΜΗ
607355	1 ΜΗΝΑΣ	ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΗ	€20
534056	6 ΜΗΝΕΣ	20 ΩΡΕΣ	€10

*Από την στιγμή της ενεργοποίησης της κάρτας

ΟΤΕΝΕΤ
SMILE & WEB

- Κοινή κάρτα για internet και τηλεφωνία.
- *ΔΩΡΟ διπλάσιος χρόνος στο internet.

ΚΩΔ.	*ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΥΝΔΕΣΗΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ	ΤΙΜΗ
542261	6 ΜΗΝΕΣ	6 ΩΡΕΣ	€3
542288	6 ΜΗΝΕΣ	22 ΩΡΕΣ	€9
542296	6 ΜΗΝΕΣ	40 ΩΡΕΣ	€15

*Η Προσφορά ισχύει μέχρι: 31/08/2004

TELEDOMEnet E-CARD

- Κάρτα προπληρωμένου χρόνου πρόσβασης στο internet.
- Διάρκεια σύνδεσης 1 μήνας.
- Απεριόριστες ώρες πρόσβασης.

ΚΩΔ: 462292 €16,00λ.

*Από την στιγμή της ενεργοποίησης της κάρτας

URnet FAST CARD

- Κάρτα προπληρωμένου χρόνου πρόσβασης στο internet.
- Δωρεάν WEB E-MAIL.

ΚΩΔ.	*ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΥΝΔΕΣΗΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ	ΤΙΜΗ
543365	1 ΜΗΝΑΣ	ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΗ	€18
543349	4 ΜΗΝΕΣ	20 ΩΡΕΣ	€10

*Από την στιγμή της ενεργοποίησης της κάρτας

FAX MODEM

FAX MODEM PSTN
56K (V92)

TORNADO

ΜΕΤΑΦΟΡΑ: 56.000 bps
FAX: 14.400 bps
VOICE: ΝΑΙ
ΣΥΝΔΕΣΗ: ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ

ΚΩΔ: 429589 €11,00λ.

FAX MODEM ISDN
WEB POCKET

TORNADO

ΜΕΤΑΦΟΡΑ: 56.000 bps
FAX: 14.400 bps
VOICE: ΝΑΙ
ΣΥΝΔΕΣΗ: ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ

ΚΩΔ: 344869 €53,90λ.

ROUTER

ROUTER/PARALLEL PRINT
PORT TOR-242EU-01

- Διαμοιράστε το Internet με μια σύνδεση DSL στο τοπικό δίκτυο με ευκολία. • Εύκολο στην χρήση και σε ρυθμίσεις με led λειτουργίας. • Ασύρματη επικοινωνία και μεταφορά δεδομένων με ταχύτητα ως και 108Mbps. • 4 Ethernet συνδέσεις 10/100 και 1 WAN (DSL, Cable, etc.). • Περιλαμβάνει παράλληλη θύρα για σύνδεση με εκτυπωτή και χρήση του στο δίκτυο.
- Πλήρη συμβατότητα με τα πρωτόκολλα IEEE 802.11b και 802.11g.
- Ενσωματωμένο firewall για την προστασία του δικτύου σας.

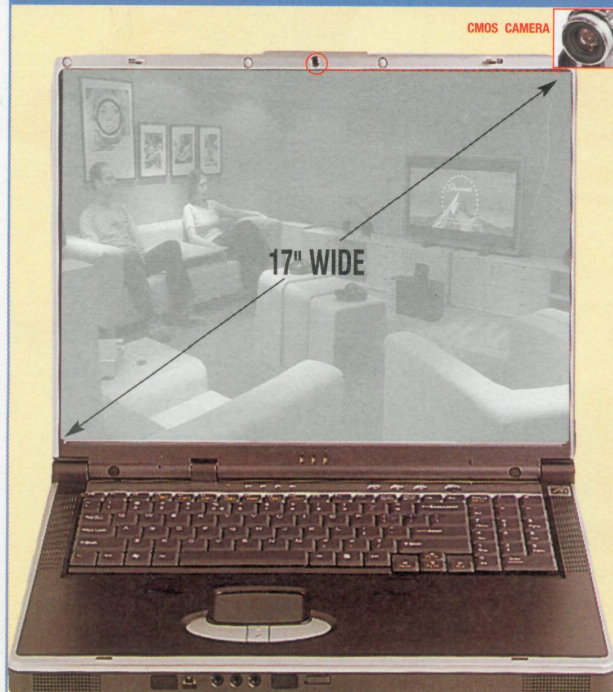
ΚΩΔ: 606731 €97,00λ.

ΟΙ ΤΙΜΕΣ ΜΕΤΡΗΣΤΕ ΔΕΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΥΝ 0.Π.Α. 18%

NOTEBOOKS/ΕΤΟΙΜΕΣ ΣΥΝΘΕΣΕΙΣ TURBO-X

Έτοιμες Συνθέσεις Κορυφαίων Επιδόσεων

Turbo-X 17WV

17" WIDE SCREEN 4 ΗΧΕΙΑ & SUBWOOFER CARD READER 6 in 1

4.2 ΚΙΛΑ

Τεχνικά χαρακτηριστικά

Επεξεργαστής	• Intel® Pentium® 4 2.8 GHz
Μνήμη	• 512MB DDR
Κάρτα γραφικών	• ATI Mobility Radeon 9600 128MB DDR
Οθόνη	• 17.0" WXGA TFT Wide Screen 1400 X 900-16:10
Κάρτα ήχου	• AC' 97 (3D Stereo ESS)
Ηχεία	• Built-in 4 Speakers & Subwoofer
Σκληρός δίσκος	• 40GB
Optical Storage	• DVD/CD-RW
Multimedia	• CMOS CAMERA, Card reader 6 in 1
Λειτουργικό συστ.	• Microsoft® Windows® XP Home

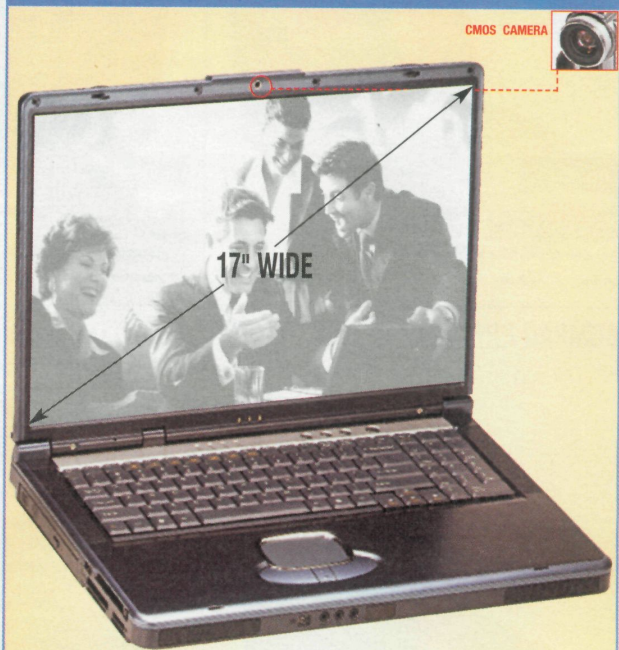
ΚΩΔ: 623016

€147,40 Λ.Χ12
ΑΤΟΚΕΣ ΔΟΣΕΙΣ

€1.499,00 Λ.

€59X36
ΔΟΣΕΙΣ

Turbo-X 17WP

17" WIDE SCREEN 4 ΗΧΕΙΑ & SUBWOOFER CARD READER 7 in 1

ATI RADEON 9700

DVD-RW (DUAL)

4.2 ΚΙΛΑ

Τεχνικά χαρακτηριστικά

Επεξεργαστής	• Intel® Pentium® 4 3.2 GHz με τεχνολογία HYPER THREADING
Μνήμη	• 512MB DDR
Κάρτα γραφικών	• ATI Mobility Radeon 9700 256MB DDR
Οθόνη	• 17.0" WXGA TFT Wide Screen 1440 X 900
Κάρτα ήχου	• AC' 97 (3D Stereo ESS)
Ηχεία	• Built-in 4 Speakers & Subwoofer
Σκληρός δίσκος	• 80GB
Optical Storage	• DVD-RW (DUAL)
Multimedia	• CMOS CAMERA, Card reader 7 in 1
ΠΡΟΣΘ. ΧΑΡΑΚΤ.	• WIRELESS LAN 802.11g, 1XGigaBite, BLUETOOTH
Λειτουργικό συστ.	• Microsoft® Windows® XP Home

ΚΩΔ: 638137

€196,56 Λ.Χ12
ΑΤΟΚΕΣ ΔΟΣΕΙΣ

€1.999,00 Λ.

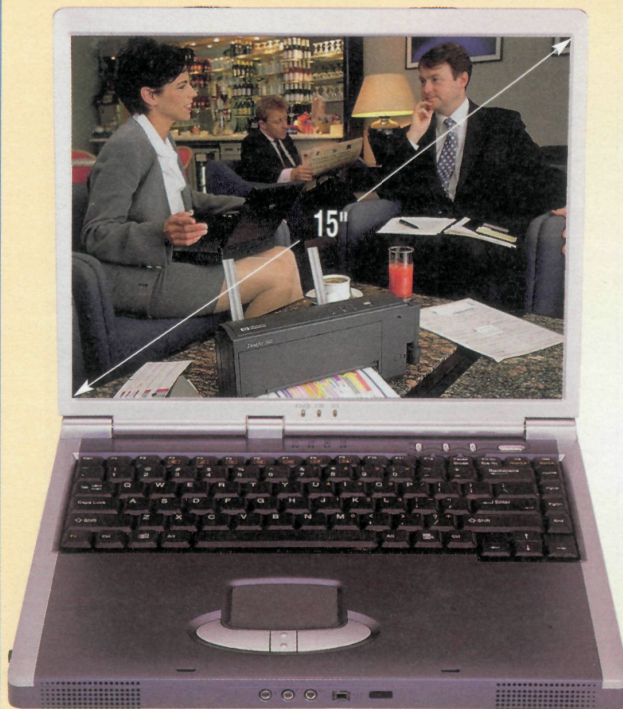
€78X36
ΔΟΣΕΙΣ

NOTEBOOKS/ΕΤΟΙΜΕΣ ΣΥΝΘΕΣΕΙΣ TURBO-X

TURBO·X

Notebooks

Turbo-X 15S

€78,56 Λ.Χ12
ΑΤΟΚΕΣ ΔΟΣΕΙΣ

€31 Χ36 ΔΟΣΕΙΣ

ΤΙΜΗ

€799,00 Λ.*

ΜΕΤΡΗΤΟΙΣ

Τεχνικά χαρακτηριστικά

Επεξεργαστής	• Intel® Celeron 2500 MHz
Μνήμη	• 256MB DDR
Κάρτα γραφικών	• SHARED MEMORY UP TO 64MB
Οθόνη	• 15.0" XGA TFT
Κάρτα ήχου	• AC' 97 (3D Stereo ESS)
Ηχεία	• Built-in 2 Speakers
Σκληρός δίσκος	• 40GB
Optical Storage	• DVD-ROM/CD-RW
Communication	• 56K & 10/100 LAN
Λειτουργικό συστ.	• Microsoft® Windows® XP Home
Πρόσθετα	• 2XUSB 2.0, 1XFireWire, 1X Irda, 1XParallel,
Χαρακτηριστικά:	1X Serial, 1X VGA OUT, τσάντα μεταφοράς

Μοναδικά Πλεονεκτήματα

• Επισκευή εντός 48 ωρών

• Δωρεάν τηλεφωνική υποστήριξη (800-11-12345).

• Ελληνικές οδηγίες χρήσης.

• 16 σημεία τεχνικής υποστήριξης σε όλη την Ελλάδα.

• Δυνατότητα αλλαγής με καινούργιο notebook εντός 30 ημερών από την αρχική αγορά σε περίπτωση βλάβης.

• Συναρμολόγηση στα μέτρα του πελάτη, ανάλογα με τις ανάγκες του (Built to Order)

• Δυνατότητα αναβάθμισης επεξεργαστή, μνήμης, σκληρού δίσκου.

• 1 χρόνος εγγύηση καλής λειτουργίας με δυνατότητα επέκτασης σε 2 χρόνια.

Απαιτήστε περισσότερα για το δίκτυο της επιχείρησής σας

HP ProLiant servers: ένας είναι σίγουρα καλύτερος για εσάς. Η κορυφαία πλατφόρμα server που βασίζεται σε διαμνηκικά πρότυπα, έχει αποσπεί δεκάδες διακρίσεις, εξασφαλίζοντας τη λειτουργία γυλιώνων επιχείρησης κάθε μεγέθους και δραστηριότητας σε όλο τον κόσμο και περιλαμβάνει ιδιότητες που ολοκληρώνουν την οικογένειά τους στον τομέα της πληροφορικής. Σήμερα, αυτή η σειρά ProLiant, πλήρως ανακατασκευασμένη, με ακόμη υψηλότερη απόδοση, ευελιξία, σταθερότητα και ισχύ, περιλαμβάνει μια διαρκώς διευρυνόμενη γκάμα servers, ένα μέλος της οποίας αντάρχει τις ανάγκες σας.

Servers

HP ProLiant ML110

Η εξοικονόμηση και η ευκολία χρήσης ενός ProLiant σε οποιονδήποτε τύπο

Τιμή: €919
Κωδ.: 339044-421

• Επεξεργαστής Intel® Xeon™

- 1MB cache standard 800MHz
- RAM: 256MB standard μνήμη, επέκταση στα 4GB
- Slots: 3x64-bit 66MHz PCI-X, 2x32-bit 33MHz PCI
- Hard drive: 1x 100/10000 Integrated Broadcom NC770 100/1000 Wake on LAN
- Hard drive bays: 4 non-hot-plug
- Στην τιμή περιλαμβάνεται δίσκος 36GB SCSI (υποστηρίζονται 5 συνολικά)
- 1 χρόνο εγγύηση on-site

HP Care Pack: Επίπλοιο υποστήριξη επίσημο μέρο - 3 χρόνια
Κωδ.: U4453A • Τιμή: €190 ηρο ΦΠΑ.

Get even more

- 256 ECC PC3200 1x256 ML110WW Κωδ.: 354557-821 • Τιμή: €109
- 512 ECC PC3200 1x128 ML110WW Κωδ.: 354560-821 • Τιμή: €234
- 36GB 10K U320 NHP ALL Κωδ.: 271832-821 • Τιμή: €283

HP ProLiant ML350 G3

Κορυφαία απόδοση, εξοικονόμηση και επεκτασιμότητα

Τιμή: €1327
Κωδ.: 311523-421

Get even more

- 512 REG PC2100 SDRAM ALL • Κωδ.: 287406-821 • Τιμή: €208
- 1GB REG PC2100 SDRAM ALL • Κωδ.: 287407-821 • Τιμή: €501
- 36GB 10K U320 UNI HDD ALL • Κωδ.: 286713-822 • Τιμή: €257
- 36GB 15K U320 UNI HDD ALL • Κωδ.: 286776-822 • Τιμή: €342
- 72GB 10K U320 UNI HDD ALL • Κωδ.: 286714-822 • Τιμή: €373

HP ProLiant ML370 G3

Οι λύσεις σε παύση ProLiant είναι οι καλύτερες ProLiant κλιμακωτές εφαρμογές.

Τιμή: €1689
Κωδ.: 305461-421

Get even more

- 512 REG PC2100 2x256 ALL • Κωδ.: 300078-821 • Τιμή: €245
- 1GB REG PC2100 2x512 ALL • Κωδ.: 300079-821 • Τιμή: €416
- 36GB 10K U320 UNI HDD ALL • Κωδ.: 286713-822 • Τιμή: €257
- 36GB 15K U320 UNI HDD ALL • Κωδ.: 286776-822 • Τιμή: €342
- 72GB 10K U320 UNI HDD ALL • Κωδ.: 286714-822 • Τιμή: €373

Ιδιονικός συνεργάτης για τον server σας

Το HP StorageWorks NAS 1200s συνδέεται από όλο το λογισμικό που χρειάζεται για την εξυπηρέτηση αρχείων σε επιχειρήσεις, περιβάλλον

Τιμή: €2470
Κωδ.: 349037-821

Ιδιονικός συνεργάτης για τον server σας

Το HP StorageWorks NAS 2000s συνδέεται από όλο το λογισμικό που χρειάζεται για την εξυπηρέτηση αρχείων σε επιχειρήσεις, περιβάλλον

Τιμή: €5647
Κωδ.: 345043-421

Περιφεριακά

HP LASERJET 2300/dtn

Εξοικονόμηση, αξιοπιστία, λύση για μικρές, μεσαίες επιχειρήσεις.

Τιμή από: €649 ηρο ΦΠΑ.
Κωδ.: 02472A / 02476A

HP COLOR LASERJET 3500/h

Εξοικονόμηση, αξιοπιστία, με την ταχύτητα εκτύπωσης ενός συμπαγούς.

Τιμή από: €799 ηρο ΦΠΑ.
Κωδ.: 01319A / 01320A

HP LASERJET 3020/3030

Flat-bed laser πολυλειτουργία σε προσιτή τιμή

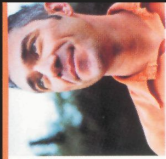
Τιμή από: €449 ηρο ΦΠΑ.
Κωδ.: 02665A / 02666A

• Απορροφητική laser εκτύπωση, παραγωγή χαρτί, αναστολή fax, 7 ετήσια

- Έως 14 σελίδες το λεπτό, εκτύπωση 1ης σελίδας μόνο σε 10"
- Ανάδοση απόδοσης μέχρι 1.200 dpi
- Ανάδοση 100% παραγωγής χαρτί μέχρι 50 σελίδες
- Αναστολή fax* ταχύτητας 33,6 Kbps
- HP Care Pack: 3 χρόνια εγγύηση επίσημο μέρο - 3 χρόνια

Κωδ.: U9809A • Τιμή: €80 ηρο ΦΠΑ.

*Με διαθεσιμότητα στον HP LaserJet 3020

Απαιτήστε περισσότερα για τους εκτυπωτές σας

Στην HP γυρίζουμε περισσότερα για τους εκτυπωτές και την τεχνολογία εκτύπωσης εικόνας από οποιαδήποτε άλλη εταιρία στον κλάδο. Προσφέρουμε ποικιλία προϊόντων και λύσεις που απαντούν σε κάθε σας ανάγκη - από εγχώριες φωτογραφίες υψηλής ποιότητας μέχρι αξιόπιστες ασπρόμαυρες εκτυπώσεις και πολυμηνύματα ειδικά σχεδιασμένα για επιχειρήσεις κάθε μεγέθους. Για οποιαδήποτε απορία, οι τεχνικοί της HP βρίσκονται πάντα στη διάθεσή σας.

- Ισχύς για 2,5 χρόνια για χαρτόφυλα ένα χρόνο και αναδιπλασιασμό εκτύπωσης
- Μέγιστο μήκος χαρτί: 357mm, εκτύπωση γυλιών
- 32MB RAM, προαιρετική μέχρι 288 MB
- Χαρτοκινητή γρήγορο standard 350 φύλλα, προαιρετικά 500 φύλλα
- Σύνθετη εκτύπωση, εκτύπωση HP Direct print server
- HP LaserJet 2300dn - standard με 48 MB RAM, JobDirect print server, 850 σελίδια εκτύπωση διπλής σελ., χαρτοκινητή HP Care Pack: 3 χρόνια εγγύηση επίσημο μέρο - 3 χρόνια Κωδ.: U8790A • Τιμή: €160 ηρο ΦΠΑ.

- Μέγιστο 12 σελ./λεπτό και σε εγχώριες και σε συμπαγείς εκτυπώσεις
- Χαρτοκινητή γρήγορο standard 330 φύλλα, προαιρετικά μέχρι και 650 φύλλα
- Σύνθετη εκτύπωση, εκτύπωση HP Direct print server
- Windows® και Macintosh
- Εύκολη χρήση και συντήρηση
- Εξαιρετική έκδοση μέχρι και 10 γυριών ανά λεπτό, εκτύπωση HP Direct print server, συμπαγούς εκτύπωσης print server

HP Care Pack: Επίπλοιο υποστήριξη επίσημο μέρο - 3 χρόνια
Κωδ.: U8037A • Τιμή: €400 ηρο ΦΠΑ.

- Μέγιστο 16 σελ./λεπτό και σε εγχώριη και σε συμπαγείς εκτυπώσεις
- Χαρτοκινητή γρήγορο standard 330 φύλλα, προαιρετικά μέχρι και 850 φύλλα
- Εξαιρετική έκδοση μέχρι και 15 γυριών ανά λεπτό, εκτύπωση HP Direct print server
- Σύνθετη εκτύπωση, εκτύπωση HP Direct print server
- Υποστηρίζει όλα τα κοινά λειτουργικά συστήματα γραφείου με HP PCL 5c, HP PCL 6 και HP Postscript level 3 emulation
- Ανάδοση 100% παραγωγής χαρτί μέχρι 50 σελίδες
- Ανάδοση 100% παραγωγής χαρτί μέχρι 50 σελίδες
- HP Care Pack: Επίπλοιο υποστήριξη επίσημο μέρο - 3 χρόνια

Κωδ.: U8037A • Τιμή: €400 ηρο ΦΠΑ.

- Επληκτική ποιότητα εκτύπωσης με 0 μέρο σε προσιτή τιμή και τεχνολογία
- Μέγιστο 4.800 dpi βέλτιστης εγγύησης εκτύπωσης
- Εκτύπωση χωρίς επακόλουθο, από 100% παραγωγή χαρτί μέχρι 50 σελίδες
- Ευέλικτος κλιμακωτός μέρο - μέχρι 280 g/m²
- Ο εκτυπωτής HP DeskJet 9680 περιλαμβάνει το Adobe® PostScript® 3™ Software HP

HP DESKJET 9650/9670/9680

Εκτυπώσεις φωτογραφιών μέχρι A3+

Τιμή από: €479 ηρο ΦΠΑ.
Κωδ.: C8137A/C8138A/C8139A

Η HP παραμένει στην 1η θέση της παγκόσμιας αγοράς συστημάτων αποθήκευσης για 7ο συνεχόμενο τρίμηνο, όπως προκύπτει από την τελευταία έκθεση της ανεξάρτητης εταιρείας ερευνών IDC.

Απαιτήστε περισσότερα από την πρώτη σε προτίμηση εταιρεία εκτυπωτών στον κόσμο.

ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Συμπληρώστε τα στοιχεία σας,
πάρτε μέρος στην κλήρωση
και κερδίστε

έναν υπολογιστή παλάμης

HP iPAQ POCKET PC h1915,

ή έναν εκτυπωτή

HP DESKJET 450cbi

ή έναν εκτυπωτή

HP BUSINESS INKJET 1100D

Στείλτε το κουπόνι: Publicis Hellas,
Τ.Θ. 51270, Τ.Κ. 145 10, Κηφισιά

1ο ΔΩΡΟ

HP iPAQ POCKET PC h1915
Ελαφρύ και εύχρηστο

Τιμή: **€359** προ Φ.Π.Α.
Κωδ.: FA101A

- Επεξεργαστής Intel® PXA250 (200MHz)
- 64MB RAM
- Secure Digital
- Microsoft® Windows® for Pocket PC 2002
- Βάρος: 120gr.

HP iPAQ POCKET PC is powered by Microsoft® Windows®

2ο ΔΩΡΟ

HP DESKJET 450cbi
Η απόλυτη λύση κινητού γραφείου

Τιμή: **€335** προ Φ.Π.Α.
Κωδ.: CB147A

- Ταχύτητα εκτύπωσης μέχρι 9 σελ./λεπτό (A/M).
- 8 σελ./λεπτό (έγχρωμες)
- Μέχρι και 1200 x 1200 dpi A/M, μέχρι 4800 x 1200 σε ειδικά φωτογραφικά χαρτιά με την τεχνολογία PhotoRet IV
- Μέχρι 45 φύλλα χαρτιού
- Αναβαθμισμένο HP PCL 3
- 16MB standard RAM

3ο ΔΩΡΟ

HP BUSINESS INKJET 1100D

Ελαχιστοποιήστε το κόστος των εκτυπώσεων με τα ανεξάρτητα cartridges αυτού του επαγγελματικού inkjet εκτυπωτή

Τιμή: **€189** προ Φ.Π.Α.
Κωδ.: CB124A

- 23 σελ./λεπτό για A/M εκτυπώσεις, 19 σελ./λεπτό για τις έγχρωμες
- Μέχρι 4800 dpi
- 4 ξεχωριστές τανιές μελάνης, μία ανά χρώμα
- Δίσκος χωρητικότητας 150 σελιδίων
- Standard αυτόματη εκτύπωση διπλής όψης
- Προαιρετική δικτύωση
- 6500 σελίδες/μήνα duty cycle

Όνοματεπώνυμο: ..... Εταιρεία: ..... Κλάδος Εταιρείας: .....

Επάγγελμα/θέση: ..... Αριθμός υπαλλήλων: 1-9 10-49 50-99 100+

Διεύθυνση κατοικίας: ..... Δ/ση Εργασίας: .....

Περιοχή: ..... Τ.Κ.: ..... Περιοχή: ..... Τ.Κ.: .....

Τηλ. κατοικίας: ..... Κινητό τηλ.: ..... Τηλ. Εργασίας: ..... Fax Εργασίας: .....

Προσωπικό e-mail: ..... Επαγγελματικό e-mail: .....

Όροι συμμετοχής:

1. Στο διαγωνισμό μπορούν να πάρουν μέρος όλοι οι μόνιμοι κάτοικοι Ελλάδας. Εξαιρούνται οι υπάλληλοι της Εταιρείας Hewlett-Packard Hellas/Υποκατάστημα Ελλάδος και της Διαφημιστικής Εταιρείας Publicis Hellas. 2. Τα δώρα που θα κληρωθούν είναι ένα iPAQ Pocket PC h1915, ένας εκτυπωτής HP DESKJET 450 cbi και ένας εκτυπωτής BUSINESS INKJET 1100D. 3. Σε περίπτωση που οι δικαιούγοι αριθμούν τα δώρα ή αν η συμμετοχή τους είναι άκυρη ή δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις συμμετοχής τους, χάνεται οριστικά το δικαίωμα διεκδίκησης των δώρων από τους συμμετέχοντες. 4. Η κλήρωση θα γίνει παρουσία της συμβολαιογράφου Δ. Κοσμοπούλου-Παπά, στις 26/05/04 στα γραφεία της Publicis Hellas. 5. Οι νικητές θα ανακοινωθούν στην εφημερίδα "Τα Νέα" στις 1/06/04 και θα ειδοποιηθούν τηλεφωνικά. 6. Το δώρο δεν ανταλλάσσεται με χρήματα και είναι προσωπικό. 7. Έγκυρα θα θεωρηθούν τα κουπόνια με σφραγίδα ταχυδρομείου μέχρι και 25/05/04. 8. Ο συμμετέχων συναινεί όπως

Θέλετε να λαμβάνετε επιπλέον ενημερωτικό υλικό για τα προϊόντα της HP; ΝΑΙ ΟΧΙ

η Εταιρεία Hewlett-Packard Hellas εντάξει τα στοιχεία του σε Αρχείο Προσωπικών Δεδομένων, τηρούμενο σύμφωνα με τον Ν.2472/1997, όπως ισχύει, για την διαφημιστική προώθηση των προϊόντων της. Συναινεί επίσης στην εκ μέρους της Εταιρείας Hewlett-Packard παροχή πρόσβασης και δικαιώματος επεξεργασίας στα εκάστοτε τηρούμενα στοιχεία τους προς συνδεόμενες εταιρείες εντός της Ε.Ε., εφόσον απαιτείται για τη σχετική διαφημιστική προώθηση. 9. Ο συμμετέχων έχει το δικαίωμα να ζητήσει οποτεδήποτε την επανεξέταση, τροποποίηση ή διαγραφή στοιχείων του που τηρούνται σε αρχείο, κατά τους όρους του Ν.2472/1997, όπως ισχύει. 10. Ο συμμετέχων συναινεί επίσης για τη χρήση των στοιχείων του για σκοπούς διενέργειας άμεσης διαφήμισης κατά την έννοια του Ν.2251/1994, όπως ισχύει.

Ημερομηνία: ...../...../200...

Υπογραφή: .....

ΕΙΚ. 1

ΕΙΚ. 2

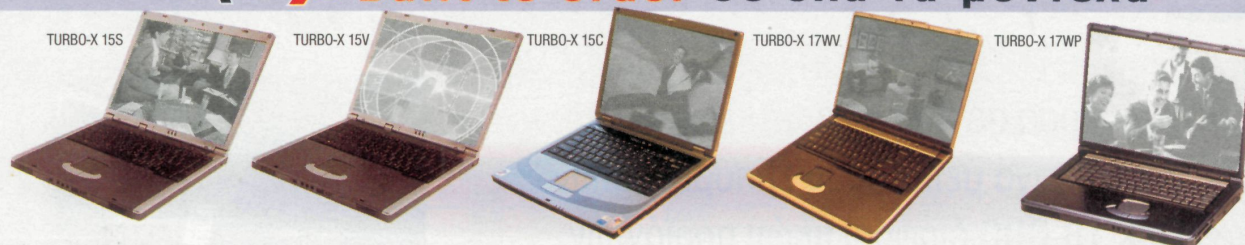

NOTEBOOKS/ΣΤΑ ΔΙΚΑ ΣΑΣ ΜΕΤΡΑ

πλαισι

Αποκτήστε τον φορητό υπολογιστή που επιθυμείτε με εξαρτήματα της επιλογής σας

TURBO-X Built to order σε όλα τα μοντέλα

Κεντρική Μονάδα	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	15S	15V	15C	17WV	17WP	EURO
	638234	TURBO-X 15S	✓	-	-	-	-	559,00
	615854	TURBO-X 15V	-	✓	-	-	-	719,00
	573019	TURBO-X 15C	-	-	✓	-	-	919,00
	615862	TURBO-X 17WV	-	-	-	✓	-	999,00
	637025	TURBO-X 17WP	-	-	-	-	✓	1.399,00
	474355	Intel® Celeron® 2000 MHz	✓	✓	-	✓	✓	60,50
	551449	Intel® Celeron® 2400 MHz	✓	✓	-	✓	✓	66,00
	569305	Intel® Celeron® 2500 MHz	✓	✓	-	✓	✓	76,00
	558672	Intel® Celeron® 2600 MHz	✓	✓	-	✓	✓	85,50
	572853	Intel® Celeron® 2700 MHz	✓	✓	-	✓	✓	100,00
	598909	Intel® Celeron® 2800 MHz	✓	✓	-	✓	✓	113,00
	547638	Intel® Pentium® 4 2.8 GHz (FSB 800)	-	✓	-	✓	✓	165,50
	472719	Intel® Pentium® 4 2.8 GHz	✓	✓	-	✓	✓	158,00
	546070	Intel® Pentium® 4 3 GHz (FSB 800)	-	✓	-	✓	✓	205,00
	484598	Intel® Pentium® 4 3.06 GHz HT	-	✓	-	✓	✓	211,00
	553557	Intel® Pentium® 4 3.2 GHz (FSB 800)	-	✓	-	✓	✓	257,00
	619841	Intel® Pentium® 4 3.4 GHz (FSB 800)	-	-	-	-	✓	372,00
	573140	Intel® Pentium® M 1.4 GHz	-	-	✓	-	-	195,00
	585262	Intel® Pentium® M 1.5 GHz	-	-	✓	-	-	229,00
573167	Intel® Pentium® M 1.6 GHz	-	-	✓	-	-	269,00	
573175	Intel® Pentium® M 1.7 GHz	-	-	✓	-	-	389,00	
	607363	20 GB	✓	✓	✓	✓	✓	91,90
	448826	40 GB	✓	✓	✓	✓	✓	114,90
	535559	60 GB	✓	✓	✓	✓	✓	159,90
	599948	80 GB	✓	✓	✓	✓	✓	189,90
Optical storage	584649	CD-RW/DVD-ROM COMBO	*Περιλαμβάνεται	✓	-	✓	-	99,00
	584630	DVD-RW	-	✓	*Περιλαμβάνεται	✓	*Περιλαμβάνεται	229,00
Μνήμες	550051	256 MB DDR PC2100-266MHz	✓	✓	✓	✓	✓	55,00
	550329	512 MB DDR PC2100-266MHz	✓	✓	✓	✓	✓	95,00
	551821	256 MB DDR PC2700-333MHz	-	✓	✓	✓	✓	56,00
	550337	512 MB DDR PC2700-333MHz	-	✓	✓	✓	✓	107,00
	620416	256MB DDR PC3200-400 MHz	-	✓	✓	✓	✓	61,00
	618748	512 MB DDR PC3200-400 MHz	-	✓	✓	✓	✓	135,00
Λειτουργικά συστήματα	475351	Microsoft Windows XP Home GR.**	✓	✓	✓	✓	✓	70,00
	475327	Microsoft Windows XP Home EN.**	✓	✓	✓	✓	✓	70,00
	475394	Microsoft Windows XP Pro GR.**	✓	✓	✓	✓	✓	123,00
	475378	Microsoft Windows XP Pro EN.**	✓	✓	✓	✓	✓	123,00
Εφαρμογές	545368	Microsoft Office XP SBE GR.**	✓	✓	✓	✓	✓	180,00
	545384	Microsoft Office XP SBE EN.**	✓	✓	✓	✓	✓	180,00
	545376	Microsoft Office XP PRO GR.**	✓	✓	✓	✓	✓	277,00
	545392	Microsoft Office XP PRO EN.**	✓	✓	✓	✓	✓	277,00
	502421	Ηλεκτρονικός λογαγράφος	✓	✓	✓	✓	✓	159,00
Εγγύηση	552070	Επέκταση Εγγύησης σε 2 ΕΤΗ	✓	✓	✓	✓	✓	99,00
	Accessories	475556	External USB FDD 1.44	✓	✓	*Περιλαμβάνεται	✓	✓

* ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΤΙΜΗ ΤΗΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ - ** Διατίθεται ΜΟΝΟ με την αγορά φορητών υπολογιστών TURBO-X

6

ΣΥΝΟΛΟ:

DESKTOP/ΣΤΑ ΔΙΚΑ ΣΑΣ ΜΕΤΡΑ

πλαισι

TURBO·X στα δικά σας "Μέτρα"

Αποκτήστε το **TURBO·X** που επιθυμείτε με εξαρτήματα που εσείς επιλέξατε. Το πλαισι θα σας τον παραδώσει άμεσα στο χώρο σας

ΘΗΚΕΣ	€
583111 ΘΗΚΗ MIDDLE ATX 3x5.25", PSU350W	42,00
387614 ΘΗΚΗ FULL ATX DX-01W 3x5.25", PSU340W	85,00
585947 ΘΗΚΗ FULL ATX DX-01 BLACK USB PSU 360W	92,50
389722 ΘΗΚΗ FULL ATX DA-01W 6x5.25", PSU360W	99,00

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΤΕΣ	€
AMD 548510 ATHLON XP 2400+	67,50
551813 ATHLON XP 2600+	85,00
530697 ATHLON XP 2700+	101,50
551848 ATHLON XP 2800+	113,50
558680 ATHLON XP 3000+ FSB 333MHZ	154,50
551600 ATHLON XP 3200+ FSB 400MHZ	198,50
621676 ATHLON XP 3400+ FSB 800MHZ	389,50
INTEL 472719 2,80 GHz BOX 533/512K	158,00
PENTIUM 4 547638 2,80 GHz BOX 800/512K	165,50
484598 3,06 GHz BOX 533/512K	211,00
546070 3 GHz BOX 800/512K	205,00
553557 3,2 GHz BOX 800/512K	257,00
619841 3,4 GHz BOX 800/512K	372,00
619868 3,2 GHz EXTREME EDITION 2MBCache	869,00
CELERON 551449 2400 MHz CELERON BOX	66,00
569305 2500 MHz CELERON BOX	76,00
558672 2600 MHz CELERON BOX	85,50
572853 2700 MHz CELERON BOX	100,00
598909 2800 MHz CELERON BOX	113,00

ΜΗΤΡΙΚΕΣ	€
562823 K7 ALBATRON KX600 PRO	60,90
571415 K7 ALBATRON KX18D PRO	66,90
568465 K7 ALBATRON KX18D PRO 2	93,90
571431 K7 CHAINTCH 7 NJS ULTRA	129,90
572969 K7 ASUS SK8N	199,90
573981 K8 ALBATRON K8X800 PRO 2	143,90
572977 K8 ASUS K8V DELUXE	147,90
569208 P4 ALBATRON PX865 PE LITE PRO	69,90
617423 P4 ASUS S800-D	71,50
540412 P4 ALBATRON PX865PE PRO	82,90
595314 P4 ASUS/R800-VM	81,90
551740 P4 CHAINTCH 9PJL APOGEE	99,90
612456 P4 ALBATRON PX875PE PRO	104,90
540005 P4 ALBATRON PX865PE PRO II	144,90

ΚΑΡΤΕΣ ΓΡΑΦΙΚΩΝ	€
592331 CHAINTCH AGP-FX60-X (GeForce FX5600XT)	94,90
572934 CHAINTCH AGP-FX20 (GeForce FX5200)	89,90
610240 ASUS V9570 ULTRA DELUXE (GeForce FX 5700)	169,90
598054 CHAINTCH FX-60 9 (GeForce FX 5600 XT)	109,90
570052 ASUS V9520 HOME THEATER (GeForce FX5200)	152,90
597910 ALBATRON FX5700U	165,90
571423 ALBATRON FX5600 EQ/XTQ (GeForce FX 5600)	129,90
545015 ALBATRON FX5600P/CP/XTP-(GeForce FX 5600)	99,90
545031 ALBATRON FX5200EP (GeForce FX 5200)	65,90
585785 ASUS ATI 9200SE	43,50
585793 ASUS ATI 9600SE/TD	79,90
617474 ASUS ATI 9800 PRO	351,90

ΜΝΗΜΕΣ	€
408883 512 MB SDRAM 133Hz LIFETIME	106,00
498084 256 MB RDRAM RIMM PC1066 LIFETIME	129,00
451800 256 MB DDR DIMM PC2700-333 LIFETIME	54,00
542741 256 MB DDR DIMM PC3200-400 LIFETIME	54,00
470279 512 MB DDR DIMM PC2700-333 LIFETIME	109,00
542784 512 MB DDR DIMM PC3200-400 LIFETIME	109,00
506621 1 GB DDR DIMM PC2700-333 LIFETIME	305,00

CD-ROM	€
615722 SAMSUNG 52x (IDE,RETAIL)	15,00
408050 ASUS 52x (IDE,RETAIL)	16,50
626945 LG 52x (IDE,RETAIL)	13,90

ΣΚΗΡΟΙ ΔΙΣΚΟΙ	€
615439 40 GB SAMSUNG 7200RPM-2MB CACHE	47,50
633275 40 GB EXCELSTORE 7200RPM- 2MB CACHE	45,90
615447 80 GB SAMSUNG 7200RPM-2MB CACHE	57,90
633283 80 GB EXCELSTORE 7200RPM- 2MB CACHE	56,90
444472 120 GB WESTERN 7200RPM - 8MB CACHE	83,90
573914 160 GB SEAGATE 7200RPM - 8MB CACHE	104,90
471283 200 GB WESTERN 7200RPM - 8MB CACHE	128,90
538566 250 GB WESTERN 7200RPM - 8MB CACHE	189,90
533955 SERIAL ATA 80 GB SEAGATE	64,90
523313 SERIAL ATA 120 GB SEAGATE	89,90
542350 SERIAL ATA 160 GB SEAGATE	114,90
561568 SERIAL ATA 250GB WESTERN	199,90

DVD-ROM	€
408042 ASUS 16x48x	29,90
369446 TOSHIBA 16x48x	27,90
484024 TEAC 16x48x	31,90
626953 LG 16x48x	26,00

CD-RW	€
615730 SAMSUNG 52X32X52	28,90
610267 ASUS 52X32X52	37,90
572101 LG 52X32X52	29,50
626910 TEAC 52X32X52	41,90
610267 ASUS 52X24X52	37,90

DVD-RW	€
625558 PIONEER A07 (8X4X12)	149,90
628948 NEK ND2500 (8X4X12)	98,90
570222 PLEXTOR 708A (RETAIL,8x4x12x)	164,90
624063 TEAC W58D (8X8X12X)	114,90
614173 SONY DRU-530A (8X4X12X)	155,90

ΚΑΡΤΕΣ ΗΧΟΥ	€
581410 SOUNDBLASTER CREATIVE AUDIGY ES	33,90
521329 SOUNDBLASTER CREATIVE AUDIGY PLAYER 2	59,90
571636 SOUNDBLASTER CREATIVE AUDIGY 2 ZS PLATINUM PRO	199,90
571644 SOUNDBLASTER CREATIVE AUDIGY 2 NX USB	107,90

ΗΧΕΙΑ	€
319945 YAKI LV-861 (240W, 2 Speakers)	6,90
568503 YAKI U-102 (560W, 2 Speakers)	19,90
535591 ALTEC LANSING 120	9,80
464902 ALTEC LANSING 220	17,90
464880 ALTEC LANSING ATP3 (2.1)	40,90
586595 ALTEC LANSING VS4121 (2.1)	56,90

FAX MODEM	€
56K 587699 TORNADO 56K UPG V92 PCI ΕΞΩΤ	13,00
537888 TORNADO 56K V92 R ΕΞΩΤ	38,00
390283 ZOOM 56K V92 B ΕΞΩΤ	20,00
454931 US ROBOTICS 56K USB ΕΞΩΤ.	41,00
ISDN 260207 TORNADO ISDN ΕΞΩΤ	23,50
260231 TORNADO ISDN WEB ΕΞΩΤ	57,50
ADSL 553611 COOPERJET 800 ADSL/PSTN ΕΞΩΤ USB	55,00

ΠΗΚΤΡΟΛΟΓΙΑ	€
109851 TURBO-X PS/2	3,50
247758 TURBO-X MULTIMEDIA PS/2	6,30
592773 MS INTERNET & INTELLI MOUSE*	18,90
632708 MS MULTIMEDIA*	11,90
632817 MS MULTIMEDIA BLACK*	12,90
632821 MS WIRELES BASIC OPTICAL*	49,90

ΠΟΝΤΙΚΙΑ	€
540188 LABTEC OPTICAL PS/2, USB	16,00
632848 MS BASIC OPTICAL*	6,90
632856 MS BASIC OPTICAL BLACK*	6,90
506842 MS WHEEL OPTICAL*	8,90

ΟΙ ΤΙΜΕΣ ΜΕΤΡΗΣΟΥ ΕΙΝΑΙ ΧΩΡΙΣ Φ.Π.Α. 18%. ΟΙ ΤΙΜΕΣ ΜΕ ΔΟΣΕΙΣ ΕΙΝΑΙ ΜΕ Φ.Π.Α. 18%.

DESKTOP/ΕΤΟΙΜΕΣ ΣΥΝΘΕΣΕΙΣ TURBO-X

πλαίσιο

TURBO·X

Η καλύτερη σχέση τιμής-απόδοσης της αγοράς!

Τεχνικά Χαρακτηριστικά TURBO-X cellent

- ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΤΗΣ INTEL® CELERON® 2400MHz
- Σκληρός 40GB (7200 RPM)
- Μνήμη 256MB DDR Lifetime warranty
- Κάρτα γραφικών
- Κάρτα ήχου
- Οθόνη 17"
- DVD-ROM 16x
- CD-RW 52X24X52
- FDD 1.44 MB
- Ηχεία 180W
- Fax/Modem 56k
- Πληκτρολόγιο 104 πλήκτρων
- Ποντίκι WHEEL
- ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ WINDOWS XP ΕΛΛΗΝΙΚΑ

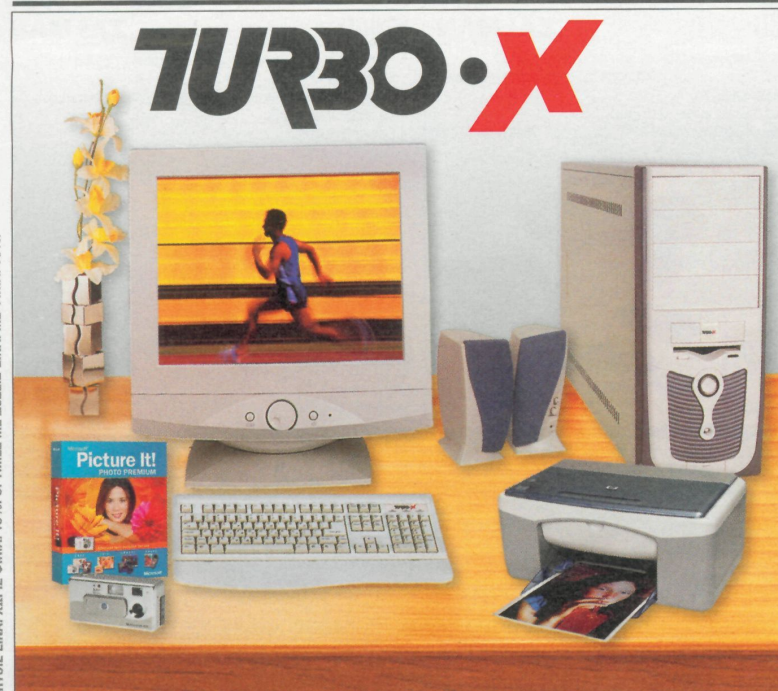
ΠΡΟΣΦΟΡΑ

€499,00*
Λ.

€19 X36 ΔΟΣΕΙΣ

3
έτη
ΕΓΓΥΗΣΗ

Η Εγγύηση 3 ετών συμπεριλαμβάνει μόνο την κεντρική μονάδα

TURBO·X

Τεχνικά Χαρακτηριστικά TURBO-X 2004

1. ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ • Επεξεργαστής INTEL® CELERON® 2400MHz • Σκληρός 40GB (7200 RPM) • Μνήμη 256MB DDR Lifetime warranty • Κάρτα γραφικών • Κάρτα ήχου • DVD-ROM 16x • CD-RW 52X24X52 • FDD 1.44 MB • Fax/Modem 56k • Πληκτρολόγιο 104 πλήκτρων • Ποντίκι και mousepad 2004 • Ηχεία 180W • Λειτουργικό σύστημα WINDOWS XP Ελληνικά	2. ΟΘΟΝΗ 17" CRT 3. ΠΟΛΥΜΗΧΑΝΗΜΑ HP PCS 1110 • Έγχρωμος εκτυπωτής, έγχρωμος scanner, έγχρωμο φωτοαντιγραφικό 4. ΨΗΦΙΑΚΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΜΗΧΑΝΗ HP 433 • CCD: 3.14MegaPixel • Μεγ. Ανάλυση: 2152X1567 pixels • Μνήμη: Secure digital card 16MB • Zoom: 5X digital 5. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ MS PICTURE IT • Πρόγραμμα ψηφιακής επεξεργασίας εικόνας.

€699,00*
Λ.

€27 X36 ΔΟΣΕΙΣ

Αυθεντικά
Ολυμπιακά
προϊόντα ΑΘΗΝΑ 2004

3
έτη
ΕΓΓΥΗΣΗ

Η Εγγύηση 3 ετών συμπεριλαμβάνει μόνο την κεντρική μονάδα

*ΟΙ ΤΙΜΕΣ ΜΕΤΡΗΤΟΙΣ ΕΙΝΑΙ ΧΩΡΙΣ Φ.Π.Α. 18%. ΟΙ ΤΙΜΕΣ ΜΕ ΔΟΣΕΙΣ ΕΙΝΑΙ ΜΕ Φ.Π.Α. 18%.

ΔΩΡΟ 2 + 1

Πολυσαλάτες με Τόνο και Φασόλια

Πρωτοποριακό Ανοιγμα **ZIP**

1 ΠΟΛΥΣΑΛΑΤΑ ΔΩΡΟ

ΠΑΙΡΝΕΤΕ ΠΑΡΩΝΕΤΕ

1 ΠΟΛΥΣΑΛΑΤΑ ΔΩΡΟ

1 ΠΟΛΥΣΑΛΑΤΑ ΔΩΡΟ

RIO mare ΠΟΛΥΣΑΛΑΤΕΣ 160 gr.

Μεξικάνα, Καλαμπόκι, Φασόλια και Ρύζι
Συσκευασία 3 τεμ. (€ 3,90 Λ)

ΤΟ ΤΕΜ.
€ 1,30 Λ

Χωρίς ΦΠΑ 0%

Από την τιμή έχει αφαιρεθεί η αξία του δώρου.

ΔΩΡΟ

FORTE Xtreme Shine 1 lt.

AVA

PERLE ΥΓΡΟ ΑΠΟΡΡΥΠΑΝΤΙΚΟ ΠΙΑΤΩΝ 2 kg.

€ 2,58 Λ

Χωρίς ΦΠΑ 18%

ΔΩΡΟ 2 υπέροχα εργαλεία κουζίνας

Κέτσαπ **BRAVA** 540 gr (2τεμ)

59 Λ φθηνότερα!

Μαγιονέζα **HELLMANN'S** 1lit

ΔΩΡΟ Κέτσαπ **HELLMANN'S** 570gr σε πλαστικό μπουκάλι

Μουστάρδα **EKMA** απαλή ή πικάντικη 250 gr σε ποτήρι ούισκου

Αγοράζοντας 3 τεμάχια τόνο **TRATA** ελαίου ή νερού 160 gr

ΤΙΜΗ ΣΕΤ € 4.52 Λ

ΤΙΜΗ ΣΕΤ € 3.99 Λ

απαλή € 2.92 Λ

πικάντικη € 2.74 Λ

ΤΙΜΗ ΣΕΤ € 5.98 Λ

ΔΩΡΟ

Με τον οποιοδήποτε συνδυασμό αγοράς 4 τεμαχίων από τα παρακάτω **NEW WAVE Gel** παίρνετε **ΔΩΡΟ 2 τεμ. VIVALITY** Σαμπουάν Regular 400 ml.

NEW WAVE GEL
Styling Gel, Power Hold Gel, Control Styling Gel, Flashy Wet Gel. 150 ml, Power Gel Control, 100 ml, Flashy Gel Wax, 75 ml.

Συσκευασία 2 τεμ. (€ 5,98 Λ)

ΤΟ ΤΕΜ.
€ 2,99 Λ

Χωρίς ΦΠΑ 0%

ΔΩΡΟ

SOFTEX Ρολό Υγείας Super 8 τεμ.

Softex

ΡΟΛΟ ΥΓΕΙΑΣ Super 12 Τεμάχια

€ 4,98 Λ

Χωρίς ΦΠΑ 18%

εικ.1	εικ.2
εικ.3	
εικ.4	εικ.5

ΔΩΡΟ 2+1

TRATA
ΤΟΝΟΣ 160 gr.
Σε Λάδι και Νερό

2+1 ΔΩΡΟ
φιλέτο τόνου σε λάδι σόγιας
3x 160 gr.

ΤΟ ΤΕΜ. 99 Λ
Χαρίς ΦΠΑ 0%

Από την τιμή έχει αφαιρεθεί η αξία του δώρου.

ΔΩΡΟ 2+1

BARON
MANITARIA KOMMENA 370 gr.
Συσσκευασία 3 τεμ. (€ 2,88 Λ)

2+1 ΔΩΡΟ
CHAMPIGNONS DE PARIS MUSHROOMS

ΤΟ ΤΕΜ. 96 Λ
Χαρίς ΦΠΑ 0%

Από την τιμή έχει αφαιρεθεί η αξία του δώρου.

ΔΩΡΟ **ΦΘΗΝΟΤΕΡΑ**

Με κάθε φιάλη Δώρο 1 πορτοφόλι

WHITE HORSE
ΟΥΙΣΚΙ 700 ml.

€ 1,00 Λ

€ 7,50 Λ
Χαρίς ΦΠΑ 10%

ΔΩΡΟ

Με τον οποιονδήποτε συνδυασμό αγοράς 2 τεμ. ARIEL 72 Μεζούρες REGULAR/ALPINE παίρνετε ΔΩΡΟ ARIEL Υγρό Απορρυπαντικό 20 Μεζούρες

ARIEL
ΑΠΟΡΡΥΠΑΝΤΙΚΟ ΠΛΥΝΤΗΡΙΟΥ
Alpine, Regular
Κουτί, 72 Μεζούρες,
7,92 kg.

ΑΕ 2,35

€ 15,78 Λ
Χαρίς ΦΠΑ 10%

δωρο

ένα μοντέρνο ΤΣΑΝΤΑΚΙ

Αγοράζοντας 2 προϊόντα από τη Νέα σειρά Carefree

Carefree
Triple Refresh
with MICROFRESH Pearls™ Technology

εικ.6	εικ.7
εικ.8	εικ.9
εικ.10	

ΑΖΑΧ ΓΙΟΥΡΤΗ ΛΟΥΚΟΥΔΙΩΝ
1000ml (+250ml ΔΩΡΟ)

ΔΩΡΟ
1 τεμ. ΑΖΑΧ
χλωριολευκαντικό
λεπτόρευστο λεμόνι
750ml

Με αγορά 2τεμ.
SOUPLINE μαλακτικό ρούχων καρδιές
ή φακελλάκια ή σπρευ σιδερώματος

ΔΩΡΟ
SOFLAN
415ml

ΤΙΜΗ ΣΕΤ
€ 2.09 Λ

Amita

Κερδίστε
ένα απίθανο αδιάβροχο
και...
πέρα βρέχει!

ΔΩΡΟ!

METRO

Με την αγορά 2 συσκευασιών του 1.0 λίτρου από τις αγαπημένες σας γεύσεις **Motion, Πορτοκάλι-Μήλο-Βερίκοκο, Πορτοκάλι 100%** προμηθεύεστε από το ταμείο οριστικό κουπόνι και... αν είστε τυχεροί κερδίζετε στη στιγμή ένα απίθανο αδιάβροχο!

Ισχύει από 15/03/04 έως 31/03/04.

+ 2 οποιοδήποτε συλλέκτες
KNORR σε φάκελο

ΔΩΡΟ
1 τεμ μαγιονέζα
HELLMANN'S
250 ml

Αγοράζοντας 1 τεμ παρθένο
ελαιόλαδο **ΑΣΤΡΟΝ**

ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ 3 ΤΕΜΑΧΙΩΝ

ΔΩΡΟ
ΤΟ 1 ΤΕΜΑΧΙΟ

ΤΟΝΟΣ

εικ. 11	
εικ. 12	
εικ. 13	εικ. 14

ΝΟΥΝΟΥ®

ΓΑΛΑ ΣΥΜΠΥΚΝΩΜΕΝΟ

ΜΕ ΟΛΗ ΤΟΥ ΤΗΝ ΚΡΕΜΑ

ΝΟΥΝΟΥ®

ΓΑΛΑ ΣΥΜΠΥΚΝΩΜΕΝΟ

ΟΔΗΓΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ

- Πριν το ανοίξετε, ανακινήστε καλά.
- Αραιώστε 1 μέρος γάλακτος με 1 μέρος νερού, ζεστό ή κρύο. Έτσι θα έχετε 4 ποτήρια πλήρες γάλα με 4,2% λιπαρά.
- Διατηρήστε το σε μέρος δροσερό και ξηρό. Μετά το άνοιγμα τοποθετήστε το στο ψυγείο.

ΜΕΓΑΛΗ ΘΡΕΠΤΙΚΗ ΞΕΙΑ

Το ΝΟΥΝΟΥ είναι υγιεινό, σίγουρο γάλα, με υπέροχη γεύση και με όλα τα θρεπτικά συστατικά, που είναι απαραίτητα για τη σωστή διατροφή και την ανάπτυξη των παιδιών.

ΕΓΓΥΗΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΝΟΥΝΟΥ

Το ΝΟΥΝΟΥ είναι αγνό, πλήρες αγελαδινό γάλα, με όλη του την κρέμα. Ο συστατικός και σχολαστικός ποιοτικός έλεγχος, από το άρμεγμα μέχρι και τη συσκευασία του, καθώς και η σύγχρονη μέθοδος παραγωγής εξασφαλίζουν την υψηλή και σταθερή ποιότητά του.

ΘΡΕΠΤΙΚΑ ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ ΑΝΑ 100 ml ΕΤΟΙΜΟΥ ΓΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΓΑΛΑΚΤΟΣ		
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	kJ	303
	kcal	73
ΠΡΩΤΕΪΝΕΣ	g	3,8
ΥΔΑΤΑΝΘΡΑΚΕΣ	g	4,9
ΛΙΠΑΡΑ	g	4,2
ΑΣΒΕΣΤΙΟ*	mg	130
ΦΩΣΦΟΡΟΣ*	mg	110
ΒΙΤΑΜΙΝΕΣ*	A, B1, B2, B6, B12	

* Φυσικά συστατικά γάλακτος

ΛΙΠΑΡΑ: 7,8%
Ο.Σ.Υ.Γ.: 25,9%

ΚΑΘΑΡΟ ΒΑΡΟΣ
410 γρ. e

ΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΤΑ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΣ ΣΤΗ ΒΑΣΗ ΤΟΥ ΚΟΥΤΙΟΥ

ΓΑΛΑ ΣΥΜΠΥΚΝΩΜΕΝΟ ΜΕΡΙΚΑ ΑΠΟΒΟΥΤΥΡΩΜΕΝΟ

Διατηρείται άριστα σε δροσερό και στεγνό μέρος. Ανακινήστε καλά πριν το ανοίξετε. Μετά το άνοιγμα φυλάξτε το στο ψυγείο.

Αραιώστε 1 μέρος γάλακτος με 1,3 μέρη νερού, ζεστό ή κρύου και θα έχετε, σε περίπτωση που χρησιμοποιήσετε 1 κουτί, 4 ποτήρια μερικά αποβουτυρωμένο γάλα με 1,8% λιπαρά.

ΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΤΑ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΟ ΤΕΛΟΣ: ΒΛΕΠΕ ΣΤΟ ΚΑΤΩ ΜΕΡΟΣ ΤΟΥ ΚΟΥΤΙΟΥ.

Λιπαρά 4%, Στερεά μη λιπαρά 20%, Αποστειρωμένο.

ΕΛΛΑΣ
16-02-89
ΕΟΚ

ΚΑΘ. ΒΑΡΟΣ **410g e**

Παρασκευάζεται στο Πλατύ Ημαθίας από τη NESTLÉ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.

Ποιότητα και Εμπιστοσύνη

Μιλήστε μαζί μας

ΤΜΗΜΑ ΕΣΥΗΡΕΤΗΣΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ NESTLÉ
Πατρέλιου 4, 151 25 Μαρούσι Αθήνα.
Από σταθερό τηλ.: 800-11-68068 (χωρίς χρέωση).
Από κινητό τηλ.: 210-6844824 (με χρέωση).

Δικαιούχος των σημάτων η Société des Produits Nestlé S.A., Vevey Ελβετίας.

5 201218 004506 >

ΒΛΑΧΑΣ®

ΓΑΛΑ ΣΥΜΠΥΚΝΩΜΕΝΟ ΕΛΑΦΡΥ

Ανάλαφρη ζωή!

Παράγεται από **αγνό αγελαδινό γάλα** στο **Πλατύ Ημαθίας**

Χάρη στις πιο σύγχρονες μεθόδους παραγωγής της Nestlé, το Γάλα Βλάχας Ελαφρύ εξασφαλίζει υψηλή ποιότητα και αγνότητα. Διατηρεί όλα τα φυσικά θρεπτικά συστατικά του (ασβέστιο, φώσφορο, βιταμίνες Α, Β1, Β2, Β6, Β12) με την εγγύηση της Nestlé. Αποτελεί το ιδανικό ρόφημα για κάθε στιγμή της ημέρας.

Ανάλαφρη ζωή!

ΔΙΑΘΡΕΠΤΙΚΗ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ

	Ανά 100 ml ετοίμου για κατανάλωση γάλακτος	% ΣΗΠ* σε ένα ποτήρι (250 ml)
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	Kcal 50	
	kJ 208	
ΠΡΩΤΕΪΝΕΣ	g 3,4	
ΥΔΑΤΑΝΘΡΑΚΕΣ	g 5,0	
ΛΙΠΑΡΑ	g 1,8	
ΑΣΒΕΣΤΙΟ*	mg 123	40
ΦΩΣΦΟΡΟΣ*	mg 100	32,5

* Φυσικά συστατικά γάλακτος

εικ.6
εικ.7

1½ ΛΙΤΡΟ

Αναψυκτικό
 Συστατικά: Νερό, Ζάχαρη, Διοξείδιο Άνθρακα, Χρωστική: Καρμελόχρωμα, Μέσο Οξίνισης: Φωσφορικό Οξύ, Αρωματικές Ουσίες, Καφεΐνη. Παράγεται και συσκευάζεται στην Ελλάδα από την Coca-Cola Ελληνική Εταιρεία Εμφιαλώσεως Α.Ε. 151 25 Μαρούσι, με άδεια χρήσεως από την The Coca-Cola Company. ©2002 THE COCA-COLA COMPANY. Ανάλωση κατά προτίμηση πριν το τέλος της ημερημνίας που αναγράφεται στο πόωμα.

5 449000 000439 >

ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	
ΑΝΑ 100ml	
Ενέργεια	42 kcal 180 kJ
Πρωτεΐνες	0 g
Υδατάνθρακες	10.6 g
Λίπη	0 g

ΓΡΑΜΜΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ
80011-55800
Χωρίς Χρέωση

www.coca-cola.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ: 1½ ΛΙΤΡΟ

Λεμόνι
Λεμόνι
Λεμόνι
Λεμόνι
Λεμόνι
Λεμόνι

Λεμόνι

Τόλι με Λεμόνι. Μη ανθρακούχο. Χωρίς Σουλφίτη και Χρωματικές Ουσίες.

ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ:
 Νερό, Ζάχαρη, Ρεβιμάτης Σέφτης, Κίτρινο Οξύ και Κίτρινο Νάτριο Χλωρίδιο (0.1%), Εγγύλιωμα, Τανινό (0.14%), Άρωμα, Αντιοξειδωτικό: Ασκορβικό Οξύ, Σαββόνητα Πανγμίνιο

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗΣ ΑΞΙΑΣ	
ΑΝΑ 100 ml ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ	
Ενέργεια	136 kJ/32 kcal
Πρωτεΐνες	0 g
Υδατάνθρακες	8 g
Λιπαρά	0 g

PET

Λεμόνι

0,5Le

5 201034 001895

εικ.8

εικ.9

Vita d'Or
ΗΛΙΕΛΑΙΟ
1le

Οξύτητα: 0,1%

Θρεπτικά στοιχεία ανά 100ml ηλιέλαιου:

Ενέργεια	828 kcal/3494 kJ
Πρωτεΐνες	0 gr
Υδατάνθρακες	0 gr
Λιπαρά	92 gr
Μονοακόρεστα	23 gr
Πολυακόρεστα	58 gr
Κεκορεσμένα	11 gr
Χοληστερόλη	2 mg

Διατηρείται σε δροσερό και σκοτεινό μέρος

Ανάλωση κατά προτίμηση πριν από: βλέπε φιάλη

Περιεχόμενο:
1Le

Απολαύστε τη μόνη της ή με τα άλλα προϊόντα LINEA, μαρμελάδα τυρί σε φέτες ή τυρί σε κρέμα. Είναι πάντα η ίδια μεγάλη απόλαυση LINEA με λίγες θερμίδες.
Συστατικά: Αλεύρι σίκαλης ολικής άλεσης (71%), Αλεύρι σίκαλης, Μαυροκούκι (4%), Νερό, Μαγιά, Αλάτι (1,4%), Γαλακτωματοποιητές: Μόνο- και δι- γλυκερίδια λιπαρών οξέων, Κύμινο.

ΜΕΣΗ ΔΙΑΘΡΕΠΤΙΚΗ ΑΞΙΑ		
	ΑΝΑ 100g ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ	ΑΝΑ ΦΡΥΓΑΝΙΑ
Ενέργεια	320 kcal / 1350 kJ	35 kcal / 140 kJ
Πρωτεΐνες	9.2 g	1.0 g
Υδατάνθρακες	61 g (από τα οποία 1,0g ζάχαρη και 0g λακτόζη)	6.5 g (από τα οποία 0,1g ζάχαρη και 0g λακτόζη)
Λιπαρά	3.6 g (από τα οποία 0,7g κεκορεσμένα)	0.4 g (από τα οποία 0,1g κεκορεσμένα)
Φυτικές ίνες	17 g	1.8 g
Νάτριο	0.6 g	<0.1 g

Διαθρεπτικές αξίες σε 100 γρ αμυγδαλιού προϊόντος

Ενέργεια	kcal 344/KJ 1462
Πρωτεΐνες	7,7 g
Υδατάνθρακες	77 g
εξ των οποίων σάκχαρο	0,50 g
Λίπος	6,4 g
εξ των οποίων κορεσμένο	0,13 g
Φυτικές Ίνες	1,40 g
Νάτριο	0,004 g
Βιταμίνη B1	0,23 mg or 16,4% of RDA
Βιταμίνη B3	6,31 mg or 35% of RDA
Βιταμίνη B12	0,25 μg or 28% of RDA
Βιταμίνη B5	0,95 mg or 16% of RDA
Φώσφορος	157 mg or 19,6% of RDA

RDA: Συνιστώμενη Ημερήσια Ποσότητα Ριζ, Α Ποιότητας

ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

ΒΙΤΑΜΙΝΕΣ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ VITAMINS AND MINERALS	ΣΕ 100 g PER 100 g	ΣΕ ΔΟΣΗ 20 g PER PORTION 20 g	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΠΑΡΟΧΗΣ R.D.A.*
Βιταμίνη Α / Vitamin A	1300 μg	260 μg	32,5%
Βιταμίνη D / Vitamin D	7,9 μg	1,58 μg	31,6%
Βιταμίνη Ε / Vitamin E	15,8 mg	3,16 mg	31,6%
Βιταμίνη C / Vitamin C	94,7 mg	18,94 mg	31,6%
Βιταμίνη Β1 / Vitamin B1	2,2 mg	0,44 mg	31,4%
Βιταμίνη Β2 / Vitamin B2	2,5 mg	0,50 mg	31,3%
Βιταμίνη Β6 / Vitamin B6	3,2 mg	0,64 mg	32,0%
Βιταμίνη Β12 / Vitamin B12	3,0 μg	0,60 μg	60,0%
Νιασίνη / Niacinamide	18,14 mg	3,63 mg	20,2%
Παντοθενικό οξύ / Pantothenic acid	13,11 mg	2,62 mg	43,7%
Βιοτίνη / Biotin	0,23 mg	0,046 mg	30,7%
Φολικό οξύ / Folic acid	316,0 μg	63,20 μg	31,6%
Ασβέστιο / Calcium	1200 mg	240 mg	30,0%
Μαγνήσιο / Magnesium	395,1 mg	79,02 mg	26,3%
Φώσφορος / Phosphorus	133,4 mg	26,68 mg	3,3%
Σίδηρος / Iron	48,5 mg	9,7 mg	69,3%

* R.D.A. = Recommended Daily Allowance

ΘΡΕΠΤΙΚΑ ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ NUTRITIONAL INFORMATION	ΣΕ 100 g CAOTONIC PER 100 g CAOTONIC	ΣΕ ΔΟΣΗ 20 g PER PORTION 20 g
Ενέργεια / Energy	350,4 kcal / 1485,7 kJ	70,08 kcal / 2971,4 kJ
Πρωτεΐνες / Proteins	4,8 g	0,96 g
Υδατάνθρακες / Carbohydrates	76,5 g	15,3 g
Λιπαρά / Fat	2,8 g	0,56 g

ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ:
Ψιλοκομμένες αποφλοιωμένες τομάτες (75%), ελαφρά συμπυκνωμένος χυμός τομάτας (18%), φρέσκο κρεμμύδι (6,5%), αλάτι (0,5%), διορθωτής οξύτητας: κιτρικό οξύ.

ΜΕΣΗ ΘΡΕΠΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΑΝΑ 100 g / MEAN NUTRITIONAL VALUE PER 100g.	
Ενεργειακή αξία/Energy value	24 kcal/100 kJ
Πρωτεΐνες/Proteins	1,2 g
Υδατάνθρακες/Carbohydrates	4,0 g
Λιπαρές ύλες /Fat	0,3 g

Παράγεται και συσκευάζεται στην Ε.Ε. για λογαριασμό της:
ΕΛΑΙΣ Α.Ε. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΘΗΝΩΝ - ΠΕΙΡΑΙΩΣ 74, Ν. ΦΑΛΗΡΟ, Τ.Κ. 185 47, www.elais.gr

ΚΑΘ. ΒΑΡΟΣ: 400g e NET WT.
(ΣΤΡΑΓΓ. ΒΑΡΟΣ: 280g)

ΔΙΑΤΗΡΕΙΤΑΙ ΣΕ ΣΚΙΕΡΟ ΚΑΙ ΞΗΡΟ ΜΕΡΟΣ. ΑΦΟΥ ΑΝΟΙΧΘΕΙ, ΔΙΑΤΗΡΕΙΤΑΙ ΣΤΟ ΨΥΓΕΙΟ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΝΕΤΑΙ ΜΕΣΑ ΣΕ 5-6 ΗΜΕΡΕΣ

Ανάλωση κατά προτίμηση πριν από το τέλος του Δεκ. 2005

Η Γραμμή του Καταναλωτή (ώθηση χωρίς χρέωση)
800-11-56677

Διατροφική ανάλυση ανά 100 g αμυγδαλιού προϊόντος			
Ενέργεια	Πρωτεΐνες	Υδατάνθρακες	Λιπαρά
335 kcal / 1425 KJ	8 g	73 g	1 g

Καθ. Βάρος: 125 g e

ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ : Νιφάδες αφυδατωμένες πατάτας (99%), γαλακτωματοποιητές (μόνο και δι-γλυκερίδια λιπαρών οξέων), σταθεροποιητής (δισόξιο πυροφωσφορικό νάτριο), εκχύλισμα μπαχαρικών σε μίγμα, αντιοξειδωτικά (παλμιτικό ασκορβόλιο, πυροθειώδες νάτριο), εκχύλισμα κορυκοκούρι.

Συσκευάζεται σε προστατευτική ατμόσφαιρα.

KNORR: Σέλη Κατατεθέν της Knorr Nährmittel A.G. Χρήστης σήματος Knorr Bestfoods Hellas A.B.E.E. Παρασκευάζεται στη Γερμανία. Συσκευάζεται και διανέμεται από την Knorr Bestfoods Hellas A.B.E.E., Αθηνών - Πειραιώς 74Α, 185 47, Ν. Φαλήρο.

Ανάλωση κατά προτίμηση πριν από το τέλος: βλ. επάνω μέρος συσκευασίας.

ΕΙΚ.1		
ΕΙΚ.2	ΕΙΚ.3	
ΕΙΚ.4	ΕΙΚ.5	ΕΙΚ.6

Juice Drink

ΘΡΕΠΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ NUTRITIONAL INFORMATION	/100ml /100ml
ΥΔΑΤΑΝΘΡΑΚΕΣ CARBOHYDRATES	14,5 g
ΕΝΕΡΓΕΙΑ ENERGY	58,4 Kcal
ΕΝΕΡΓΕΙΑ ENERGY	248,2 KJ
ΠΡΩΤΕΙΝΕΣ PROTEINS	0,1 g
ΛΙΠΑΡΑ FAT	0,0 g

NO PRESERVATIVES.
SHAKE WELL BEFORE USE
REFRIGERATE AFTER OPENING
AND CONSUME WITHIN 3 DAYS.

INGREDIENTS:
Water, banana puree 20%, sugar,
acidifier: citric acid, antioxidant: ascorbic acid,
banana flavorings.

Coca - Cola Hellenic Bottling Company S.A.
9, Fragoklissias str., 151 25 Maroussi, Greece.

Συστατικά: Γάλα ημιαποβουτυρωμένο, ζάχαρη, αποβουτυρωμένο κακάο (1.6%), σταθεροποιητές (E-451, E-407), αλάτι, κανέλλα αρωματική ύλη (βανιλίνη), βιταμίνες (C, Niacin, Thiamin, A, D), πυροφωσφορικός σίδηρος.

ΔΙΑΤΗΡΕΙΤΑΙ ΣΕ ΔΡΟΣΕΡΟ ΚΑΙ ΞΗΡΟ ΜΕΡΟΣ

ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

μέση τιμή ανά 100 ml:

Ενέργεια	313 kJ / 74 kcal
Πρωτεΐνες	3,2 g
Υδατάνθρακες	11,7 g
Λιπαρά	1,6 g

Τμήμα εξυπηρέτησης καταναλωτών Nestlé:
Τηλ. χωρίς χρέωση: 800 11 68068
(μόνο από σταθερό τηλ.) Πατρόκλου 4, 151 25 Παράδεισος Αμαρουσίου.

Την υψηλή ποιότητα των προϊόντων Nesquik εγγυάται η πολύχρονη εμπειρία της Nestlé.

Société des Produits Nestlé S.A., Vevey - Ελβετίας.
Δικαιούχος των σημάτων
Καθαρό περιεχόμενο 200 ml e

100% NATURAL JUICE
4 FRUITS

INGREDIENTS: APPLE AND ORANGE JUICES (FROM CONCENTRATED JUICE), PEACH PUREE, APRICOT PUREE, VITAMINS C, E, B6.

NO SUGAR ADDED / NO PRESERVATIVES.
SHAKE WELL BEFORE USE. REFRIGERATE AFTER OPENING AND CONSUME WITHIN 3 DAYS.

ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑ 100 ml.
NUTRITIONAL INFORMATION PER 100 ml.

Ενέργεια / Energy:	49 kcal (206 kJ)
Πρωτεΐνες / Protein:	0,2 g
Υδατάνθρακες / Carbohydrates:	12g
Λίπη / Fat:	0g

ΒΙΤΑΜΙΝΕΣ ΑΝΑ 100 ml VITAMINS PER 100 ml (% ZHT / RDA)

BITAMINH C / VITAMIN C	12 mg	20
BITAMINH E / VITAMIN E	2 mg	20
BITAMINH B6 / VITAMIN B6	0,4 mg	20

*ΣΥΝΙΣΤΑΣΜΕΝΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΠΑΡΟΧΗ
RECOMMENDED DAILY ALLOWANCE

Tetra Pak
protects what's good™

PRODUCED FOR PEPSICO - IM S.A.
BY AGRICULTURAL CO-OPERATIVE
LAKONIA, AMIKLES LAKONIA

Nährwertinformation/Informations nutritionnelles/Valori nutrizionali medi/Información nutricional/Nutritional Information/Informação nutricional: valores médios aprox./Nutritiebele informatie/Θρεπτικά στοιχεία κατά μέσο όρο/Ravintoarvo/Näringsvärde	100g enthalten/pour 100g/ per 100g/por 100g/ 100g contains/por100g/ per 100g/avá 100g/ 100g:ssa/per 100g	1 Portion (40g/60ml Vollmilch)/par portion (40g/60ml) de lait entier/ 1 Porzione (40g/60ml di latte intero)/ 1 portion (40g/60ml whole milk)/por ración (con 40g/60ml de leche)/ 1 porção (40g/60ml leite gordo)/per portie (40g/60ml) volle melk/1 μερίδα (40g/60ml πλήρες γάλα)/1 annos (40g/60ml täysmaitoa)/1 portion helmjölk
Energie/Valeur énergétique/Valore energetico/Valoré energético/Energy/Valor energético/Energetische waarde/Ενέργεια/Energiaa/Energi	1718 kJ 408 kcal	848 kJ 202 kcal
Eiweiß/Protéines/Proteine/Proteinas/Protein/Proteinas/Eiwitten/Πρωτεΐνες/Proteïnia/Protein	9,0g	5,6g
Kohlenhydrate/Glucides/Carboidrati/Hidratos de carbono/Carbohydrate/Glúcidos/Koolhydraten/Υδατάνθρακες/Hililhydraatje/Kolhydrater	61,0g	27,1g
davon Zucker/dont sucre/di cui zuccheri/(de los cuales azúcares)of which sugars/dos quais açúcar/waarvan suiker/εκ των οποίων σάκχαρα/joista sokereita/varav sockerarter	24,3g	12,4g
Fett/Lipides/Grassi/Grassas/Fat/Lípidos/Vetten/Λιπαρά/Rasvaa/Fett	14,2g	7,8g
davon gesättigte Fettsäuren/dont acides gras saturés/di cui saturi/los cuales ácidos grasos/of which saturated fatty acids/dos quais ácidos gordos saturados/waarvan verzadigde vetzuren/εκ των οποίων κορεσμένα λιπαρά οξέα/joista tyydyttyneitä rasvahappoja/varav mättat fett	4,7g	3,1g
Ballaststoffe/Fibres alimentaires/Fibre alimentari/Fibras/Fibre/Fibras alimentares/Voedingsvezels/Εδώδιμες ίνες/Ravintokuitua/Kostfiber	4,6g	1,8g
Natrium/Sodium/Sodio/Sodium/Sio/Sódio/Natrium/Nátrio/Natriumia/Natrium	0,27g	0,13g
Vitamin B1/Vitamine B1/Vitamina B1/Thiamin/Vitamina B1/Vitamine B1/Βιταμίνη B1/B1-vitamiinia/Vitamin B1	0,5mg (36%*)	0,2mg (14%*)
Eisen/Fer/Ferro/Hierro/Iron/Ferro/Ijzer/Φώσφορος/Rautaa/Järn	3,2mg (23%*)	1,3mg (9%*)
Magnesium/Magnésium/Magnesio/Magnesium/Magnésio Magnesium/Μαγνήσιο/Magnesiumia/Magnesium	92,3mg (31%*)	44,1mg (15%)

ΕΙΚ.1	ΕΙΚ.2	ΕΙΚ.3
ΕΙΚ.4		

0:15 ΕΥΡΩ ΛΩΡΟ

Sprite
TRADEMARK REGD.

ΑΚΟΥ ΤΗ ΔΙΑΦΑΣΗ

A QUALITY PRODUCT OF
The Coca-Cola Company

Αεριούχο Αναψυκτικό
Συστατικά: Νερό, Φυσιές Ζαχαρούχες Γλυκαντικές Ύλες: Ζάχαρη/Ισογλυκόζη, Διοξείδιο Άνθρακα, Μέσο Οξίνισης: Κιτρικό Οξύ, Συντηρητικά: Βενζοϊκό Νάτριο, Ρυθμιστής Οξύτητας: Κιτρικό Νάτριο, Αρωματικές Ουσίες.
Παράγεται και συσκευάζεται στην Ελλάδα από την Coca-Cola Ελληνική Εταιρεία Εμπιαλώσεως Α.Ε., 151 25 Μαραούσι, με άδεια χρήσεως από την The Coca-Cola Company.
©2003 THE COCA-COLA COMPANY.
Ανάλωση κατά προτίμηση πριν το τέλος της ημερομηνίας που αναγράφεται στο πάμιο.

5 000112 531022

ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΑΝΑ 100ml
ΕΝΕΡΓΕΙΑ: 42 kcal, 177 kJ
ΠΡΩΤΕΪΝΕΣ: 0 g
ΥΔΑΤΑΝΘΡΑΚΕΣ: 10.2 g
ΛΙΠΗ: 0 g

ΓΡΑΜΜΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ
80011-55800
Χωρίς Χρέωση

ΠΕΡΙΕΧ.: 1½ ΛΙΤΡΟ

Καστανό Ρύζι: Μια φυσική επιλογή για υγιεινή και ισορροπημένη διατροφή

Το καστανό ρύζι αποτελεί δημητριακό, που κατά την αποφλοίωση του διατηρεί το περιβλήμα του καρπού του, το οποίο περιέχει τις ίνες και τα θρεπτικά συστατικά που θεωρούνται απαραίτητα για την καθημερινή διατροφή.

Το καστανό ρύζι προτείνεται από διατροφολόγους γιατί περιέχει μαγνήσιο και φώσφορο, συστατικά που είναι απαραίτητα για την σωστή διαδικασία του μεταβολισμού και την καλή υγεία. Επίσης οι διατροφικές ίνες του δημιουργούν αίσθημα κορεσμού και συμβάλλουν στην μακροπρόθεσμη υγεία του πεπτικού συστήματος.

Μια καλά ισορροπημένη διαίτα αποτελείται από 55% υδατάνθρακες, 30% λίπη και 15% πρωτεΐνες.
Διαθρεπτικές Αξίες
Συστατικά: 100% αναποφλοιωτό ρύζι.
Το εικαστικό στοιχείο στις συσκευασίες χρησιμοποιείται αποκλειστικά για διακοσμητικούς λόγους.

Σε προστατευτική ατμόσφαιρα
e 500g

Πηγή Διατροφικής Πυραμίδας USDA/US Dept. of Health and Human Services.

Πλούσιο σε υδατάνθρακες
Περιέχει φυτικές ίνες - Φυσικό χωρίς γλουτένη
Περιέχει φώσφορο και μαγνήσιο

ΡΥΖΙ Α' ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
Διαθρεπτικές Αξίες
(ανά 100 γρ άβραστου προϊόντος)
Ενέργεια kJ 1425 / kcal 336
Πρωτεΐνες 8.0g
Υδατάνθρακες 71g
εκ των οποίων σάκχαρα 0.47g
Λίπη 2.2g
εκ των οποίων κορεσμένα 0.44g
Φυτικές Ίνες 4.7g
Νάτριο 0.006g
Βιταμίνη Β1 0.25 mg ή 17.8% of RDA*
Φώσφορος 289 mg ή 36% of RDA*
Μαγνήσιο 102 mg ή 34% of RDA*

*RDA= Συνιστώμενη Ημερήσια Ποσότητα

ΘΡΕΠΤΙΚΑ ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ ΑΝΑ 100 ml		ΕΤΟΙΜΟΥ ΓΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΓΑΛΑΚΤΟΣ	
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	kJ	303	
	kcal	73	
ΠΡΩΤΕΪΝΕΣ	g	3.8	
ΥΔΑΤΑΝΘΡΑΚΕΣ	g	4.9	
ΛΙΠΑΡΑ	g	4.2	
ΑΣΒΕΣΤΙΟ*	mg	130	
ΦΩΣΦΟΡΟΣ*	mg	110	
ΒΙΤΑΜΙΝΕΣ*		A, B1, B2, B6, B12	

* Φυσικά συστατικά γάλακτος

εικ.8
εικ.9 | εικ.10

Συστατικά

 Καλαμπόκι, Ζάχαρη, Εκχύλισμα Βύνης, Αλάτι, Νιασίνη, Σίδηρος, Βιταμίνη Β6, Ριβοφλαβίνη (Β2), Θειαμίνη (Β1), Φολικό Οξύ, Βιταμίνη Β12.

Οδηγός Ημερήσιας Ποσότητας

ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΔΡΕΣ	Επίσημα στοιχεία για τον μέσο όρο των ενηλίκων
Θερμίδες	2000	2500	
Λιπαρά	70g	95g	

Πληροφορίες Διατροφής

 Συστατικά ανά 100g προϊόντος Μερίδα 30g + 125ml γάλα ημιαποβουτυρωμένο

ΕΝΕΡΓΕΙΑ	1600KJ	370Kcal	750KJ*	170Kcal
ΠΡΩΤΕΪΝΕΣ		7g		6g
ΥΔΑΤΑΝΘΡΑΚΕΣ:		84g		32g
σάκχαρα		8g		9g
άμυλο		76g		23g
ΛΙΠΗ:		0,8g		2,0g*
κορεσμένα		0,2g		1,5g
ΦΥΤΙΚΕΣ ΙΝΕΣ		2,5g		0,8g
ΝΑΤΡΙΟ		1g		0,35g
ΒΙΤΑΜΙΝΕΣ:		(%RDA)		(%RDA)
ΘΕΙΑΜΙΝΗ (Β1)	1,2mg	(85)	0,4mg	(30)
ΡΙΒΟΦΛΑΒΙΝΗ (Β2)	1,3mg	(85)	0,6mg	(40)
ΝΙΑΣΙΝΗ	15mg	(85)	4,6mg	(25)
ΒΙΤΑΜΙΝΗ Β6	1,7mg	(85)	0,6mg	(30)
ΦΟΛΙΚΟ ΟΞΥ	167μg	(85)	60μg	(30)
ΒΙΤΑΜΙΝΗ Β12	0,85μg	(85)	0,75μg	(75)
ΜΕΤΑΛΛΑ:				
ΣΙΔΗΡΟΣ	7,9mg	(55)	2,4mg	(17)

Μία μερίδα 30g Kellogg's Corn Flakes καλύπτει τουλάχιστον το 25% της ημερήσιας συνιστώμενης ποσότητας (RDA) ενός ενήλικα (το 33% ενός παιδιού) σε βιταμίνες θειαμίνη, ριβοφλαβίνη, νιασίνη, φολικό οξύ, βιταμίνη Β6 και βιταμίνη Β12 και το 17% RDA ενός ενήλικα (το 20% ενός παιδιού) σε σίδηρο.

* Για πλήρες γάλα αυξήστε την ενέργεια κατά 100kJ (25kcal) και τα λιπαρά κατά 3g.
* Για άπαχο γάλα ελαττώστε την ενέργεια κατά 70kJ (20kcal) και τα λιπαρά κατά 2g.
Τα 125 ml ημιαποβουτυρωμένο γάλα συνεισφέρουν 250 kJ (60kcal) σε ενέργεια, 4g σε πρωτεΐνες, 6g σε υδατάνθρακες (σάκχαρα), 2g σε λιπαρά.

Πατατάκια με Αλάτι

Εγγυημένη Φρεσκάδα

Η συσκευασία μας με την εγγύηση τριπλής προστασίας εγγυάται ότι τα Lay's διατηρούν την φρεσκάδα της πρώτης μέρας. Τα Lay's εγγυώνται την φρεσκάδα του προϊόντος μέχρι την ημερομηνία που αναγράφεται στο μπροστινό μέρος της συσκευασίας. Εάν, για οποιοδήποτε λόγο, το προϊόν δεν ανταποκρίνεται στις προσδοκίες σας, στείλτε μας τη συσκευασία και πείτε μας από που το αγοράσατε.

Τα Lay's πάντα νόστιμα και τραγανά σαν τη πρώτη ημέρα της παραγωγής τους!

GR ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ: Διαλεκτές πατάτες, φυτικό λάδι, αλάτι.
UK INGREDIENTS: Selected potatoes, vegetable oil, salt.
BG СЪДЪРЖАНИЕ: КАРТОΦИ, РАСТИТЕЛНО ΜΑΣΛΟ, СОΛ.
YU SASTAV: KROMPIR, BILINA MASNOAA, SO.
FYROM СОСТАВ: КОМПИР, РАСТИТЕЛНО ΜΑΣΛΟ, СОΛ.

ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ AVERAGE NUTRITIONAL FACTS

	ανά/per 100g	ανά/per 84g
Ενέργεια/ Energy	2200 KJ 530 Kcal	1848 KJ 445 Kcal
Πρωτεΐνες/Protein	6,5 g	5,5 g
Υδατάνθρακες/Carbohydrates εκ των οποίων σάκχαρα	49 g 0,5 g	41,2 g 0,4 g
Λιπαρά/Fat εκ των οποίων κορεσμένα	34 g 16 g	28,6 g 15,4 g
Φυτικές ίνες/Dietary Fibres	4 g	3,4 g
Νάτριο/Sodium	0,7 g	0,6 g

Συσκευάζεται σε προστατευτική ατμόσφαιρα.

GR ΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΛΑ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΗΣ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΣ ΠΡΟΥ ΑΝΑΓΡΑΦΕΤΑΙ.
UK BEST BEFORE END.

ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ/NUTRITION INFORMATION

	Ανά 100g/Per100g
Ενέργεια/Energy	2036 kJ 486 kcal
Πρωτεΐνες/Protein	6,6 g
Υδατάνθρακες/Carbohydrate	62,9 g
Λιπαρά/Fat	23,1 g
Φυτικές Ίνες/Fibre	2,6 g
Νάτριο/Sodium	0,7 g

ΠΙΝΑΚΑΣ ΘΡΕΠΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ

100 ml περιέχουν

- Ενέργεια 64,5 Kcal
- Πρωτεΐνες 3,2 gr
- Υδατάνθρακες 4,6 gr
- Λιπαρά 3,5 gr
- Ασβέστιο 120 mg
- Φωσφόρος 95 mg

Βιταμίνες Α, C, E, Β1, Β2, Β6, Β12

ΘΡΕΠΤΙΚΑ ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ ΑΝΑ 100 gr

ΠΡΩΤΕΪΝΕΣ	3,2gr
ΥΔΑΤΑΝΘΡΑΚΕΣ	4,7gr
ΛΙΠΑΡΑ	3,7gr
ΘΕΡΜΙΔΕΣ	63 Kcal
ΑΣΒΕΣΤΙΟ	130 mg
ΦΩΣΦΟΡΟΣ	90 mg
ΒΙΤΑΜΙΝΕΣ:	A, Β1, Β2, Β6, Β12, C, D, E.

Θρεπτική αξία ανά 100gr. συμπυκνωμένου γάλατος
Nutritional value per 100g of condensed milk

Ενέργεια Kcal / Energy Kcal.....	137 (574 kJ)
Πρωτεΐνες g / Proteins g.....	6,5
Υδατάνθρακες g / Carbohydrates g.....	9,7
Λιπαρά g / Fat g.....	7,5

ΕΙΚ.1	ΕΙΚ.2
ΕΙΚ.3	ΕΙΚ.4 ΕΙΚ.5
ΕΙΚ.6	

ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ		
Ανά 100 g Cheerios	Ανά 30g Cheerios με 125ml ημ-σποβου/μένου γάλακτος	
Ενέργεια 392 Kcal 1.660 KJ	175 Kcal 742 KJ	Για να δίνουμε τον καλύτερό μας εαυτό όλο το πρωινό.
Πρωτεΐνες 8,0 g	6,6 g	Συμμετέχουν στη δόμηση και τη συντήρηση του οργανισμού μας.
Υδατάνθρακες 79,0 g εκ των οποίων σάκχαρα 36,2 g	29,7 g 16,8 g	Παρέχουν ενέργεια για στιγμιαία δράση, αλλά και για δραστηριότητες με διάρκεια.
Λίπη 4,9 g εκ των οποίων κεκορεσμένα 1,0 g	3,4 g 1,5 g	
Εξώδημες ίνες 3,0 g	0,9 g	Βοηθούν στη ρύθμιση των πεπτικών μας λειτουργιών.
Νάτριο 0,7 g	0,3 g	
ΒΙΤΑΜΙΝΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΛΛΑ		
ΒΙΤΑΜΙΝΕΣ		
% Σ.Η.Π.*	% Σ.Η.Π.*	
Βιταμίνη C 51,0 mg 85%	16,4 mg	25% Έχει αντιοξειδωτική δράση.
Βιταμίνη B1 1,2 mg 85%	0,4 mg	25%
Βιταμίνη B2 1,4 mg 85%	0,6 mg	35%
Νιασίνη 15,3 mg 85%	4,7 mg	25%
Βιταμίνη B6 1,7 mg 85%	0,5 mg	25%
Φολικό οξύ 170,0 μg 85%	51,0 μg	25%
Βιταμίνη B12 0,85 μg 85%	0,6 μg	60%
Πανθοθενικό οξύ 5,1 mg 85%	1,9 mg	30%
ΜΕΤΑΛΛΑ		
Ασβέστιο 267 mg 30%	230 mg	25% Βοηθάει στη διατήρηση της οστικής μάζας.
Σίδηρος 11,9 mg 85%	3,6 mg	25% Βοηθάει στη μεταφορά του οξυγόνου.